

สรุปผลการดำเนินงาน
คณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การซื้อสารมลพิษ
และการมีสิทธิร่วมของประชาชน

สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔

ระหว่างวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๔

สมัย

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท

ประธานคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การซื้อสารมลพิษ
และการมีสิทธิร่วมของประชาชน

กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง
การซื้อสารมลพิษ และการมีสิทธิร่วมของประชาชน
สำนักกรรมการ ๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายนามคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง
การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท
ประธานคณะกรรมการ

นายวัชระ เพชรทอง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายมนต์ไชย ชาติวัฒนศิริ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายอนันต์ ผลอำนวย
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๗

นายนิพิฐ อินทรสมบัติ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ

นายสุพล ฟองงาม
ที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ

นางมุกดา พงษ์สมบัติ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ

นายปัญญา จินตะเวช
ที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ

นายสินิตย์ เลิศไกร
เลขาธิการคณะกรรมการธิการ

นายธนิช มาลีพิทักษ์
ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการธิการ คนที่หนึ่ง

ค

นายวรารังษ์ พันธุ์ศิลา
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการ คนที่สอง

นางระพีพรรณ พงศ์เรืองรอง
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการ คนที่สาม

นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ
โฆษกคณะกรรมการการ

นางมนพร เจริญศรี
โฆษกคณะกรรมการการ

รายนามที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการและเลขานุการประจำคณะกรรมการ
การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑. นายสุริยะ อรุณรุ่ง	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๒. นางฉวีวรรณ ป้องพาล	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๓. นายวรวิทย์ หงษ์สุทร	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๔. นางสาวนีย์ เตชะไพบูลย์	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๕. นางณัฐชยา นันทิพล	ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
๖. นางชนานุช เทียมสุวรรณ	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๗. นายวิฑูร กรุณา	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๘. นางสาววาราดา พงษ์สมบัติ	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๙. นายแสงธรรม ชุนชฎาธาร	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๐. นายชาติพงศ์ กุลรัตน์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๑. นายเกียรติศักดิ์ รุ่งเกียรติรัตน์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๒. นายวัฒนา จันทศิลป์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๓. นายณพล ชยานนท์ภักดี	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๔. นายยุทธนา เลี้ยวสมบูรณ์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๕. นางสาวสิริการย์ วิบูลย์ศักดิ์	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๖. นายวิมล ภาคมฤค	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๗. นางรัชฎา ศรีไสดา	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๑๘. นายพงษ์เกียรติ ลีลายุทธการ	เลขานุการประจำคณะกรรมการ

รายนามที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ

๑. นายสร้อยชา ศรีสวัสดิ์วัฒนา
๒. นางพจนารถ แก้วผลึก
๓. นายบรรพต ตันธีรวงศ์
๔. นางสาวสุนนา มุทธากิจ
๕. นายเกียรติศักดิ์ อุดชา
๖. นายสมบัติ สุธะลา
๗. นายทวีป พันธุ์สุวรรณ
๘. นายอุกฤษฏ์ โลหะกิจจา
๙. นางพรสวรรค์ ภาคประเวช
๑๐. นางสาวณัฏฐพัชร ยงใจยุทธ
๑๑. นายรังสรรค์ พงษ์ประภาพันธ์

รายนามที่ปรึกษาประธานคณะกรรมการ

๑. นางจารุวรรณ ศรีลาภ
๒. นางผุสดี ตามไท
๓. นายวีระชัย ถาวรทนต์
๔. นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์
๕. นางประกายรัตน์ สุรนาทยุทธ์

คำนำ

คณะกรรมการการพัฒนารเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร เป็นกลไกหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งเกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๒๔) มีอำนาจหน้าที่กระทำการ การพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนารเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมและเผยแพร่ การเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วิถึคิดและวิถึปฏิบัติ ที่เป็นประชาธิปไตย รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญ ส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน เสรีภาพและความรับผิดชอบในการ แสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน การคุ้มครองผู้เสียหายจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง และการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

การดำเนินงานของคณะกรรมการการพัฒนารเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร มีฝ่ายเลขานุการประจำคณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ สนับสนุนภารกิจของคณะกรรมการทั้งด้านเลขานุการและด้านวิชาการ ซึ่งภารกิจหลัก ของคณะกรรมการ ได้แก่ การจัดประชุมคณะกรรมการ การจัดประชุมคณะอนุกรรมการ การจัดกิจกรรมการสัมมนาในภูมิภาคต่าง ๆ การเดินทางศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ การพิจารณาเรื่องร้องเรียน การแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ หรือเสนอความเห็น ของคณะกรรมการไปยังหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง ตลอดจนข้อเสนอแนะ และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่อฝ่ายบริหาร เพื่อป้องกัน บรรเทา และเยียวยา ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

รายงานเล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานของ คณะกรรมการการพัฒนารเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปฏิบัติหน้าที่ระหว่างวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ และเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนารเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนของประเทศต่อไป

กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนารเมือง
การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน
สำนักกรรมการ ๒

บทสรุปผู้บริหาร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎร ตั้งคณะกรรมการธิการสามัญขึ้น เพื่อกระทำการกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แล้วรายงานต่อสภา และให้คณะกรรมการธิการมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็น ในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และให้คำสั่งเรียกดังกล่าว มีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ และตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ได้กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎร ตั้งคณะกรรมการธิการสามัญขึ้นสามสิบห้าคณะ แต่ละคณะประกอบด้วย กรรมการธิการจำนวนสิบห้าคน คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นคณะกรรมการธิการสามัญคณะหนึ่งของสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๘๒ (๒๔) มีอำนาจกระทำการกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริม และเผยแพร่การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วิถีคิดและวิถีปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน เสรีภาพและความรับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน การคุ้มครองผู้เสียหายจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

จากอำนาจหน้าที่ดังกล่าว จึงมีภารกิจที่คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน จะต้องดำเนินการภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ ซึ่งมีทั้งการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการจัดสัมมนาในภูมิภาคต่าง ๆ และการเดินทางศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งภารกิจดังกล่าวจะมีความสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ คณะกรรมการธิการมุ่งเน้นเนื้อหาการพิจารณาศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการพัฒนาการเมือง ๒) ด้านการสื่อสารมวลชน และ ๓) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ ธิการ จำนวน ๒ คน ได้แก่ นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ และนายศุภชัย ศรีหาล้า ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ ดังนั้น ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการจึงจัดทำสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ิการ แบ่งรายงานออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ิการ ระหว่างวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมัย นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท เป็นประธานคณะกรรมการ ิการ และ ๒) สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ิการ ระหว่างวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ สมัย นายศุภชัย ศรีหาล้า เป็นประธานคณะกรรมการ ิการ

ญ

รายงานฉบับนี้ เป็นสรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการระหว่างวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมัย นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการ ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการได้จัดทำขึ้น โดยรวบรวมผลการพิจารณาของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ สรุปผลการจัดสัมมนา สรุปผลการศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศ และได้รวบรวมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้ง ภาพกิจกรรมการทำงานของคณะกรรมการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ชุดที่ ๒๔ สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการชุดต่อไป และใช้เป็นข้อมูลประกอบการศึกษาของบุคคลในวงงานและประชาชนผู้สนใจทั่วไป รวมทั้ง เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายเลขานุการ ในการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการให้บรรลุผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานของคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ระหว่างวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ สมัย นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท เป็นประธานคณะกรรมการ สรุปได้ดังนี้

๑. การจัดประชุม คณะกรรมการมีการจัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาเรื่องต่าง ๆ จำนวน ๒๙ ครั้ง โดยมีประเด็นการพิจารณาที่น่าสนใจ ดังนี้

- **ด้านการพัฒนาการเมือง** พิจารณาศึกษานโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเมืองและการส่งเสริมประชาธิปไตย เช่น สถาปนาการเมือง กระทรวงมหาดไทย สถาบันพระปกเกล้า เป็นต้น

- **ด้านสื่อสารมวลชน** พิจารณาศึกษานโยบาย และแนวทางการดำเนินงานขององค์กรด้านสื่อมวลชน ได้แก่ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) กรมประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

- **ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน** พิจารณาศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาต่าง ๆ โดยศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง พิจารณาศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยศึกษาจากกรณีปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจการของรัฐ เป็นต้น

๒. การตั้งคณะอนุกรรมการ คณะกรรมการ ได้ตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาศึกษาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๘ จำนวน ๓ คณะ ดังนี้

- ๑) คณะอนุกรรมการการพัฒนาการเมืองและการสื่อสารมวลชน
- ๒) คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ๓) คณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาการคืนคลื่นความถี่ของกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

๓. การจัดสัมมนา คณะกรรมการจัดทำโครงการสัมมนา เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ จำนวน ๑๕ ครั้ง อาทิเช่น ๑) การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน” ๒) การสัมมนา เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการเมือง” ๓) การสัมมนา เรื่อง “แนวทางการพัฒนากระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐” เป็นต้น

๔. การศึกษาดูงานภายในประเทศ คณะกรรมการเดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้ง การศึกษาดูงาน กรณีปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินกิจการของรัฐ จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้

- การศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

- การศึกษาดูงานกรณีปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน จังหวัดสกลนคร

- ศึกษาดูงานการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

- การศึกษาดูงานการมีส่วนร่วมของประชาชนในการก่อสร้างสวนสัตว์เขาสวนกวาง และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติภูเก้า – ภูพานคำ

- การศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๕. การศึกษาดูงานต่างประเทศ คณะกรรมการเดินทางไปศึกษาดูงานด้านระบบงานรัฐสภา การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ต่างประเทศ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

- การศึกษาดูงานด้านระบบงานรัฐสภา การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน และเจรจาธุรกิจ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ไมตรี ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า

- การศึกษาดูงานด้านระบบงานรัฐสภา การพัฒนาการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ราชอาณาจักรสวีเดน ราชอาณาจักรนอร์เวย์ และราชอาณาจักรเดนมาร์ก

การดำเนินงานดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการมุ่งเน้นศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับทุกภาคส่วน เพื่อหาข้อสรุปจากกรณีปัญหาต่าง ๆ และหาแนวทางพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการมีความสำคัญและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ เนื่องจากหากพัฒนาการเมืองให้มีความมั่นคง สื่อมวลชนมีคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง จะนำไปสู่ความมั่นคงและความผาสุกของประชาชนภายในประเทศ ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสูงสุดในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ในการพิจารณาศึกษาเรื่องต่าง ๆ คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นที่ศึกษาไว้ ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนผู้สนใจ สำหรับใช้ในการศึกษาและพัฒนาเรื่องดังกล่าวต่อไป

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะกรรมการ	ก
รายนามที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการ ประจำคณะกรรมการ	จ
รายนามที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ	ฉ
รายนามที่ปรึกษาประธานคณะกรรมการ	ฉ
คำนำ	ช
บทสรุปผู้บริหาร	ณ
สารบัญ	ฐ
◆ สรุปผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน	๑
◆ สรุปผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ในคณะกรรมการการพัฒนาการเมืองฯ	๗๓
- คณะอนุกรรมการการพัฒนาการเมืองและการสื่อสารมวลชน	๗๕
- คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน	๘๑
- คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการคืนคลื่นความถี่ ของกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม	๘๗
◆ การจัดสัมมนาและการศึกษาดูงาน	๙๕
• การจัดสัมมนา	
- การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือ การมีส่วนร่วมของประชาชน	๑๐๑
- การสัมมนา เรื่อง “แนวทางการพัฒนากระบวนการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐”	๑๓๗
• การศึกษาดูงาน [ภายในประเทศ]	๑๔๕
- กรณีปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรสำหรับการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน	๑๔๙
- การดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)	๑๕๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- การส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	๑๕๘
- กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการ อุทยานสัตว์ป่าอີซานตอนบน ขอนแก่น – อุดรธานี (สวนสัตว์เขาสวนกวาง)	๑๖๙
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ป่าโคกสูง – บ้านดง	๑๗๒
- การส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๗๕
• การศึกษาดูงาน [ต่างประเทศ]	๑๗๙
ศึกษาดูงานด้านระบบงานรัฐสภา การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน การมีส่วนร่วมของประชาชน และเจรจาธุรกิจ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ไมตรี	
- ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า	๑๘๓
- ณ ราชอาณาจักรสวีเดน	๑๙๑
- ณ ราชอาณาจักรนอร์เวย์	๑๙๓
- ณ ราชอาณาจักรเดนมาร์ก	๑๙๖
• รายงานเจ้าหน้าที่กลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน	

พิจารณาเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ
ในคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน
ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๐ (๒) และข้อ ๘๔

ผลการพิจารณา

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมและเผยแพร่การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วิถีคิดและวิถีปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน เสรีภาพและความรับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชน การคุ้มครองผู้เสียหายจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมือง และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ

โดยคณะกรรมการได้มีการประชุมเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เพื่อพิจารณาเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ดังนี้

๑. ที่ประชุมได้มีมติเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ

๑) นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒) นายวัชร เพชรทอง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓) นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔) นายมนต์ไชย ขาติวัฒนศิริ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕) นายสินิตย์ เลิศไกร	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๖) นายธนิช มาลีพิทักษ์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๗) นายวรารักษ์ พันธุ์ศิลา	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๘) นางระพีพรรณ พงศ์เรืองรอง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม
๙) นางมนพร เจริญศรี	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๐) นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๑) นายสุพล ฟองงาม	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒) นายนิพนธ์ อินทรสมบัติ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓) นางมุกดา พงษ์สมบัติ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔) นายปัญญา จินตะเวช	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕) นายอนันต์ ผลอำนวย	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๒. พิจารณากำหนดวันและเวลาในการประชุม

ที่ประชุมมีมติกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการธิการเป็นประจำทุกวันพุธ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

๓. พิจารณาเรื่องการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการและเลขานุการประจำคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

ที่ประชุมมีมติให้กรรมการเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อแต่งตั้งเป็นที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการและเลขานุการประจำคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ท่านละหนึ่งคน และที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ (ไม่ได้รับค่าตอบแทน) ท่านละหนึ่งคน

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑
วันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔
นางสาวปรัชญาภรณ์ อมรเวช / นิติกรชำนาญการพิเศษ

พระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔
และกระบวนการออกคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียก
ของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

รายชื่อผู้มาชี้แจง

- นายนาถะ ดวงวิชัย

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานคณะกรรมการธิการการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักกรรมการธิการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผลการพิจารณา

นายนาถะ ดวงวิชัย ได้อธิบายกระบวนการและระเบียบการออกคำสั่งเรียกของ
คณะกรรมการธิการตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและ
วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ แก่คณะกรรมการธิการ ซึ่งคณะกรรมการธิการรับทราบ และเห็นควรให้ดำเนินการ
ในเรื่องของพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการธิการของสภาผู้แทนราษฎรและ
วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

(๒) คณะกรรมการธิการการพัฒนากองเมืองฯ ได้กำหนดวิธีการจัดส่งหนังสือเรียกและคำสั่งเรียก
ไว้ ๒ วิธี คือ นำส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ และนำส่งทางโทรสาร หากในกรณีที่ไม่สามารถนำส่ง
ได้ตาม ๒ วิธีดังกล่าว ก็จะนำส่งโดยวิธีมอบให้บุคคลอื่นนำส่ง

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนากองเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒
วันพุธที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔
นายธนพจน์ พุทธิรักษ์ / นิติกรปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ ในด้านการพัฒนาการเมือง ด้านการสื่อสารมวลชน และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

ผลการพิจารณา

แนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานในเชิงรุก เน้นการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ด้านการพัฒนาการเมือง ดำเนินการพัฒนาการเมืองให้มีความโปร่งใส ปราศจากการทุจริต พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมืองให้คำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติมากขึ้น

๒) ด้านการสื่อสารมวลชน ดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมให้สื่อมวลชนมีคุณธรรมและจริยธรรม มีมาตรฐานและความเป็นกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารมากขึ้น โดยเชิญองค์กรด้านสื่อสารมวลชนเข้าร่วมประชุม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการสื่อสารมวลชนร่วมกัน รวมทั้งพิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชน ทั้งข้อดีข้อเสีย เพื่อผลักดันให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

๓) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น คณะกรรมการธิการจะทำหน้าที่ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อนำความคิดเห็นของประชาชนที่แท้จริงเข้าไปสู่การพิจารณาของผู้มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องดังกล่าว

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ควรพัฒนาให้คณะกรรมการธิการเป็นองค์กรที่สามารถพึ่งพาได้ และได้รับการยอมรับจากสังคม โดยการคิดใหม่อย่างสร้างสรรค์ และแสดงบทบาทของคณะกรรมการธิการให้ปรากฏต่อสาธารณชน ไม่ใช่เพียงการศึกษาวิเคราะห์แล้วนำเสนอ แต่ควรมีการแสดงท่าทีและผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวอย่างเป็นรูปธรรม โดยการทำงานเชิงรุกทั้งสามด้าน

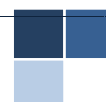
๒. คณะกรรมการธิการจะดำเนินการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนตามกรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธิการ โดยจัดกิจกรรมสัมมนาในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งในเบื้องต้นก่อนเริ่มใช้งบประมาณในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ คณะกรรมการธิการมีมติให้มีการจัดสัมมนาในภูมิภาคต่าง ๆ ภาคละหนึ่งครั้ง ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งหมด ๕ ครั้ง ทั้งนี้ ในการจัดสัมมนาของคณะกรรมการธิการในพื้นที่ต่าง ๆ คณะกรรมการธิการจะจัดทำหลักสูตรการจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชน เพื่อให้การจัดสัมมนาในแต่ละพื้นที่มีมาตรฐานและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติตั้งคณะอนุกรรมการธิการขึ้นมา ๒ คณะ คือ คณะอนุกรรมการธิการการพัฒนาการเมืองและการสื่อสารมวลชน และคณะอนุกรรมการธิการการมีส่วนร่วมของประชาชน หากคณะอนุกรรมการธิการมีความจำเป็นต้องเรียกเอกสารหรือเรียกบุคคลมาชี้แจงก็ต้องดำเนินการผ่านทาง

คณะกรรมการธิการ ทั้งนี้ โดยให้คณะอนุกรรมการรายงานผลการพิจารณาศึกษาให้คณะกรรมการธิการทราบเป็นระยะ ๆ

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๓
วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
และ ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔
นางสาวปิตกานต์ สอนดี / วิทยากรชำนาญการ

พิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนของประชาชนกรณีขอให้แก้ไขปัญหาราษฎร ผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน (นายวันชนะ เข้มรัตน์ ผู้ร้องเรียน)

ผลการพิจารณา

เรื่องร้องเรียนกรณีขอให้แก้ไขปัญหาราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน เป็นเรื่องที่สืบเนื่องจากการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิการฯ ชุดที่ผ่านมา โดยผู้ร้องได้ทำหนังสือร้องเรียนถึง ประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งเรื่องมายังคณะกรรมการสิทธิการฯ เพื่อพิจารณา ซึ่งที่ประชุมเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นความเดือดร้อนของประชาชน จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาศึกษาต่อเนื่อง และเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง เรื่องดังกล่าวต่อไป

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติให้เดินทางไปศึกษาดูงานกรณีปัญหาราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน จังหวัดสกลนคร ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยเชิญผู้ร้องเรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร และนายจุมพล บุญใหญ่ อดีตกรรมการสิทธิการฯ ในคณะกรรมการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุดที่ผ่านมา ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

การเดินทางไปศึกษาดูงาน

เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการสิทธิการฯ ได้เดินทางไปศึกษาดูงานกรณีปัญหาราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน ณ สำนักงานโครงการชลประทานเขื่อนน้ำอูน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิการฯ ได้ขอให้สำนักชลประทานที่ ๕ เร่งพิจารณาตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิและให้มารับเงินตามขั้นตอนและระเบียบของทางราชการโดยเร็ว และถ้ารายได้เข้าสู่กระบวนการของศาล ในการพิสูจน์สิทธิให้หรือคำสั่งศาล ส่วนรายได้ที่ไม่มีปัญหาให้ดำเนินการไปก่อน สำหรับข้อเรียกร้องของราษฎรที่ต้องการให้รัฐบาลอนุมัติจ่ายเงินในอัตราไร่ละ ๓๐,๐๐๐ บาท คณะกรรมการสิทธิการฯ จะทำหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อให้พิจารณา โดยให้คณะรัฐมนตรีทบทวนและมีมติจ่ายค่าชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรจากที่เคยมีมติจัดสรรที่ดินทำกินให้ไร่ละ ๑๕ ไร่ จาก ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นอัตราไร่ละ ๓๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากเป็นอัตราที่ใกล้เคียงกับราคาที่ดิน และหากข้อเรียกร้องดังกล่าวได้รับการพิจารณาทบทวน ขอให้ราษฎรหรือทายาทของผู้มีสิทธิ ให้ได้รับเพิ่มอีกไร่ละ ๒๐,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ คณะกรรมการสิทธิการฯ ได้มีหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๖๕๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี เรื่อง ขอให้แก้ไขปัญหาราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน และสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๔/๑๙๓๑ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งมายังคณะกรรมการสิทธิการฯ ตามที่คณะกรรมการสิทธิการฯ ได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อขอให้แก้ไขปัญหาราษฎรดังกล่าวและขอให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนจ่ายเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินให้ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเป็นไร่ละ

๓๐,๐๐๐ บาท ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งผลการพิจารณาแล้ว โดยเห็นว่า การจ่ายเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรในอัตราไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท มีความเป็นมาและเหตุผลที่เหมาะสมและเป็นธรรมแล้ว และแจ้งว่าได้อนุมัติจ่ายเงินให้แก่ราษฎรตามรายชื่อที่ขออนุมัติทั้งหมดแล้ว

ความคืบหน้าการจ่ายเงิน

เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ได้ติดตามผลการจ่ายเงินกับฝ่ายจัดหาที่ดิน สำนักงานชลประทานที่ ๕ ในส่วนที่ต้องจ่ายให้กับชาวบ้านเกี่ยวกับเงินชดเชยจัดหาที่ดินเป็นกรณีพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรในส่วนที่เหลือ จำนวน ๕๗๘ ราย ในอัตราไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๕ ไร่ เป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ได้รับงบประมาณแล้ว และอยู่ระหว่างการจ่ายเงิน ซึ่งราษฎรที่เหลือจำนวน ๕๗๘ ราย สำนักงานชลประทานที่ ๕ ได้จ่ายเงินชดเชยให้ราษฎรไปแล้ว ๒๒๗ ราย (ข้อมูล ณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔) ส่วนราษฎรที่ไม่ได้รับเงินชดเชย อยู่ระหว่างการจัดการมรดก ซึ่งอยู่ในกระบวนการของศาล บางรายเคยได้รับการช่วยเหลือไปแล้ว และอยู่ระหว่างรอให้มีการอุทธรณ์สิทธิ ซึ่งฝ่ายจัดหาที่ดินแจ้งว่าประมาณช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ จะสามารถสรุปเรื่องทั้งหมดได้

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๓
วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
นางสาวปิติกานต์ สอนดี / วิทยากรชำนาญการ

พิจารณาศึกษานโยบายและแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

รายชื่อผู้มาชี้แจง

๑) นายพิทยาพล จันทะสาโร	รองเลขาธิการสำนักงาน คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
๒) นางสาวมณีนีรัตน์ กำจรกิจการ	เลขานุการคณะกรรมการกิจการ กระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ผลการพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) แปรสภาพองค์กรเป็น กสทช. ในอดีต กทช. ทำหน้าที่ด้านโทรคมนาคมเป็นส่วนใหญ่ จะมีส่วนที่เป็นกิจการกระจายเสียงอยู่ก็แต่เพียงการออกใบอนุญาตให้กับวิทยุชุมชนและเคเบิลทีวี หรือโทรทัศน์แบบสมาชิกที่ไม่ใช้คลื่นความถี่เท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจเต็มในการออกใบอนุญาตได้ทุกประเภท แต่เมื่อแปรสภาพเป็น กสทช. แล้ว มีอำนาจเต็มที่จะพิจารณาออกใบอนุญาตได้ทุกประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กสทช. ได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหากรณีวิทยุชุมชนมีอิทธิพลต่อประชาชนและสังคม นอกจากนี้ กสทช. มุ่งเน้นการนำสื่อมาพัฒนาสังคม ซึ่งเริ่มจากดำเนินการออกใบอนุญาตเพื่อแก้ไขปัญหาผู้ประกอบการที่อยู่ในตลาดให้อยู่ในช่องทางที่ถูกต้อง จากนั้นจะเข้าสู่กระบวนการกำกับดูแล โดยเน้นการกำกับดูแลมาตรฐานจริยธรรมของสื่อ และการกำกับดูแลการใช้เทคนิคทางเทคโนโลยี เพื่อไม่ให้เกิดการรบกวน พัฒนาเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และการพัฒนาองค์กรด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์สำหรับการดำเนินงานที่น่าสนใจ คือ ความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียนส่วนที่เกี่ยวกับโทรคมนาคม ซึ่งมีการทำความตกลงเพื่อเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและเปิดให้มีการลงทุนข้ามไปมาระหว่างประเทศสมาชิกได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. คณะกรรมการได้เสนอแนะแนวทาง รวมไปถึงแนวนโยบายต่อ กสทช. เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนแม่บท ตลอดจนตัวชี้วัดในอนาคต โดยเน้นการให้ความสำคัญในการรับฟังความคิดเห็นจากหลายภาคส่วน ซึ่งทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวมากขึ้น

๒. กำกับดูแลผู้ประกอบการและผู้จัดรายการ (ดีเจ) ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมของสื่อ
๓. กสทช. ควรทำงานเชิงรุก ซึ่งอาจจะตั้ง กสทช. ภาคประชาชน เพื่อให้การดำเนินการครอบคลุมมากขึ้น และต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาว่าอะไรคือสิ่งที่ต้องดำเนินการก่อน และต้องเร่งดำเนินการแก้ไข เนื่องจากสื่อมีอิทธิพลมากในการชี้นำทางการเมือง
๔. ปัญหาเรื่องการโฆษณาต่าง ๆ ผ่านทางสื่อ เป็นการโฆษณาสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐาน จำเป็นจะต้องมีการควบคุมการโฆษณาดังกล่าว
๕. การดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ คณะกรรมการธิการพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมและร่วมแสดงความคิดเห็นกับ กสทช.

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๔
วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
นางสาวอภิสร ทัดภูธร / นิติกรปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษานโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ขององค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท)

รายชื่อผู้มาชี้แจง

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

๑) นายสุระ เกนทะนะศีล	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่
และรักษาการกรรมการผู้อำนวยการใหญ่
๒) นายธนะชัย วงศ์ทองศรี	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานบริหาร
๓) นางดวงใจ มหารักขกะ	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานข่าวและวิทยุ

ผลการพิจารณา

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้มีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยการดำเนินงานจะมุ่งเน้นการนำความรู้ทุกด้านมาพัฒนาสังคม และการผลิตสื่อสารสนเทศให้แก่ประชาชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม พร้อมทั้งนำเสนอข่าวสารรอบด้านที่มีความถูกต้องและมีความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นหลัก รวมถึงการนำเสนอข่าวสารที่มีความเป็นกลาง และข้อคิดเห็นของนักวิชาการที่ครอบคลุมทุกแง่มุม ส่วนการจัดผังรายการนั้น ยึดตามหลักการขององค์กรในการสร้างสังคมอุดมปัญญา คือ การนำเสนอรายการที่มีเนื้อหา ด้านการสร้างระเบียบวินัยและวัฒนธรรมไทย โดย อสมท. มีความมุ่งมั่นที่จะเป็นสถานีตัวอย่างที่เรียกว่า Clean channel ซึ่งสัดส่วนของผังรายการมีเนื้อหาสาระคิดเป็น ๖๖ เปอร์เซ็นต์ของผังรายการทั้งหมด นอกเหนือจากนี้เป็นรายการด้านบันเทิง ทั้งนี้ อสมท. ถือเป็นเครือข่ายที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และครอบคลุม ๑๒๒ ประเทศ ในภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก

การดำเนินงานของ อสมท. ด้านการพัฒนาการเมือง การส่งเสริมประชาธิปไตย และการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่

๑) รายการทางสถานีวิทยุ มีการจัดรายการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องการเมือง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องในแง่มุมต่าง ๆ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ โดยจะไม่มี การนำเสนอข่าวสารหรือข้อคิดเห็นที่เป็นการชี้นำประชาชน นอกจากนี้ ได้มีการเปิดคลื่นวิทยุขึ้นใหม่ เพื่อให้ประชาชนผู้มีจิตอาสา และองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม การเมือง และการพัฒนาประชาธิปไตย

๒) รายการทางโทรทัศน์ มีการจัดรายการเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานของ ภาครัฐและเอกชนได้มีช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงาน เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน เกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น ๆ โดยที่ผ่านมารายการดังกล่าวได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง ระหว่างหน่วยงานกับประชาชน และมีผลตอบรับที่ค่อนข้างดี

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. คณะกรรมการได้เสนอแนะให้บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ประสานกับวิทูรสมาคมในแต่ละจังหวัด เพื่อจัดรายการเกี่ยวกับการเมืองและการส่งเสริมประชาธิปไตยที่ถูกต้อง รวมถึงเป็นสื่อกลางการสื่อสารระหว่างภาครัฐกับชุมชนท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล ความเข้าใจด้านการเมืองและการส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างทั่วถึง

๒. บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมมากขึ้นในการจัดทำแผนรายการ หรือเปิดโอกาสให้คณะกรรมการฯ ซึ่งถือเป็นตัวแทนของประชาชน ได้มีโอกาสเข้าให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการของบริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๕
วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
นางสาวศิริรัตน์ อยู่ฉัตร / นักวิชาการรัฐศาสตร์ฯ

พิจารณาศึกษานโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณ ขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.)

รายชื่อผู้มาชี้แจง

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.)

๑) นายเทพชัย หย่อง	ผู้อำนวยการองค์การกระจายเสียงและ
แพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย
๒) นายก่อเขต จันทเลิศลักษณ์	ผู้อำนวยการสำนักข่าว
๓) นายสมเกียรติ จันทรสีมา	ผู้อำนวยการสำนักเครือข่ายสื่อพลเมือง
๔) นางสาวสุนนา สุวรรณอำภา	ผู้อำนวยการสำนักรับฟังและการมีส่วนร่วม

ผลการพิจารณา

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.)

องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และเข้ามามีส่วนร่วมได้ โดยรายการต่าง ๆ ของ ส.ส.ท. ซึ่งรวมถึงรายการข่าว รายการสารประโยชน์และรายการสาระบันเทิง ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตลอดจนได้เข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการผลิต ตัวอย่างการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม คือ การจัดเวทีในการระดมความคิดเห็นของประชาชนเพื่อรับทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากตัวแทนองค์กรต่าง ๆ เช่น องค์กรทางด้านสุขภาวะ สิ่งแวดล้อม การเมือง ศาสนา ปรัชญา วัฒนธรรม เป็นต้น ทั้งนี้ การจัดเวทีดังกล่าว จะจัดขึ้นปีละหลายครั้ง เพื่อรับฟังความคิดเห็นของแต่ละองค์กรว่าองค์กรต่าง ๆ นั้นมีความต้องการอย่างไร และมีความเห็นต่อประเด็นใดในสังคม ส.ส.ท. ซึ่งเป็นสื่อสาธารณะได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในช่วงการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา โดย ส.ส.ท. ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างประชาชนกับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมา ด้วยการสะท้อนความเห็นและความต้องการผ่านสื่อไปยังพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง พร้อมย้ำถึงการเป็นสื่อสาธารณะที่อิสระจากอำนาจทางการเมืองและอำนาจรัฐที่ไม่สามารถแทรกแซงได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ควรมีการร่วมมือกันระหว่างคณะกรรมการธิการกับองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ในการพัฒนาการเมืองและการส่งเสริมประชาธิปไตย
๒. องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ควรมีการสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมประชาธิปไตยให้ชัดเจนในแต่ละครั้งที่มีการนำเสนอข่าวจากนักข่าวพลเมือง

๓. องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ควรมีการนำเสนอรายการที่ส่งเสริมด้านการยกระดับความรู้และข้อมูลในกรณีศึกษาเรื่องต่าง ๆ เช่น กรณีวิกฤตการณ์น้ำท่วมที่ผ่านมา ควรให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกทางความคิดในการเรียกร้องจากรัฐบาลว่า รัฐบาลควรมีการดำเนินการอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดวิกฤตการณ์เช่นนี้อีก เป็นต้น

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๖
วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
นางสาวกิริดา ดิษฐากรณ์ / วิทยากรปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษานโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณของกรมประชาสัมพันธ์

รายชื่อผู้มาชี้แจง

กรมประชาสัมพันธ์

๑) นายธีระพงษ์ โสตาศรี

อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

ผลการพิจารณา

กรมประชาสัมพันธ์

กรมประชาสัมพันธ์ เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นศูนย์กลางการประชาสัมพันธ์ภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้ข้อมูลข่าวสารของรัฐในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเกิดภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ สำหรับการดำเนินงานของกรมประชาสัมพันธ์ในปี ๒๕๕๕ แบ่งเป็น ๓ ส่วนสำคัญ คือ ๑) การจัดทำนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘ ๒) การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของรัฐและนโยบาย และพัฒนาช่องทางการสื่อสารมวลชน และ ๓) การขยายบทบาททางวิชาการด้านการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารมวลชน โดยในปี ๒๕๕๕ กรมประชาสัมพันธ์ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ประมาณ ๑,๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับในการดำเนินงาน ซึ่งจำนวนเงินดังกล่าวไม่เพียงพอ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

สำหรับแนวทางการดำเนินงานในช่วงวิกฤตทางการเมือง กรมประชาสัมพันธ์มีแผนพระอินทร์ และแผนพิทักษ์องค์กรที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องสถานการณ์ช่วงวิกฤต สำหรับด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น กรมประชาสัมพันธ์ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นข้อเสนอเกี่ยวกับเนื้อหาของการรายการผ่านช่องทางต่าง ๆ และได้มีการจัดสรรเวลาของสถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ในจังหวัดต่าง ๆ สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ได้มีโอกาสพูดคุยและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน นอกจากนี้ กรมประชาสัมพันธ์ได้ยืนยันถึงบทบาทการเป็นสื่อของรัฐที่มีความเป็นกลางทางการเมืองพร้อมที่จะดำเนินงานร่วมกับรัฐบาลทุกชุด และดำเนินงานตามมาตรฐานของวิชาชีพสื่อมวลชน

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

ควรมีการร่วมมือกันระหว่างคณะกรรมการธิการกับกรมประชาสัมพันธ์ในการพัฒนาการเมือง และการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยอาจมีการจัดสัมมนาร่วมกัน หรือการช่วยเหลือในการประสานงานกับกรมประชาสัมพันธ์จังหวัดต่าง ๆ

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๖
วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
นางสาวกิริดา ดิษฐากรณ์ / วิทยาการปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษานโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณของสภาพัฒนาการเมือง

รายชื่อผู้มาชี้แจง

๑) ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ	เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า
และเลขาธิการสภาพัฒนาการเมือง
๒) นางพงษ์ทอง ตั้งชูพงศ์	รองเลขาธิการสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง
๓) นายปรีดี โชติช่วง	รองเลขาธิการสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง

ผลการพิจารณา

สภาพัฒนาการเมือง

สภาพัฒนาการเมือง ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งทางการเมือง สภาพัฒนาการเมือง ประกอบด้วย ผู้ที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้งเป็นประธานสภาพัฒนาการเมือง ผู้แทนองค์กรชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน จำนวน ๓ คน ผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมอื่น จำนวน ๓ คน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น จำนวน ๕ คน ทั้งนี้ ตามที่ประธานรัฐสภาแต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการออกกระเปาะเบี้ยที่จำเป็นตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองฯ และดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองฯ ใช้บังคับ ทั้งนี้ การดำเนินงานของสภาพัฒนาการเมืองจะต้องมีความเป็นอิสระ รวมทั้ง คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗ จึงได้กำหนดองค์ประกอบสภาพัฒนาการเมืองให้ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่มา ดังนี้

๑. สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรภาคประชาชนจังหวัดละ ๑ คน รวม ๗๖ คน
๒. สมาชิกซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรภาคประชาสังคมอื่น จำนวน ๑๖ คน
๓. สมาชิกซึ่งมาจากหัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้แทนหัวหน้าพรรคการเมืองที่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคละ ๑ คน
๔. สมาชิกซึ่งมาจากหัวหน้าพรรคการเมืองหรือหัวหน้าพรรคการเมืองที่ไม่มีสมาชิกของพรรคเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เลือกกันเอง จำนวน ๒ คน
๕. สมาชิกที่มาจากประธานคณะกรรมการกิจการวุฒิสภา ๑ คน และประธานคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา เลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน
๖. สมาชิกโดยตำแหน่ง ๖ คน คือ เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขาธิการสภาที่ปรึกษาสภาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

๗. สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิอื่น จำนวน ๑๐ คน ที่ได้รับการสรรหาจากผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนาด้านประชาธิปไตยเพื่อประชาชน จำนวน ๓ คน ด้านความมั่นคง ซึ่งเสนอจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร จำนวน ๑ คน และจากสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๖ คน

โดยมีเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า เป็นสมาชิกและเลขานุการสภาพัฒนาการเมือง ซึ่งในปัจจุบันสภาพัฒนาการเมืองมีสมาชิก ๑๒๒ คน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๗) ซึ่งบัญญัติให้มีแผนพัฒนาการเมือง รวมทั้ง ให้มีสภาพัฒนาการเมืองที่มีความเป็นอิสระ เพื่อทำหน้าที่สอดส่องให้มีการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวอย่างเคร่งครัด นั้น สภาพัฒนาการเมือง จึงได้ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แก่

๑. เพื่อพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๒. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
๓. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งทางการเมือง

ทั้งนี้ การดำเนินการของสภาพัฒนาการเมืองต้องมีความเป็นอิสระไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองระดับชาติ และต้องเป็นกลางทางการเมือง รวมทั้ง การจัดแผนพัฒนาการเมือง ตลอดจนต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนของสังคมและจากภูมิภาคต่าง ๆ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการมีความเห็นว่า สภาพัฒนาการเมืองและคณะกรรมการ ควรจัดโครงการสร้างสำนึกพลเมืองร่วมกัน

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๗
วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔
นายสุคนธ์ พลบุบผา / นิติกรชำนาญการ

พิจารณาศึกษานโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณเกี่ยวกับการส่งเสริมและเผยแพร่ประชาธิปไตยของกระทรวงมหาดไทย

รายชื่อผู้มาชี้แจง

- นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผลการพิจารณา

กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณเกี่ยวกับการส่งเสริมและเผยแพร่ประชาธิปไตย แบ่งเป็น ๓ แนวทาง ดังนี้

๑. แนวทางการส่งเสริมการพัฒนาการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กระทรวงมหาดไทยมี ๒ หน่วยงานที่รับผิดชอบ ดังนี้

๑.๑ สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบการจัดกิจกรรม อบรม สัมมนาตามหลักสูตร “โครงการปลูกฝังสำนึกความรักสามัคคีและเสริมสร้างความปรองดองของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย” โดยนำเอาแนวทางตามพระราชดำริมาเป็นต้นแบบโครงการ มีการเลือกอำเภอ นำร่อง จังหวัดละ ๑ อำเภอ

๑.๒ กรมการปกครอง รับผิดชอบ “โครงการส่งเสริมวิถีแบบประชาธิปไตยในระดับหมู่บ้าน” โดยมีหลักเกณฑ์ ๓ แนวทาง ดังนี้

- ๑) การสร้างความสามัคคีปรองดอง
- ๒) การเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบัน
- ๓) การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย

๒. แนวทางส่งเสริมด้านการสื่อสารมวลชน

กระทรวงมหาดไทยได้จัดตั้งสถานีโทรทัศน์มหาดไทยแชนแนล (MAHADTHAI CHANNEL) เพื่อเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่องค์ความรู้ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ของกระทรวงมหาดไทย และภาคราชการไปยังประชาชน

๓. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่างๆ ทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติ มีดังนี้

๓.๑ ด้านการพัฒนาการเมือง ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างกระทรวงมหาดไทย ผู้นำท้องถิ่น อาสาสมัครและประชาชน

๓.๒ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แผนงาน กิจกรรมขององค์กรในระดับท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ การตรวจสอบอำนาจรัฐ

๓.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยกระทรวงมหาดไทยจะเสนอร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติของท้องถิ่น

เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับมากขึ้น

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

กระทรวงมหาดไทย ควรดำเนินการจัดทำโครงการต่าง ๆ ด้วยใจ โดยพิจารณาทบทวนโครงการที่เคยดำเนินการไปแล้วอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน เช่น “โครงการแผนพัฒนาชุมชน” เป็นโครงการที่ดีเพราะเป็นกระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนคติ ร่วมเสนอปัญหาที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมแก้ไขปัญหา และมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๘
วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔
นางสาวปรัชญาภรณ์ อมรเวช / นิติกรชำนาญการพิเศษ

พิจารณาศึกษานโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

รายชื่อผู้มาชี้แจง

- นายชาญนะ เอี่ยมแสง

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ผลการพิจารณา

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

นโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สรุปดังนี้

๑. การดำเนินการโครงการกู้เงินขององค์กรปกครองท้องถิ่น ตั้งแต่ระดับองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และเมืองพัทยา โดยกำหนดหลักเกณฑ์การกู้เงิน ดังนี้

๑) โครงการที่ขอกู้ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น เป็นโครงการเร่งด่วนและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น เป็นโครงการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นโครงการอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนทั้งด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

๒) ความสามารถทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองท้องถิ่น โดยพิจารณาจากข้อมูลรายรับและรายจ่ายจริงย้อนหลัง ๓ ปีงบประมาณ ว่ามีรายได้เพียงพอที่จะชำระหนี้หรือไม่ วิเคราะห์ข้อมูลรายรับและรายจ่ายที่คาดการณ์ในอนาคตไม่น้อยกว่า ๓ ปีงบประมาณ และพิจารณาหนี้เดิมที่ต้องชำระและหนี้เงินกู้ที่จะก่อขึ้นใหม่จะต้องมียอดหนี้ที่ต้องชำระรวมกันไม่เกินร้อยละ ๓๕ ของงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนหรืองบเพื่อการพัฒนา

๒. ระเบียบหรือข้อกำหนดของท้องถิ่นในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม อาทิ การให้ภูมิภาคประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจการจัดซื้อจัดจ้างของท้องถิ่น

การจัดซื้อจัดจ้างของท้องถิ่นจะใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งระบุไว้ว่าคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจการจ้าง (ตามข้อ ๒๗) ส่วนท้องถิ่นจะแต่งตั้งบุคคลอื่นอีกไม่เกิน ๒ คน ร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้นโยบายกับทุกหน่วยงานให้ปฏิบัติ และกรมมิได้มีการยกเลิกระเบียบดังกล่าว ส่วนข้อท้วงติงที่คณะกรรมการการได้รับข้อมูลมานั้นจะนำไปตรวจสอบ

๓. ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณอุดหนุนเฉพาะกิจ และงบอุดหนุนทั่วไปของปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕

งบอุดหนุนเฉพาะกิจเป็นงบที่ใช้เฉพาะกิจที่มีการระบุว่าจะนำไปใช้ในเรื่องใดอย่างชัดเจน ส่วนงบอุดหนุนทั่วไปสามารถนำไปใช้ได้ตามเหมาะสมและมีอิสระมากกว่า แม้ว่ากรมจะเป็นผู้ตั้งงบประมาณ แต่หลักเกณฑ์ในการดำเนินการมาจากคณะกรรมการการกระจายอำนาจสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้จัดสรรสัดส่วนของงบประมาณแต่ละแห่ง และกำหนดลักษณะของโครงการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงกับท้องถิ่น แจ้างเวียนให้ทราบและให้ท้องถิ่น

ส่งโครงการเข้ามา จากนั้น กรมจะเสนอคณะกรรมการกระจายอำนาจเพื่ออนุมัติ และนำหลักฐานส่งไปยังสำนักงบประมาณเพื่อขอรับเงินและส่งต่อไปให้จังหวัดต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. คณะกรรมการธิการมีความห่วงใย เนื่องจากได้รับข้อมูลว่าการของบุดหนุนเฉพาะกิจ มีผู้บริหารท้องถิ่นวิ่งเต้นจ่ายเงินเป็นเปอร์เซ็นต์ให้กับผู้ใหญ่ในกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้อนุมัติโครงการ จึงขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๒. กรณีที่มีการตั้งงบประมาณในการศึกษาดูงาน ควรมีระเบียบหรือมาตรการเพิ่มเติม เพื่อให้การเดินทางเป็นไปได้ยากมากขึ้นและไม่เป็นการใช้งบประมาณเพื่อนำประชาชนไปเที่ยวและหาเสียงของนักการเมืองท้องถิ่น

๓. ขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแนะนำและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการจัดการปัญหาท้องถิ่น โดยการไม่พึ่งพิงงบประมาณมากเกินไป เช่น การแก้ปัญหาน้ำท่วม หากงบประมาณอาจใช้เวลานานและไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหา ดังนั้น ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยแก้ไขปัญหา อาทิ การขุดบ่อน้ำเล็ก ๆ จำนวนมาก การทำแก้มลิง เป็นต้น

๔. เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็ง โดยขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ศึกษา และเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเสนอแผนจนถึงการร่วมตรวจสอบ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็งอย่างแท้จริง

๕. โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดจะเสนอขอกู้เงินนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรออกระเบียบให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อน เพื่อให้ประชาชนเห็นชอบและให้ประชาชนได้มีโอกาสตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖. ควรออกระเบียบหรือเกณฑ์ในการพิจารณาเพิ่มเติม กรณีการขอกู้เงินของท้องถิ่นที่ผู้บริหารใกล้จะหมดวาระการดำรงตำแหน่ง เพื่อไม่ให้เอื้อประโยชน์ต่อนักการเมืองท้องถิ่น

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๙
วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕
นายสุคนธ์ พลบุบผา / นิติกรชำนาญการ

พิจารณาศึกษาหลักเกณฑ์การคุมขังผู้ต้องขังที่เป็นนักโทษทางการเมือง และพิจารณาหลักเกณฑ์คุณสมบัติผู้ต้องขังที่เข้าข่ายต้องถูกคุมขังที่เรือนจำชั่วคราวหลักสี่

รายชื่อผู้มาชี้แจง

- พันตำรวจเอก สุชาติ วงศ์อนันต์ชัย อธิบดีกรมราชทัณฑ์

ผลการพิจารณา

กรมราชทัณฑ์

การกำหนดหลักเกณฑ์และการคัดเลือกผู้ต้องขังเพื่อส่งไปแยกขังที่เรือนจำชั่วคราวหลักสี่ และการดูแลผู้ต้องขังที่เรือนจำชั่วคราวหลักสี่ ดังนี้

การย้ายผู้ต้องขังไปควบคุมตัวยังเรือนจำชั่วคราวหลักสี่ กรมราชทัณฑ์ดำเนินการไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (คอป.) ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งได้เสนอแนะให้รัฐบาลจัดหาสถานที่ในการควบคุมผู้ต้องหาและจำเลยที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันมีมูลเหตุเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในทางการเมือง กรณีหากไม่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว ดังเช่นที่เคยใช้กับนักโทษทางการเมืองในอดีต เนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหาและจำเลยดังกล่าวมิใช่เป็นผู้ร้ายหรืออาชญากรดังเช่นในคดีอาญาตามปกติ แต่มีมูลเหตุจงใจในการกระทำความผิดมาจากเหตุผลทางการเมือง ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าว กระทรวงยุติธรรมจึงได้ออกคำสั่งประกาศจัดตั้งเรือนจำชั่วคราวหลักสี่ และแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการควบคุมผู้ต้องหาคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมืองไปคุมขังเรือนจำชั่วคราวหลักสี่ โดยคณะกรรมการได้มีมติให้ยึดตามประเด็นความผิดที่ คอป. กำหนดไว้ในรายงานความคืบหน้าคณะกรรมการอิสระตรวจสอบและค้นหาความจริงเพื่อการปรองดองแห่งชาติ (คอป.) ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ - ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เป็นหลักในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคุณสมบัติผู้ต้องขังที่จะย้ายไปยังเรือนจำชั่วคราวหลักสี่ ซึ่งมีหลักในการพิจารณา ดังนี้

๑. ต้องเป็นผู้ต้องขังที่กระทำความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการไต่สวนมูลฟ้อง การพิจารณาของศาล หรืออยู่ระหว่างการอุทธรณ์ ฎีกา ที่ได้กระทำความผิดตั้งแต่ก่อนและหลังการก่อรัฐประหาร เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งมีเหตุการณ์อยู่ ๓ ช่วง เหตุการณ์ ได้แก่ ๑) กรณีกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยประกาศสงครามครั้งสุดท้ายต่อเนื่องถึงการบุกยึดสนามบิน ๒) เหตุการณ์กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติปิดล้อมทำเนียบรัฐบาล ต่อเนื่องถึงกลุ่มคนรักเชียงใหม่ก่อความวุ่นวาย ๓) เหตุการณ์กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยขับไล่เผด็จการแห่งชาติชุมนุมทางการเมือง ต่อเนื่องถึงการปิดแยกราชประสงค์และการวางเพลิงสถานที่ราชการ

๒. ต้องเป็นการกระทำความผิดในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายที่มีโทษทางอาญาอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อ ๑

สำหรับการพิจารณาย้ายผู้ต้องขังที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๒ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

จำนวน ๕ ราย ไปยังเรือนจำชั่วคราวหลักสี่ เป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน กรมราชทัณฑ์จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยกรมราชทัณฑ์ได้ทำหนังสือถึง คอป. เพื่อยืนยันการย้ายผู้ต้องขังที่กระทำความผิดดังกล่าวไปยังเรือนจำชั่วคราวหลักสี่ เพื่อให้กรมราชทัณฑ์จะได้ดำเนินการย้ายผู้ต้องขังให้เป็นไปตามแนวทางของ คอป. ต่อไป

ทั้งนี้มีการย้ายผู้ต้องขังที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไปยังเรือนจำชั่วคราวหลักสี่แล้ว จำนวน ๔๗ ราย โดยสภาพเรือนจำชั่วคราวหลักสี่จะมีความแตกต่างจากเรือนจำทั่วไป กล่าวคือ เรือนจำทั่วไปจะมีพื้นที่ต่าง ๆ เช่น เรือนนอน เรือนฝึกอาชีพ แต่สำหรับเรือนจำชั่วคราวหลักสี่จะมีเฉพาะเรือนนอน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ชั้น สามารถบรรจุผู้ต้องขังได้ชั้นละประมาณ ๑๐๐ คน การดูแลผู้ต้องขังที่เรือนจำชั่วคราวหลักสี่ จะมีนักจิตวิทยาเข้ามาช่วยดูแลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ต้องขังร่วมด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากกรมราชทัณฑ์เห็นว่าผู้กระทำความผิดดังกล่าว ไม่ใช่อาชญากรทั่วไป หากแต่ได้กระทำความผิดโดยมีสาเหตุมาจากแนวคิดทางการเมืองและนำไปสู่การกระทำความผิดทางอาญาในที่สุด

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. คณะกรรมการธิการเห็นชอบต่อกรณีให้มีเรือนจำเฉพาะสำหรับผู้ต้องขังคดียาเสพติดแยกออกจากเรือนจำทั่วไป เพื่อป้องกันการสร้างเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด ซึ่งเป็นภัยร้ายแรงต่อประเทศชาติ และมอบหมายให้นายวัชร เพชรทอง รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง หรือต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และเห็นควรให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์สนับสนุนด้านกีฬาต่อผู้ต้องขัง

๒. คณะกรรมการธิการขอรายชื่อเจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ที่ถูกไล่ออกกรณีเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ส่งข้อมูลมาให้เรียบร้อยแล้ว

การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๐
วันพุธที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕
นางสาวปิตักานต์ สอนดี / วิทยากรชำนาญการ

**พิจารณาศึกษาอำนาจหน้าที่นโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจน
การจัดสรรงบประมาณของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.)**

รายชื่อผู้มาชี้แจง

- นายวีระชัย ชมสาคร

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การถ่ายโอนภารกิจและการจัดสรรงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มภาษีอากร ซึ่งแบ่งออกเป็น รายได้จากภาษีที่ อปท. จัดเก็บเอง รายได้จากภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บให้ และแบ่งให้ โดยการจัดสรรภาษีให้แก่ อปท. จะคำนึงถึงแหล่งกำเนิดภาษีเป็นสำคัญ ๒) กลุ่มเงินอุดหนุน ซึ่งแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑) เงินอุดหนุนทั่วไป จะจัดสรรเพื่อให้ อปท. มีอิสระในการตัดสินใจที่จะเลือกดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจ การถ่ายโอนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จะจัดสรรเพื่อดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐบาล หรือโครงการผูกพันงบประมาณจากปีที่ผ่านมา ๆ มาโครงการสนับสนุนแผนการปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

สำหรับนโยบายการจัดสรรเงินอุดหนุน กกถ. มีนโยบายชัดเจนตามหลักการกระจายอำนาจที่จะดำเนินการจัดสรรให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปมากกว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เพื่อให้ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงบประมาณมากขึ้น แต่พบปัญหาในช่วงปีแรกคือท้องถิ่นไม่ทราบว่าเงินอุดหนุนทั่วไปดังกล่าวจะนำไปใช้เพื่อการใด จึงมีการนำเงินส่วนดังกล่าวไปใช้ตามความจำเป็นของท้องถิ่นนั้น ทำให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์ตามมา ในปีต่อมาจึงได้มีการแบ่งเงินอุดหนุนส่วนทั่วไปออกเป็น ๒ ส่วน คือ เงินอุดหนุนทั่วไปที่ให้คิดเองทำเองได้ และเงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาล เช่น การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ เป็นต้น เพื่อให้ท้องถิ่นทราบว่าจัดสรรให้เพื่อวัตถุประสงค์ใด แต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจมากกว่าเงินอุดหนุนทั่วไป เนื่องจากในชั้นการทำคำขอของงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรได้มีการแปรญัตติปรับลดเพิ่มเงินอุดหนุนดังกล่าว จึงส่งผลให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ มีงบประมาณในส่วนเงินอุดหนุนเฉพาะกิจมากกว่าเงินอุดหนุนทั่วไป ซึ่งไม่เป็นไปตามนโยบายการกระจายอำนาจของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับการกู้เงินของ อปท. กกถ. ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดรายละเอียดในการกู้เงินดังกล่าว มีหน้าที่เพื่อกำหนดแผนเสริมสร้างวินัยการเงินการคลัง ซึ่งในแผนดังกล่าวได้กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลังเป็นผู้ดำเนินการกำหนดเรื่องรายละเอียดการกู้เงินของ อปท. ดังกล่าว

มติที่ประชุม

เพื่อเป็นการติดตามเรื่องการจัดสรรงบประมาณการเงินการคลังท้องถิ่น และการบริหารจัดการหนี้สาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประชุมเห็นควรให้มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวอีกครั้งในการประชุมคราวต่อไป โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมดังนี้ ๑) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๒) อธิบดีกรมบัญชีกลาง ๓) ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ๔) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๐
วันพุธที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕
นางสาวปิติกานต์ สอนดี / วิทยากรชำนาญการ

พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณการเงินการคลังท้องถิ่น และการบริหารหนี้สาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายชื่อผู้มาชี้แจง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๑) นางลักขณา ปัสานนท์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการคลังท้องถิ่น
๒) นางจิรพัฒน์ เขียวพานิช	ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาระบบบัญชีท้องถิ่น
๓) นางสาวสุกานดา กรุดอาษา	นักวิชาการการเงินชำนาญการ

กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

๑) นางสาววิลาวรรณ พยาน้อย	ผู้เชี่ยวชาญระบบการบริหาร
การเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์
๒) นางสาวอทิรา โสโตโยม	นักบัญชีชำนาญการ
๓) นางสาวลัษณ์ ศรีเชียงพิมพ์	นิติกรปฏิบัติการ

สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

๑) นายเดชาภรณ์ ฌ สงขลา	ผู้อำนวยการสำนักจัดทำ
งบประมาณด้านความมั่นคง ๑
๒) นายอนุชา ภาระนันท์	นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

๑) นายวิสุทธิ์ จันมณี	ผู้อำนวยการสำนักจัดการหนี้ ๑
๒) นายธีรเดช ลิขิตตระกูลวงศ์	ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย
๓) นางสาวสุนันดา กรวยสวัสดิ์	นักวิชาการคลังชำนาญการ
๔) นายอเนชา พายุหิน	เศรษฐกรปฏิบัติการ

ผลการพิจารณา

การจัดสรรงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นผู้กำหนดจำนวนเงินงบประมาณ ทั้งในส่วนเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งจะมีการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจมากกว่าเงินอุดหนุนทั่วไป เนื่องจากมีการตั้งเงินเบี่ยผู้สูงอายุไว้ในส่วนของเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งในแต่ละปีจะมีการพิจารณาที่แตกต่างกันว่าจะให้เบี่ยผู้สูงอายุจัดอยู่ในเงินอุดหนุนทั่วไปหรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยขึ้นอยู่กับแนวทางของฝ่ายบริหาร สำหรับปัญหาอุปสรรคในการเบิกจ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะข้อติดขัดในการใช้ระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMS) ซึ่งการโอนเงินงบประมาณของท้องถิ่นไม่ได้ใช้ระบบดังกล่าว ทำให้การโอนเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความล่าช้ากว่าหน่วยงานราชการอื่น ๆ เนื่องจากคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้วางรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณลงไปถึงระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่จะจัดสรรให้ในระดับ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

และท้องถิ่นจะจัดสรรไปยังท้องถิ่นจังหวัด ซึ่งท้องถิ่นจังหวัดจะต้องทราบข้อมูลการใช้เงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดของตนแล้ว จึงจะตั้งเบิกและจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกชั้นหนึ่ง

สำหรับหลักเกณฑ์ในการกู้เงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้กระทรวงการคลังและสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ มีบทบาทในการกำกับบริหารหนี้ของท้องถิ่น ดังนี้

๑) ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นที่ปรึกษาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารหนี้สาธารณะให้มีประสิทธิภาพ

๒) ให้มีคณะกรรมการกำกับนโยบายหนี้สาธารณะ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน และมีสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ เป็นเลขานุการดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารหนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓) ให้กระทรวงการคลังสามารถกู้เงินเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกู้ต่อได้

โดยมีการยกร่างหลักเกณฑ์รายละเอียดเกี่ยวกับประเภทของเงินกู้ ขั้นตอนการกู้ และเพดานที่จะสามารถก่อหนี้ แต่ยังไม่มีการผลักดัน เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและท้องถิ่นยังมีความคิดเห็นไม่ตรงกันในเรื่องกรอบเพดานการกู้เงิน อย่างไรก็ตาม สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ จะพยายามผลักดันข้อกำหนดดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ควรจะมีขั้นตอนการจัดทำงบประมาณของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ต้องใส่รายละเอียดของงบประมาณไว้ชัดเจนในพระราชบัญญัติ โดยกำหนดให้งบประมาณลงไปที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถเป็นหน่วยเบิกกับระบบ GFMIS ได้โดยตรง

๒. คณะกรรมการธิการได้สอบถามเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของท้องถิ่น ซึ่งพบว่าในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ มีการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจมากกว่าเงินอุดหนุนทั่วไป ทำให้ขัดกับหลักการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น การที่เงินอุดหนุนเฉพาะกิจมากกว่าเงินอุดหนุนทั่วไป สาเหตุหนึ่งเนื่องมาจากการตั้งเงินเบี่ยผู้สูงอายุไว้ในส่วนของงบอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งในแต่ละปีจะมีการพิจารณาที่แตกต่างกันว่าจะให้เบี่ยผู้สูงอายุจัดอยู่ในเงินอุดหนุนทั่วไปหรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยจะขึ้นอยู่กับแนวทางของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ หากมีการจัดอยู่ในหมวดงบอุดหนุนทั่วไป จะก่อให้เกิดปัญหาจากการที่ผู้บริหารท้องถิ่นจำนวนมากไม่นำเงินดังกล่าวไปใช้ตามภารกิจ แต่กลับนำไปใช้จ่ายอย่างอื่น เช่น ใช้ในการก่อสร้าง หรือจ้างพนักงาน ลูกจ้างเป็นจำนวนมากเกินกว่าสี่สัปดาห์ของเงินงบประมาณทั้งหมด ทำให้เกิดปัญหาการติดค้างเงินผู้สูงอายุตามมา

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๑
วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕
นางสาวอภิสร ทัดภูธร / นิติกรปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษาการปรับเปลี่ยนผังและสัดส่วนรายการของสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์

รายชื่อผู้มาชี้แจง

สถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์

๑) นายจักรพันธ์ ยมจินดา	รองประธานกรรมการ บมจ. อสมท. รักษาการกรรมการผู้จัดการใหญ่ บมจ. อสมท.
๒) นายธนะชัย วงศ์ทองศรี	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ บมจ. อสมท.
๓) นางลภามาศ ตัณฑวรรณนะ	ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บมจ. อสมท.
๔) นายคณิต บุชบง	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บมจ. อสมท.
๕) นางสาวชยาทิพย์ สุนทรนาค	เลขานุการกรรมการผู้จัดการใหญ่ บมจ. อสมท.

ผลการพิจารณา

การปรับเปลี่ยนผังและสัดส่วนรายการของสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์

สัดส่วนของการผลิตรายการของสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ในปี ๒๕๕๔ กับสัดส่วนการผลิตรายการ ปี ๒๕๕๕ ระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน จะมีความแตกต่างกัน เนื่องจากตามแผนของ อสมท. ในปี ๒๕๕๕ จะมีการเพิ่มสัดส่วนรายการที่บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ผลิตเพิ่มขึ้นจากเดิม ๓๘.๔๕ เปอร์เซ็นต์ เป็น ๔๒.๘๖ เปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้ เพื่อบริหารรับข้อกำหนดที่จะมีขึ้นของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) อย่างไรก็ตาม ตามเป้าหมายการผลิตรายการของ อสมท. คือ ๕๑ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งในอนาคตจะต้องดำเนินการให้ได้ ตามเป้าหมายดังกล่าว แต่ในขณะนี้สัดส่วนการผลิตรายการระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ผู้บริหารชุดใหม่ยังไม่ได้เข้าไปดำเนินการปรับเปลี่ยนใด ๆ แต่มีนโยบายที่จะดำเนินการ ปรับปรุงรายการข่าว ซึ่งการปรับปรุงดังกล่าวนี้ อสมท. จะเข้าไปตรวจสอบสัญญาที่ได้ทำไว้กับผู้จัดรายการ ทั้งในส่วนของการเช่าเวลา และในส่วนของการเช่าเวลา SHARING ทั้งนี้ เพื่อหาช่องทาง ในการที่จะให้ อสมท. เข้าไปดำเนินการผลิตรายการเพิ่มให้ได้ตามเป้าหมาย ๕๑ เปอร์เซ็นต์ แต่อย่างไรก็ตามถ้าในสัญญาไม่เปิดให้สามารถดำเนินการได้จะต้องรอนกว่าสัญญาจะสิ้นสุด นอกจากนี้ คณะกรรมการ อสมท. ชุดใหม่ยังมีนโยบายที่จะตั้งคณะกรรมการเพื่อประเมินคุณภาพและเรตติ้ง ของรายการทุกรายการเพื่อปรับปรุงรายการทั้งหมดในอนาคต

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

๑. ผังรายการของสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ มีการปรับลดสัดส่วนประเภทรายการสาธารณะ ประโยชน์จากเดิม ๕.๔๗ เปอร์เซ็นต์ ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ เหลือเพียง ๒.๘๖ เปอร์เซ็นต์ ในเดือน มกราคมถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ และสัดส่วนเวลาตามผังรายการข่าวในเดือนมกราคม ๒๕๕๕ พบว่ามีเวลาข่าวภาคค่ำลดลงเมื่อเทียบกับเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ แต่ยังคงคิดสัดส่วนเปอร์เซ็นต์ของ เวลาข่าวในปี ๒๕๕๕ และปี ๒๕๕๔ เท่ากัน

๒. บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ควรจัดทำคู่มือจรรยาบรรณการทำข่าว และจัดทำสถิติการนำเสนอข่าวของแต่ละพรรคการเมือง

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๑
วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕
นางสาวอภิสร ทัดภูธร / นิติกรปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๕๗, มาตรา ๕๘ และมาตรา ๖๗

รายชื่อผู้มาชี้แจง

๑) นางสาวอินทรี คุ้มลัคน์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบและติดตาม ตรวจสอบ
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒) นายเดชรัต สุขกำเนิด	อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๓) นายจิรัชย์ เชาวลิ	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาความยั่งยืนท้องถิ่นไทย

ผลการพิจารณา

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีการศึกษาและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการต่าง ๆ ต่อสิ่งแวดล้อม และได้ให้ความสำคัญในเรื่องสุขภาพอนามัยและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่าง ๆ ได้มีการวิเคราะห์และประเมินผลทางสังคมด้วย โดยมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้ ในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment หรือ EIA) นั้น กระบวนการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ตัดสินใจ โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้ให้ข้อมูลว่าแต่ละโครงการนั้นอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะต้องทำ EIA หรือไม่ โดยใช้หลักเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปัญหาในการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑) ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากมีการประกาศบังคับใช้กฎหมาย มาตรา ๖๗ คือ ประชาชนไม่ทราบรายละเอียดของโครงการที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมถึงไม่ทราบความคืบหน้าของโครงการต่าง ๆ ทำให้ในการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนนั้น ประชาชนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ จึงควรให้มีการจัดทำแนวทางในการแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ยกตัวอย่าง เช่น การแก้ไขปัญหาในระยะสั้น คือ การทำให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการเป็นต้น และควรให้ความสำคัญในการศึกษาสิ่งแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Environment Assessment หรือ SEA) ด้วย

๒) ปัญหาในการทบทวนรายงานด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งยังไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนที่รายงานจะเสร็จสมบูรณ์

๓) ปัญหาที่พบเห็นจากการทำสถิติในปี ๒๕๕๓ คือ มีโครงการที่ได้ลงไปศึกษาและทำรายงานผลกระทบต่าง ๆ ในชุมชนจำนวนเฉลี่ย ๑๙ ครั้งต่อเดือน ซึ่งถือเป็นภาระที่ค่อนข้างหนักสำหรับประชาชน ทำให้ประชาชนเกิดความตระหนักว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีความหมายมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ จากการศึกษผลกระทบต่าง ๆ ที่ผ่านมาประชาชนไม่ได้เป็นผู้กำหนดประเด็น

ปัญหา และไม่ได้เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เมื่อรายงานแล้วเสร็จด้วย ทำให้ยังคงมีปัญหาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ในการจัดทำรายงาน EIA หรือแม้แต่การประเมินผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ รวมไปถึงด้านต่าง ๆ ที่มีความสำคัญ จะต้องมีการตรวจสอบ และมีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอน ทั้งนี้ เพื่อสนองต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๕๗, มาตรา ๕๘ และมาตรา ๖๗ วรรค ๒ สำหรับท้องถิ่นก็ควรจะมีการมีส่วนร่วมด้วยเช่นกัน

๒. ขอให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวบรวมข้อมูล และเป็นเจ้าภาพในการจัดเวทีสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วม ของประชาชน รวมไปถึง การให้ข้อมูล การรับฟังความคิดเห็น รวมทั้ง เทคนิค วิธีการ ในการจัดทำรายงาน EIA หรือแม้แต่โครงการอื่นใดที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๒
วันพุธที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
นางสาวศิริรัตน์ อยู่ฉัตร / นักวิชาการรัฐศาสตร์ฯ

**พิจารณากระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่าอีสานตอนบน ขอนแก่น – อุดรธานี (สวนสัตว์เขาสวนกวาง)**

รายชื่อผู้มาชี้แจง

กรมป่าไม้

- นายอำนาจ เหล่าตระกูลงาม นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

- นายสุเทพ บุญประกอบ นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- นางสาวญาณิศา ศิริพรกิตติ นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

องค์การสวนสัตว์

๑) นายวิศิษฐ์ วิชาศิลป์ รองผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์

๒) นายบุญนาท พงษ์ภมร ผู้อำนวยการสำนักการเงินและทรัพย์สิน

อุทยานสัตว์ป่าอีสานตอนบน ขอนแก่น – อุดรธานี

- นายอาคม มณีกุล ผู้อำนวยการอุทยานสัตว์ป่าอีสานตอนบน
ขอนแก่น – อุดรธานี

สำนักงบประมาณ

๑) นางสาวรุจิรา रिမผดี ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ

๒) นางสาววฤณ ปิมปาสาร นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ

จังหวัดขอนแก่น

นายจารึก เหล่าประเสริฐ นายอำเภอเขาสวนกวาง

เทศบาลตำบลเขาสวนกวาง

๑) นายสมนึก เต็นธนกิจไพศาล นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเขาสวนกวาง

๒) นายธนากร ตราชู ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคำม่วง

ผลการพิจารณา

องค์การสวนสัตว์ และส่วนราชการจังหวัดขอนแก่น

สวนสัตว์เขาสวนกวางเริ่มก่อสร้างปี พ.ศ. ๒๕๕๒ จากนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยได้มีการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ องค์การสวนสัตว์ และจังหวัดขอนแก่น สำหรับในขั้นตอนการขออนุญาตใช้พื้นที่ได้มีการทำประชาพิจารณ์กับกลุ่มองค์การบริหารส่วนตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้าน ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งชาวบ้านในพื้นที่ได้ตกลงยินยอมด้วยในการก่อสร้างสวนสัตว์ แม้จะมีฝ่ายที่คัดค้านอยู่บ้างก็ตาม เนื่องจากแม้การสร้างสวนสัตว์จะสร้างความเจริญและสร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่ แต่ก็ทำให้วิถีชีวิตของชาวบ้านในการทำมาหากินเปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะในจุดที่จะสร้างสวนน้ำที่จะกระทบต่อพื้นที่

ทำกินของประชาชน ซึ่งในที่สุดก็สามารถตกลงกันได้ โดยทางสวนสัตว์ยอมที่จะย้ายจุดก่อสร้างสวนน้ำไปยังจุดอื่นสำหรับการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมนั้น ทางสวนสัตว์ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยขอนแก่นเพื่อศึกษาผลกระทบ พบว่าตามลักษณะของโครงการนี้เพียงสำรวจและรายงานความหลากหลายทางชีวภาพในด้านต่าง ๆ ของทรัพยากรก็พอแล้ว ซึ่งทางสวนสัตว์ก็พยายามรักษาระบบนิเวศดั้งเดิมของพื้นที่ไว้ให้มากที่สุด

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการสวนสัตว์เขาสวนกวางเป็นโครงการที่ไม่ต้องจัดทำรายงานข้อมูลทางด้านสิ่งแวดล้อมตามประเภทและขนาดไม่เข้าข่ายที่จะต้องทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) แต่หากโครงการสวนสัตว์เขาสวนกวางมีความประสงค์จะการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ทางสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความยินดีที่จะตรวจสอบให้ ซึ่งแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ในกรณีที่โครงการใดเข้าข่ายที่กฎหมายบังคับให้ทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผู้เป็นเจ้าของโครงการจะต้องทำรายงานดังกล่าวมิเช่นนั้นจะผิดกฎหมาย ซึ่งเจ้าของโครงการนั้นต้องรับผิดชอบ แต่โครงการใดที่ไม่เข้าข่ายที่ต้องทำรายงาน เจ้าของโครงการก็สามารถทำรายงานดังกล่าวมาเสนอสำนักงานนโยบายและแผนฯ ได้ และสำนักงานนโยบายและแผนฯ ก็ยินดีที่จะตรวจสอบให้ สำหรับประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น สำนักงานนโยบายและแผนฯ ได้ชี้แจงกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อการพิจารณาโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมว่า สำนักงานนโยบายและแผนฯ มีกระบวนการพิจารณาโครงการ ๒ ครั้ง คือ ครั้งแรกจะให้เจ้าของโครงการนั้น ๆ ไปชี้แจงกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงลักษณะโครงการ ข้อดีข้อเสีย พร้อมทั้งมีการรับฟังข้อวิตกกังวลเพื่อนำมาจัดทำเป็นแผนงาน แนวทางดำเนินการ ตลอดจนมาตรการในการแก้ไขป้องกัน ครั้งที่สองก็จะนำแผนงานและมาตรการต่าง ๆ ที่จัดทำไปชี้แจงให้กับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ พร้อมทั้งรับฟังข้อวิตกกังวลเพิ่มเติม เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขจนเป็นที่พอใจร่วมกัน ในการนี้ คณะกรรมการธิการได้เสนอแนะให้สำนักนโยบายและแผนฯ หาแนวทางเพื่อปรับปรุงเงื่อนไขเกี่ยวกับประเภทและขนาดที่ต้องทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสิ่งแวดล้อมและสังคม

สำนักงบประมาณ

การตั้งงบประมาณให้กับโครงการใดนั้น สำนักงบประมาณจะพิจารณาจากความพร้อมและความถูกต้องในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านกฎหมาย ด้านมติคณะรัฐมนตรี ด้านข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น สำหรับประเด็นด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น สำนักงบประมาณก็ได้ให้ความสำคัญและทำการศึกษาแต่ก็ยังเป็นจุดอ่อน ซึ่งสำนักงบประมาณก็จะรับข้อสังเกตและข้อห่วงใยของคณะกรรมการธิการกลับไปศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาตั้งงบประมาณในครั้งต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. คณะกรรมการฯ ได้แสดงความห่วงใยในประเด็นกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ก่อนการสร้างสวนสัตว์เขาสวนกวางตามรัฐธรรมนูญฯ ว่า ได้มีการดำเนินการตามกระบวนการอย่างครบถ้วนหรือไม่ เป็นกระบวนการการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงหรือไม่ และผลของการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างไร พร้อมทั้งให้หน่วยงานราชการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมากกว่า การขอความร่วมมือจากประชาชน ตลอดจนเรื่องการก่อสร้างสิ่งแปลกปลอมในพื้นที่สวนสัตว์เขาสวนกวาง ควรก่อสร้างและจัดทำให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับพื้นที่

๒. ขอให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้จัดทำโครงการต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้มีจิตสำนึกที่ดีที่จะทำการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๓
วันพุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
นางสาวกิริดา ดิษฐากรณ์ / วิทยาการปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษานโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนงบประมาณของสำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับโครงการพัฒนาประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน

รายชื่อผู้มาชี้แจง

- นายคัมภีร์ ดิษฐากรณ์

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผลการพิจารณา

นโยบายและแนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของ
ประชาชน ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้จัดโครงการการให้ความรู้และการเผยแพร่
ประชาธิปไตยแก่ประชาชน ๒ โครงการหลัก ดังนี้

๑) โครงการอบรมผู้นำสตรี ผู้นำเยาวชน และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน เพื่อให้กลุ่มผู้นำที่
เข้าอบรมได้นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปถ่ายทอดให้กับกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคม โดยโครงการ
ดังกล่าวจะมุ่งเน้นให้สตรีเป็นกลุ่มเป้าหมาย และได้มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย
ด้านประชาธิปไตยเพื่อเป็นศูนย์ประสานงานในจังหวัดต่าง ๆ ณ ศาลากลางจังหวัด

๒) โครงการยุวชนประชาธิปไตย เพื่อส่งเสริมและให้ความรู้แก่กลุ่มเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับ
การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งปัจจุบันโครงการยุวชนประชาธิปไตยมีกิจกรรมหลัก ๆ
อยู่ ๔ กิจกรรม คือ (๑) โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่มีการอบรมเยาวชนเป็นระยะเวลา ๑๐ วัน
(๒) กิจกรรมศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศ (๓) กิจกรรมแลกเปลี่ยนยุวชนประชาธิปไตยกับต่างประเทศ
และ (๔) กิจกรรมสร้างเครือข่ายยุวชนประชาธิปไตย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการ ได้ชื่นชมโครงการยุวชนประชาธิปไตยว่า เป็นโครงการที่ดี และสำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรมีบทบาทในฐานะเป็นผู้นำให้หน่วยงานอื่นได้นำไปปฏิบัติ ไม่ใช่มีบทบาท
ในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติเองทั้งหมด ควรมีการปรึกษาหารือหรือร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่มีการจัดอบรม
ในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการด้านความคิด และควรมีการขยายกลุ่มเป้าหมาย
ให้กว้างกว่านี้ รวมถึงมีวิธีการคัดเลือกตัวแทนยุวชนแต่ละจังหวัดเพื่อความหลากหลาย โดยเฉพาะ
ควรให้สถาบันการศึกษาเข้ามารับช่วงต่อ เนื่องจากโรงเรียนเป็นแหล่งสำคัญที่จะผลิตนักประชาธิปไตย
ต่อไป ซึ่งอาจออกมาในรูปแบบของการออกนโยบาย โดยขอความร่วมมือไปยังกระทรวงศึกษาธิการ
รวมถึงกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรืออาจผลักดันเป็นนโยบายผ่านความเห็นชอบของรัฐสภา

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๔
วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
นายธนพจน์ พุทธิรักษ์ / นิติกรปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแผนงาน โครงการ งบประมาณ และสื่อ
ของกระทรวงศึกษาธิการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมรณรงค์ ส่งเสริม เผยแพร่ประชาธิปไตย
กับการมีส่วนร่วมของประชาชน

รายชื่อผู้มาชี้แจง

- นางจุไรรัตน์ แสงบุญนำ

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผลการพิจารณา

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญของการจัดการศึกษา โดยกำหนดนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยมุ่งเน้นเป้าหมาย คือ นักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน และได้กำหนดวิสัยทัศน์ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาก่อนการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ตลอดจนมีการส่งเสริมการเรียนรู้ประชาธิปไตยในสถานศึกษา ถือเป็นนโยบายที่สำคัญของกระทรวงศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมในสถานศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มีจิตสำนึกตระหนักในความรับผิดชอบ เห็นความสำคัญ ศรัทธาและเชื่อมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจนการซื้อสิทธิขายเสียง และมีส่วนร่วมเรียนรู้กิจกรรมทางการเมืองในฐานะพลเมืองดีของประเทศ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

๑. เนื่องจากวิทยุชุมชนเป็นเครือข่ายที่มีประโยชน์ในการให้ความรู้เรื่องประชาธิปไตย ประกอบกับประชาชนให้ความสนใจในโครงการตามพระราชดำริ ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการควรจัดรายการส่งเสริมประชาธิปไตยผ่านโครงการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษาและพัฒนาชีวิตตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ซึ่งรูปแบบรายการจะต้องสอดแทรกความรู้เรื่องประชาธิปไตยโดยการนำหน่วยงานหรือบุคคล เช่น สถาบันพระปกเกล้าฯ มาเผยแพร่ ทั้งนี้ การนำเสนอเรื่องประชาธิปไตยจะต้องใช้ความระมัดระวังเพราะสังคมมีความเห็นเรื่องประชาธิปไตยที่แตกต่างกันไม่มีมาตรฐานกลางว่าความเห็นใดถูกต้อง

๒. กระทรวงศึกษาธิการบางส่วนยังมีความเชื่อในระบบศักดินา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงระบอบประชาธิปไตยที่ไม่ดี ดังนั้น จึงขอให้ลดค่านิยมของบุคคลในกระทรวงศึกษาธิการ

๓. กระทรวงศึกษาธิการควรส่งเสริมและปลูกสร้างสำนึกความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย เช่น โครงการบรรพชาสามเณร กุลบุตร และกุลธิดา ภาคฤดูร้อนหรือช่วงปิดเทอม เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่ได้เข้ารับการบรรพชาได้ศึกษาคำสอนทางพระพุทธศาสนาได้ฝึกฝนอบรมกายใจ

ให้เป็นคนดี และเป็นเยาวชนที่ดีของชาติสามารถน้อมนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

๔. โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นที่เด็ก และเยาวชน คณะกรรมการธิการมีความเห็นว่าควรมีโครงการอบรมบุคคลที่จะมาให้ความรู้ เรื่องประชาธิปไตย เพราะในความเป็นจริง การให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องประชาธิปไตยมีระดับ ไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งในปัจจุบัน ประชาชน นักการเมือง มีความรู้เรื่องประชาธิปไตยไม่เหมือนกัน

๕. จากผลสำรวจของเอแบคโพลล์ ได้สำรวจความคิดเห็นของเด็ก เยาวชน นักเรียน จำนวน ๗๓ เปอร์เซนต์ มีความเห็นว่าการทุจริตเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ถ้าตนเองได้รับประโยชน์ซึ่งถือว่าเป็นสัญญาณที่อันตรายต่อการพัฒนาการเมืองในอนาคต จึงเห็นควรที่ทุกภาคส่วนต้องตระหนักถึง เรื่องดังกล่าวและต้องหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนั้น นักการเมือง ครู อาจารย์ และผู้ใหญ่ ในบ้านเมือง ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาประชาธิปไตยให้แก่เด็กและเยาวชน ไม่ควรสร้างค่านิยม วัตถุทรัพย์สินมากกว่าคุณธรรมจริยธรรม

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๕
วันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
นางสาวปรัชญาภรณ์ อมรเวช / นิติกรชำนาญการพิเศษ

พิจารณาศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสร้างสำนึกพลเมือง
ของสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า

รายชื่อผู้มาชี้แจง

- ๑) นางสาวศรัณยู ห่มจันทร์พย์ นักวิชาการ สถาบันพระปกเกล้า
๒) นายชูศักดิ์ ปัญญามูล พนักงานบริหารโครงการ สถาบันพระปกเกล้า

ผลการพิจารณา

การพัฒนาหลักสูตรสร้างสำนึกพลเมือง ของสถาบันพระปกเกล้า

ผู้แทนจากสถาบันพระปกเกล้าได้รายงานถึงความเป็นมาของโครงการในการพัฒนาหลักสูตรสร้างสำนึกพลเมืองว่า สถาบันพระปกเกล้าได้จัดทำโครงการพัฒนาหลักสูตรสร้างสำนึกพลเมือง โดยมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาการเมืองภาคพลเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งในด้านองค์ความรู้ และการปฏิบัติ โดยขับเคลื่อนโครงการลงสู่ชุมชนผ่านศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมืองซึ่งกระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ จำนวน ๔๘ ศูนย์ เยาวชน ครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง การเข้าพบคณะกรรมการฯ เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสร้างสำนึกพลเมืองหรือร่วมดำเนินกิจกรรมในอันที่จะส่งเสริมและกระตุ้นสำนึกพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนร่วมผลักดันและสร้างกระแสเกี่ยวกับสำนึกพลเมืองให้เป็นนโยบายสาธารณะต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

ที่ประชุมได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวางถึงปัญหาในการสร้างสำนึกพลเมืองและเห็นชอบในการพัฒนาหลักสูตรสร้างสำนึกพลเมือง และได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรสร้างสำนึกพลเมือง ตลอดจนความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม สรุปได้ดังนี้

๑. หลักสูตรการสร้างสำนึกพลเมือง ควรระบุให้ชัดเจนว่าเกิดปัญหาใดจึงต้องมีโครงการ มีวัตถุประสงค์ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ตลอดจนเนื้อหาควรเน้นสิทธิและหน้าที่ เพราะประชาชนจะมีจิตสำนึกและเข้ามามีส่วนร่วมเมื่อรู้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง

๒. หลักสูตรสร้างสำนึกพลเมืองควรเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารกองทุนต่าง ๆ ตามนโยบายของรัฐบาลที่ลงไปสู่หมู่บ้านซึ่งมีเป็นจำนวนมาก เพื่อให้การบริหารเงินกองทุนเกิดความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพ

๓. คณะกรรมการฯ กำลังจะจัดโครงการสัมมนาในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งจะสามารถร่วมกับสถาบันพระปกเกล้าในการจัดกิจกรรมและนำหลักสูตรสร้างสำนึกพลเมืองไปเผยแพร่สู่ชุมชน ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการร่วมผลักดันให้เกิดการสร้างสำนึกพลเมืองได้ โดยขอให้สถาบันพระปกเกล้าจัดทำเนื้อหาหลักสูตรที่เหมาะสมต่อการจัดสัมมนาใน ๑ วัน และอาจมีการหารือกับคณะกรรมการฯ อีกครั้งว่าจะปรับเนื้อหาอย่างไรให้เหมาะสมกับพื้นที่ต่าง ๆ

การประชุมคณะกรรมการฯ การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๖
วันพุธที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
นายสุคนธ์ พลบุพผา / นิตกรกรชำนาญการ

พิจารณาศึกษาการหนุนเสริมความเข้มแข็งแก่การเมืองภาคพลเมือง ในพื้นที่ลุ่มหนองหาน กุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

รายชื่อผู้มาชี้แจง

สถาบันพระปกเกล้า

๑) นางสาวศรัณยู หมั่นทรัพย์	นักวิชาการ
๒) นายชูศักดิ์ ปัญญามูล	พนักงานบริหารโครงการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

๑) นายสุกักร์ สมอนา	อาจารย์หมวดวิชาศึกษาทั่วไป
๒) นายสันติภาพ ศิริวัฒนไพบูลย์	อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
คณะวิทยาศาสตร์

ผลการพิจารณา

สถาบันพระปกเกล้า

การส่งเสริมความเข้มแข็งแก่การเมืองภาคพลเมืองในพื้นที่ลุ่มน้ำหนองหาน กุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยสถาบันพระปกเกล้าได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องเนื่องจากมีศูนย์พัฒนาการเมืองภาคพลเมืองที่จังหวัดอุดรธานี เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคพลเมือง โดยการชักชวนภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัด มีการประชุมและจัดทำโครงการเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการเมืองภาคพลเมือง ซึ่งพบว่าการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำหนองหาน กุมภวาปีของรัฐส่งผลกระทบต่อชาวบ้านจึงได้ส่งความต้องการของชาวบ้านมายังสถาบันพระปกเกล้า สรุปปัญหาและผลกระทบ กรณีการปรับปรุงหนองหาน กุมภวาปี ให้เป็นพื้นที่รองรับน้ำเพื่อการผันน้ำ โดยรัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาทเพื่อขุดลอกปรับปรุงหนองหาน กุมภวาปี ให้สามารถรองรับน้ำที่ผันจากเขื่อนน้ำจันทน์ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) เพื่อส่งไปยังลำน้ำปาว เขื่อนลำปาว และลุ่มน้ำชี ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ มีผู้เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบจากโครงการมากมายหลายล้านคนตลอดลุ่มน้ำห้วยหลวง ลำปาว ลุ่มน้ำชีและน้ำมูล โดยเฉพาะต้นทุนโครงการที่สูงมากอาจไม่คุ้มค่าและส่งผลให้ต้องมีการเรียกเก็บค่าน้ำจากเกษตรกร อีกทั้งยังเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศ กระแสน้ำ การกัดเซาะตลิ่ง รวมถึงการระบายน้ำ และน้ำท่วม เป็นการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ การละเมิดสิทธิในการจัดการน้ำของชุมชน และสิ่งสำคัญคือ ปัญหาการแพร่กระจายของดินเค็ม ซึ่งเคยเกิดขึ้นแล้วกับโครงการโขง ชี มูล ในเส้นทางผันน้ำนี้ จนต้องล้มเลิกโครงการไป ตลอดจนการดำเนินการไม่ได้ดำเนินการตามหลักการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์สาธารณะที่ดี เช่น การศึกษาและประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอย่างรอบด้าน (EIA) ประกอบกับลุ่มน้ำหนองหาน กุมภวาปี เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย การดำเนินการที่ขาดความรอบคอบ จึงเป็นสิ่งที่ละเลยต่อหลักการของการคุ้มครองพื้นที่ชุ่มน้ำ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ขอให้คณะกรรมการธิการลงไปศึกษาดูงานในพื้นที่ลุ่มน้ำหนองหาน กุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี เพื่อศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริง
๒. จัดเวทีอภิปรายเรื่องการจัดการน้ำในภาคอีสานให้ชัดเจน โดยให้มีเวทีในการอภิปรายร่วมกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน เนื่องจากเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยรวมทั้งหมด
๓. สถาบันอุดมศึกษา ควรมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นให้ชาวบ้าน หรือชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจต่อบทบาทการอนุรักษ์ทรัพยากรของชุมชนและท้องถิ่นของตน และการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน
๔. สถาบันพระปกเกล้าควรไปพิจารณาศึกษาถึงแนวทางการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในทางการเมืองภาคพลเมืองของประชาชนก่อนที่จะมีการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ ของรัฐ
๕. ควรมีการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติของประชาชน เพื่อจะได้นำกฎหมายมาบังคับใช้ได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ จึงได้มีมติเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อศึกษาข้อมูล ข้อเท็จจริง ในวันศุกร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๖
วันพุธที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
นายสุคนธ์ พลบุบผา / นิติกรชำนาญการ

พิจารณาศึกษาแนวทางและแผนการบริหารจัดการน้ำ เพื่อแก้ปัญหาอุทกภัยอย่างยั่งยืน

รายชื่อผู้มาชี้แจง

กรมชลประทาน

- ๑) นายเลอศักดิ์ ชื่นตระกูลไพบุลย์ รองอธิบดีฝ่ายบริหาร กรมชลประทาน
๒) นางทองเปลว ทองจันทร์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย

คณะกรรมการองค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

- ศาสตราจารย์เปี่ยมศักดิ์ เมนะเศวต ประธานคณะกรรมการ
องค์กรอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

สำนักงานงบประมาณ

- นายเพิ่มศักดิ์ สัจจะทေး ที่ปรึกษาสำนักงานงบประมาณ

คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

- นายวิเชียร ขวาลิต เลขาธิการคณะกรรมการยุทธศาสตร์
เพื่อวางระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

สมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อน

- นายศรีสุวรรณ จรรยา นายกสมาคมต่อต้านสภาวะโลกร้อน

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กยน.) มีภารกิจที่สำคัญ จึงได้วางแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ โดยจัดทำแผนแม่บทและยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำของประเทศอย่างเป็นระบบ และดำเนินการในเชิงบริหาร เมื่อจัดทำแผนแม่บทแล้วเสร็จ กระทรวง ทบวง กรม จะเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการต่อไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะของ กยน. เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ใน ๒ เรื่อง คือ แผนปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัยอย่างเร่งด่วน ประกอบไปด้วย ๖ แผนงาน และยุทธศาสตร์การบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำแบบบูรณาการและยั่งยืน (กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยา) ประกอบด้วย แนวทางในการบริหารจัดการอุทกภัย ๘ ด้าน ซึ่งเมื่อมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์แล้ว สำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบว่าด้วยการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ ซึ่งได้ตั้งคณะกรรมการนโยบายน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (กนอช.) และคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) ซึ่งจะทำหน้าที่พิจารณาโครงการตามแผนงานต่าง ๆ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ส่วนแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นได้มีการกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ของ กยน. แต่ยังไม่มีความชัดเจนในวิธีปฏิบัติ เนื่องจากหน่วยงานรับผิดชอบจะเป็นผู้ดำเนินการต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. กยน. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานออกนโยบาย ควรกำชับทุกหน่วยงานที่ปฏิบัติ โดยขอให้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง
๒. การใช้งบประมาณ ๓๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ของรัฐบาลในการบริหารจัดการน้ำ ควรพิจารณาให้ครอบคลุมปัญหาน้ำทั้งประเทศ เนื่องจากพื้นที่น้ำท่วมไม่ซ้ำมีแต่ในกรุงเทพฯ และภาคกลาง แต่ในภาคใต้ก็มีปัญหาน้ำท่วมทุกปี จึงขอให้มีการกระจายงบประมาณและมีแผนในการแก้ไขปัญหาน้ำให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
๓. การบริหารจัดการน้ำ ประชาชนต้องมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ หากไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจะเกิดปัญหาความขัดแย้ง และต้องมีการตรวจสอบว่าเม็ดเงินงบประมาณที่จะไปดำเนินการแต่ละโครงการมีการใช้จ่ายเงินอย่างถูกต้องหรือไม่ และงบประมาณจำนวน ๓๕๐,๐๐๐ ล้านบาท นำไปใช้ในการแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง
๔. กรณีที่รัฐบาลจะสร้างเขื่อน หรือกำแพงล้อมรอบนิคมอุตสาหกรรมนั้น จะต้องมีการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงพูดคุยสร้างความเข้าใจกับประชาชนที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด ควรมีการจัดตั้งกองทุนประกันความเสี่ยง โดยมีเงื่อนไขว่าหากเกิดปัญหาก็จะนำเงินกองทุนออกมาใช้ในการแก้ไขปัญหา
๕. รัฐบาลต้องสร้างสมดุลระหว่างผู้ได้ประโยชน์และผู้เสียประโยชน์

มติที่ประชุม

การบริหารจัดการน้ำเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ และเป็นที่สนใจของประชาชน ดังนั้นเพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลอย่างรอบด้าน ที่ประชุมเห็นควรให้พิจารณาเรื่องดังกล่าวอีกครั้ง ในการประชุมครั้งต่อไป โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ดังต่อไปนี้

๑. อธิบดีกรมชลประทาน โดยข้อมูลเกี่ยวกับแผนและรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการพื้นที่รับน้ำนอง หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกพื้นที่รับน้ำนอง แผนการขุดเซยเยียวยา การมีส่วนร่วมของประชาชน และงบประมาณของโครงการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักบริหารหนี้สาธารณะ
๓. คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.)
๔. คณะกรรมการนโยบายน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (กนอช.)
๕. อธิบดีกรมป่าไม้
๖. ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๗
วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕
นางสาวปิตักานต์ สอนดี/ วิทยากรชำนาญการ

พิจารณาศึกษาแนวทางและแผนการบริหารจัดการน้ำเพื่อแก้ปัญหาอุทกภัยอย่างยั่งยืน

รายชื่อผู้มาชี้แจง

สำนักงานนโยบายและบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ

- นายสุพจน์ โตวิจักษณ์ชัยกุล	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และรักษาการเลขาธิการสำนักงานนโยบายและ
บริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (สบอช.) |
|------------------------------|--|

กรมชลประทาน

๑) นายสุเทพ น้อยไพโรจน์	รองอธิบดีฝ่ายบำรุง
๒) นายสมเกียรติ ประจำวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักบริหารโครงการ

กรมป่าไม้

๑) นายวิระพล สุทธิพรพลางกูร	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า
๒) นายอภิรักษ์ ทหรานนท์	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑) นางสาวหนึ่งฤทัย ชโนวรรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
๒) นางสาวศศิวิมล ก้าวสุวรรณ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการนโยบายน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ

รัฐบาล ได้วางแผนโครงการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย โดยตั้งคณะกรรมการขึ้นมา ๒ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (กนอช.) เพื่อรับผิดชอบด้านนโยบาย และคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) เพื่อรับผิดชอบด้านการบริหารและกำกับดูแล โดยมีการจัดตั้งสำนักงานนโยบายและบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (สบอช.) เป็นฝ่ายเลขานุการและจัดการดำเนินงานทั้งหมด ทั้งนี้ เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ยังไม่มีการป้องกันที่เพียงพอ จึงทำให้ต้องประสบกับปัญหาอุทกภัยอย่างหนัก ประเมินการค่าความเสียหายกว่า ๑.๔๔ ล้านล้านบาท ซึ่งมากกว่าค่าความเสียหายจากอุทกภัยในทุกปีที่ผ่านมาในอดีตทั้งหมด ในปัจจุบันจึงได้มีความพยายามทำกรอบแผนแม่บท โดยระดมข้อมูล และแนวคิดจากหลายหน่วยงานในภาครัฐจนเกิดเป็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย ซึ่งได้มีการจัดทำโครงการจัดการน้ำทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ยกตัวอย่างพื้นที่ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ คือ พื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่ ๘ ลุ่มน้ำ ได้แก่ ปิง วัง ยม น่าน เจ้าพระยา ป่าสัก สะแกกรัง และท่าจีนเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาน้ำท่วม โดยมีการแบ่งแผนปฏิบัติการออกเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

๑. แผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วน ซึ่งมีกรอบระยะเวลาสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาอุทกภัยในปีปัจจุบัน

๒. แผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะยั่งยืน ซึ่งมีกรอบระยะเวลาภายใน ๑ - ๕ ปี

สำหรับแผนปฏิบัติเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะเร่งด่วนที่ได้ทำอยู่ในปัจจุบันนั้น ได้มีการสำรวจและวางแผนเริ่มตั้งแต่การกักเก็บน้ำไว้ที่เขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์ การจัดทำแก้มลิงเพื่อรองรับน้ำ โดยมีการแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๒ ส่วนคือ พื้นที่แก้มลิงที่อยู่เหนือจังหวัดนครสวรรค์และพื้นที่แก้มลิงที่อยู่ด้านล่างจังหวัดนครสวรรค์ จำนวนทั้งหมด ๒ ล้านไร่ การทำคันล้อมรอบพื้นที่ที่ได้รับ ความเสียหายจากปัญหาอุทกภัย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เช่น พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ทั้ง ๖ นิคม ยกเว้น นิคมอุตสาหกรรมสหรัตนนคร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เป็นต้น การทำทางน้ำหลาก (Floodway) ชั่วคราวทั้งฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก การขุดลอกคูคลองทั้งหมดเพื่อขยายพื้นที่ กักเก็บน้ำ ซึ่งคาดว่าจะสามารถรองรับปริมาณน้ำที่จะมีมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้เป็นอย่างดี และ ไม่เกิดปัญหาอุทกภัยขึ้นอีก สำหรับแผนปฏิบัติการเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยระยะยั่งยืนนั้น ได้มีการวางแผนและกรอบการดำเนินงานไว้แต่ยังไม่ได้ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากต้องใช้ ระยะเวลาในการศึกษาและดำเนินการ โดยการจัดสรรงบประมาณแบ่งออกเป็น งบประมาณกลาง จำนวน ๔๒,๐๐๐ ล้านบาท (ใช้สำหรับแผนระยะเร่งด่วน) และงบประมาณเงินกู้ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (ใช้สำหรับแผนระยะยั่งยืน)

กรมชลประทาน

กรมชลประทาน เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาอุทกภัย ภายใต้ คณะทำงานจัดแผนกำหนดพื้นที่รับน้ำนองและมาตรการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการใช้พื้นที่ รับน้ำได้ โดยกำหนดพื้นที่รับน้ำนองจะจำแนกตามกลุ่มพื้นที่ ซึ่งในขณะนี้ยังไม่ได้มีการระบุชัดเจน เนื่องจากจะต้องมีการทดลองทำแบบจำลองการรับน้ำนองว่าพื้นที่ใดควรจะประกาศเป็นพื้นที่รับน้ำนอง สำหรับมาตรการการเยียวยาและชดเชยพื้นที่รับน้ำนองยังไม่ได้ข้อยุติ ทั้งนี้ ต้องขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ของพื้นที่ แต่ถ้าหากเป็นพื้นที่ต้องใช้ประโยชน์ในการเพาะปลูกได้มีประมาณการว่าจะจ่ายค่าชดเชย ประมาณ ๔,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ บาทต่อไร่ และให้มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตให้เรียบร้อยเสียก่อน สำหรับการปลูกป่าเพื่อช่วยในการดูดซับน้ำนั้น ผู้แทนจากกรมป่าไม้ที่มีส่วนรับผิดชอบในด้านนี้ ได้กล่าวชี้แจงว่า การวางแผนปลูกป่าเพื่อช่วยเหลือการบริหารจัดการน้ำอยู่ในช่วงการปรับแผน จากเดิมเพื่อให้เข้ากันกับแผนโครงการของรัฐบาล และจะสามารถนำข้อมูลมาให้กรมการฯ ได้ ในคราวต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ตรวจและติดตามผลการดำเนินการต่าง ๆ ของ โครงการที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟู เยียวยาและแก้ไขปัญหาอุทกภัย ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการ และมีโครงการที่จะขยายการติดตามออกไปในพื้นที่ต่าง ๆ และจากการประชุมของ กนอช. ได้มอบหมาย ให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีดูแลในเรื่องการให้ข่าวสารผ่านทางกรมประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

ในการจัดทำแผนโครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัยอย่างยั่งยืนของ กนอช. และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ควรให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนในการรับรู้ และสร้างความเข้าใจ ให้กับประชาชน โดยประชาสัมพันธ์โครงการดังกล่าวให้ประชาชนรับทราบเป็นระยะ ทั้งนี้ ไม่ใช่เพียงแค่

การให้ข้อมูลเพียงอย่างเดียว ควรให้ประชาชนได้เข้ามาพิจารณาในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลด้วย

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๘
วันพุธที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๕
นางสาวอภิสร่า ทัดฤทธ/ นิติกรปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษารายงานวิจัยการสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ ของสถาบันพระปกเกล้า

รายชื่อผู้มาชี้แจง

๑) รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม รัฐอมฤต	รองหัวหน้าคณะวิจัยการสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ
๒) ดร.พนมพันธ์ สมิตานนท์	นักวิจัยคณะวิจัยการสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ
๓) นายชลัท ประเทืองรัตน	นักวิจัยคณะวิจัยการสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ
๔) นางสาวประภาพร วัฒนพงศ์	เลขานุการคณะวิจัยการสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ

ผลการพิจารณา

กรอบแนวคิดในการทำวิจัยการสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ

๑. ใครขัดแย้งกับใคร จากการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ รวมไปถึงการค้นคว้าจากเอกสาร พบว่าความขัดแย้งเกิดมาจากมุมมองต่อความเป็นประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน ในแง่ของระบบจัดการอำนาจและทรัพยากรในสังคมระหว่างประชาธิปไตยเน้นเสียงข้างมาก กับ ประชาธิปไตยเน้นคุณธรรมจริยธรรม

๒. ขัดแย้งกันเรื่องอะไร แบ่งเป็น ๒ ข้อ คือ ๑) ขัดแย้งในเรื่องความเชื่อที่แตกต่างต่อระบบการจัดการอำนาจและทรัพยากรในสังคม ๒) ขัดแย้งกันในเรื่องของผลประโยชน์ การแสวงหาและรักษาอำนาจที่อิงกับความเชื่อ

๓. ความขัดแย้งขยายตัวได้อย่างไร พบว่าการใช้อำนาจของ “ทั้งสองฝ่าย” เพื่อดำเนินการตามความเชื่อและ/หรือให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ของตนเองในลักษณะที่ทำให้อีกฝ่ายรู้สึกว่าเป็นธรรม

๔. จะปลอดภัยได้อย่างไร จากสภาวะความขัดแย้งในปัจจุบัน ทำให้ไม่มีความเห็นของฝ่ายใดที่ถูกหรือผิดไปเสียทั้งหมด ข้อเสนอที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องยังคงมีความแตกต่างกัน จึงมีลักษณะเป็นทางเลือกที่ยังมิใช่คำตอบสุดท้าย ดังนั้น ทุกฝ่ายควรให้ความร่วมมือในการสร้างความปลอดภัยบนพื้นฐานของความจริงใจและจริงใจด้วยกระบวนการพูดคุย (Dialogue) ใน ๒ ระดับ คือ ๑) ระดับตัวแทนทางการเมืองและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ๒) ระดับประชาชนในพื้นที่ในลักษณะของ “เวทีประเทศไทย” เพื่อเป็นการเปิดพื้นที่ให้สังคมได้แลกเปลี่ยนถกเถียงต่อข้อเสนอ ทางเลือก และความเป็นไปได้ต่าง ๆ พร้อมทั้งร่วมกันออกแบบภาพอนาคตของประชาธิปไตยและกติกาทางการเมืองที่เห็นพ้องกัน

๕. ตัวอย่างประเด็นที่ควรพูดคุยกัน เป็นการเสนอแนะหัวข้อที่น่าจะเป็นเนื้อหาสาระของการพูดคุยแลกเปลี่ยน อันเป็นหัวใจสำคัญของการปลอดภัย มีอย่างน้อย ๖ ประเด็น โดยแบ่งเป็นระยะสั้น ๔ ประเด็น เพื่อทำให้ความแตกแยกและบาดแผลที่เกิดขึ้นกับสังคมและปัจเจกบุคคลกลับคืนสู่สภาวะปกติโดยเร็ว และระยะยาว ๒ ประเด็น เพื่อป้องกันความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นจากความแตกต่างของมุมมองประชาธิปไตย และเป็นการวางรากฐานของประเทศสู่อนาคต

ในการทำวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้มีการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากมุมมองต่อความเป็นประชาธิปไตยที่แตกต่างกัน และจากรายงานดังกล่าวได้เสนอแนะแนวทางที่จะนำไปสู่ความปลอดภัย คือ การใช้กระบวนการพูดคุยกัน ไม่ใช่

เฉพาะเพียงคู่ขัดแย้ง แต่ควรมีการพูดคุยกันในกลุ่มต่าง ๆ ของสังคม เพื่อหาแนวทางที่จะตกลงกันได้ และจะนำมาซึ่งบรรยากาศของความปรองดองมากกว่าการใช้กระบวนการใช้เสียงข้างมาก ซึ่งเห็นว่าไม่ใช่แนวทางสู่ความปรองดอง ทั้งนี้ รายงานวิจัยดังกล่าวไม่ได้เป็นคำตอบสุดท้ายของทางออกของความปรองดอง แต่เป็นเพียงจุดเริ่มต้นและการนำเสนอทางเลือกเท่านั้น

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. สถาบันพระปกเกล้า ควรออกมาอธิบายต่อสังคมถึงข้อโต้แย้งต่าง ๆ ได้ หรือแม้กระทั่งแถลงจุดยืนของคณะผู้วิจัยการสร้างความปรองดองแห่งชาติที่ชัดเจนให้กับสังคม เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยทางวิชาการ จึงไม่ควรที่จะให้ผลงานทางวิชาการกลายเป็นเครื่องมือในการใช้อำนาจทางการเมือง

๒. คณะกรรมการธิการ ตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับผลการวิจัย โดยเฉพาะคำถามที่เกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ เช่น การดำเนินการแก้ไขปัญหาระยะสั้นที่สังคมควรพูดคุยกันข้อที่ ๓ ว่าจะสามารถทำให้เกิดความปรองดองได้จริงหรือไม่ เป็นต้น และถ้าหากการดำเนินการในการสร้างความปรองดองแล้วไม่เป็นไปตามข้อเสนอ สถาบันพระปกเกล้าจะมีวิธีการดำเนินการแก้ไขอย่างไร ดังนั้น รายงานวิจัยการสร้างความปรองดองแห่งชาติ ควรทำเป็นผลงานทางวิชาการให้เห็นอย่างเด่นชัด และแสดงให้เห็นถึงเงื่อนไขความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างชัดเจน โดยมีการอ้างอิงประกอบการวิจัย การแสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาคือความขัดแย้งอย่างเป็นรูปธรรม และที่มาของปัญหาต่าง ๆ อย่างชัดเจน และประการสำคัญต้องไม่ใช่อคติต่อการในการทำวิจัย

๓. สถาบันพระปกเกล้า ควรเป็นผู้ออกแบบเวทีเสวนา เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ร่วมพูดคุย โดยนำเสนอรูปแบบ ผู้เข้าร่วมเสวนา วัน และเวลาในการจัดเสวนา ทั้งนี้ คณะกรรมการธิการ การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความยินดีที่จะดำเนินการจัดเวทีเสวนาร่วมกัน

ทั้งนี้ คณะกรรมการธิการให้กำลังใจในการจัดทำรายงานวิจัยการสร้างความปรองดองแห่งชาติของสถาบันพระปกเกล้า ซึ่งถือได้ว่าเป็นประโยชน์อย่างมากต่อสังคมไทย

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๑๙
วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕
นางสาวศิริรัตน์ อยู่ฉัตร / นักวิชาการรัฐศาสตร์ฯ

พิจารณาศึกษานโยบายการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งค้างพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร

รายชื่อผู้มาชี้แจง

กระทรวงสาธารณสุข

๑) นายแพทย์สุขุม กาญจนพิมาย	รองอธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
๒) นายวัชร จิตต์พาณิชย์	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
๓) นางจันทนา จินดาถาวรกิจ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๔) นายดนัย สุวรรณ	หัวหน้ากลุ่มงานปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงแรงงาน

- นางอำมร เชาวลิต	ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ
สำนักงานประกันสังคม |
|-------------------|---|

กระทรวงมหาดไทย

๑) นายสถาพร ศิริภักดี	รองอธิบดีกรมการปกครอง
๒) นายสิทธิชาติ มงคลชาติ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย
๓) นายประจวบ อาจารย์พงษ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย
๔) นายบรมศร์ อีระคำศรี	ผู้อำนวยการส่วนกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ภาคประชาชนผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุข พ.ศ.

๑) นายสมบัติ ชูเถื่อน	เลขาธิการสมาคมวิชาชีพสาธารณสุข
๒) นายเอนก ทิมทับ	รองเลขาธิการสมาคมวิชาชีพสาธารณสุข

ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- นางสาววิไลวรรณ แซ่เตีย	

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้เสียหายจากการรับบริการสาธารณสุข พ.ศ.

- ๑) นางสาวสารี อ๋องสมหวัง
- ๒) นางปริญนันท์ ล้อเสริมวัฒนา

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ได้รับผลกระทบจากระบบบริการสาธารณสุข พ.ศ.

- ๑) นางอรพรรณ เมธาติลกุล
- ๒) แพทย์หญิงเชิดชู อริยศรีวัฒนา

ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- ๑) นางสุธีรา วิจิตรานนท์
- ๒) นางกรวิภา วิลลาส

ผลการพิจารณา

๑. ร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เสนอโดย นางสุธีรา วิจิตรานนท์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๔๐,๕๔๒ คน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ร่างพระราชบัญญัติที่ประชาชนเสนอนั้น ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๔๕ ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกระทรวงมหาดไทยไม่ขัดข้องในสาระสำคัญที่จะมีการแก้ไข และอยู่ในช่วงดำเนินการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อดำเนินการปรับปรุงภาพรวมทั้งหมดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๔ โดยมีเนื้อหาสาระว่า กระทรวงมหาดไทยไม่ขัดข้องที่จะแก้ไขพระราชบัญญัติ และมีความเห็นว่าสมควรร้องขอให้ประธานรัฐสภาพิจารณาต่อไป โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า หากจะพิจารณาร่วมกับประมวลกฎหมายท้องถิ่นก็จะเป็นการดี ซึ่งประมวลกฎหมายท้องถิ่นนั้นยังคงต้องใช้ระยะเวลานานในการนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา จึงไม่มีความขัดข้องหากจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเสนอโดยประชาชนไปก่อน

๒. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ได้รับผลกระทบจากระบบบริการสาธารณสุข พ.ศ.
ซึ่งเสนอโดย นางอรพรรณ เมธาติลกุล กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๒,๙๙๙ คน
และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้เสียหายจากการรับบริการสาธารณสุข พ.ศ. เสนอโดย
นางสาวสารี อ๋องสมหวัง กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๑,๐๐๗ คน

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งเสนอโดยประชาชนนั้นมีประเด็นข้อแตกต่างกัน จำนวน ๑๒ ประเด็น โดยพิจารณาร่วมกับร่างพระราชบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข ประกอบกับได้มีมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งกำหนดว่า หากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหลักการเดียวกับร่างพระราชบัญญัติซึ่งเสนอโดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ก็สมควรพิจารณาไปพร้อมกัน ดังนั้น จึงได้มีการดำเนินการเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของกระทรวงสาธารณสุข และร่างพระราชบัญญัติซึ่งเสนอโดยประชาชน เพื่อปรับปรุงเนื้อหาสาระให้มีความเหมาะสม เมื่อเสร็จสิ้นแล้วจะได้นำร่างพระราชบัญญัติที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปพิจารณาโดยรับฟังความเห็นของประชาชน แล้วจึงนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป การจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว นอกจากนั้น ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ได้มีการยืนยันร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับแล้ว และได้ส่งให้สภาผู้แทนราษฎรดำเนินการพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ความคืบหน้าต่าง ๆ น่าจะอยู่ที่สภาผู้แทนราษฎร

๓ ร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุข พ.ศ. เสนอโดย นายไพศาล บางชวด กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๕,๘๗๖ คน

กระทรวงสาธารณสุข

ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการกฤษฎีกา และได้นำเสนอต่อเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ซึ่งขณะนี้ได้ผ่านการยืนยันร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจากคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับว่าคณะกรรมการกฤษฎีกาจะสรุปผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จเมื่อใด และจะส่งไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเมื่อใด เพื่อจะได้นำเข้าสู่การพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

๔. ร่างพระราชบัญญัติประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย นางสาววิไลวรรณ แซ่เตีย กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน ๑๔,๒๖๔ คน

สำนักงานประกันสังคม

ร่างพระราชบัญญัติซึ่งประชาชนได้เสนอมานั้น ขณะนี้ได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และอยู่ระหว่างรอการเข้าสู่การพิจารณาโดยคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ที่ประชุมเสนอให้กระทรวงสาธารณสุขทำหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเช่นเดียวกับกระทรวงมหาดไทย ในกรณีหากกระทรวงสาธารณสุขไม่ขัดข้องให้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติซึ่งเสนอโดยประชาชนไปก่อน

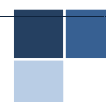
การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๐
วันพุธที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕
นางสาวกิริดา ดิษฐากรณ์ / วิทยากรปฏิบัติการ

สำนักโฆษก สำนักนายกรัฐมนตรี มีภารกิจในการประสานงานระหว่างสื่อโทรทัศน์ (ทีวีพูล) กับประเทศเจ้าภาพ ซึ่งทางสำนักโฆษกได้รับแจ้งจากสถานเอกอัครราชทูตกรุงพนมเปญว่าไม่มีบัตรอนุญาตสื่อมวลชนของนางสาวสมจิตต์ นวเครือสุนทร และนายชรัช จรรยา โดยให้เหตุผลว่าทางการกัมพูชาได้มีการเพิ่มความเข้มข้นในการดูแลรักษาความปลอดภัยของการประชุม โดยขอให้มีการจำกัดจำนวนสื่อมวลชน ทางสำนักโฆษกจึงต้องยกเลิกการเดินทางไปทำข่าวของคณะนางสาวสมจิตต์ เนื่องจากเกรงว่าคณะนางสาวสมจิตต์จะไม่ได้ได้รับความสะดวกและประสบปัญหา

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตว่าองค์กรสื่อน่าจะมีวิธีการป้องกันการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้มากกว่าแค่การออกแถลงการณ์แล้วจบไป โดยไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ

การประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๑
วันพุธที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕
นายธนพจน์ พุทธิรักษ์ / นิติกรปฏิบัติการ

**พิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนกรณีขอให้สอบสวนการปิดกั้นการออกอากาศ
เทปการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ ของพรรคประชาธิปัตย์
ทางโมเดิร์นไนน์ ทวี (ช่อง ๙ อสมท)**

รายชื่อผู้มาชี้แจง

๑) นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๒) นายณัฐพล ทีปสุวรรณ	ผู้อำนวยการพรรคประชาธิปัตย์
๓) นายจักรพันธ์ ยมจินดา	รักษาการกรรมการผู้อำนวยการใหญ่
บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
๔) นายธนะชัย วงศ์ทองศรี	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายงานบริหาร
(ช่อง ๙ อสมท)
๕) นายพรชัย ปิยะเกตุ	ผู้ช่วยกรรมการ ผู้อำนวยการใหญ่
สำนักโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ ทวี
๖) นายคณิต บุชบง	ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สำนักอำนาจการ
๗) นายปณณพงศ์ วงศ์ภูมิธิษฐ์	รักษาการส่วนควบคุมคุณภาพรายการ
๘) นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ผู้ร้องเรียน)

ผลการพิจารณา

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)

เหตุผลที่ โมเดิร์นไนน์ ทวี ไม่สามารถออกอากาศเทปการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ๒๕๕๕ ของพรรคประชาธิปัตย์ได้นั้น ไม่ได้เป็นการปิดกั้นสื่อ แต่เหตุผลที่ไม่สามารถออกอากาศได้นั้น เนื่องจากเทปที่ทางผู้ผลิตรายการของพรรคประชาธิปัตย์ส่งไปออกอากาศจะต้องมีการตรวจสอบควบคุมคุณภาพรายการก่อน ซึ่งถ้าไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ก็จะมีการแจ้งให้ผู้ผลิตรายการตัดภาพหรือถ้อยคำพูดที่ไม่เหมาะสมออก แต่ปัญหาคือระยะเวลาในการตรวจค่อนข้างน้อย ซึ่งตามแนวที่เคยปฏิบัติ ผู้ผลิตรายการต้องส่งเทปให้ฝ่ายควบคุมคุณภาพรายการตรวจสอบก่อนการออกอากาศล่วงหน้าอย่างน้อย ๓ วัน แต่กรณีดังกล่าวมีการส่งเทปให้ในเวลา ๒๑.๓๐ นาฬิกา ของวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งจะมีการออกอากาศในวันอาทิตย์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ – ๑๑.๐๐ นาฬิกา ซึ่งฝ่ายควบคุมคุณภาพรายการได้มีการตรวจสอบคุณภาพของรายการแล้วเห็นว่ามีภาพและข้อความที่ไม่เหมาะสม และชื่อรายการที่ปรากฏในเทปบันทึกภาพก็ไม่ตรงตามที่ได้แจ้งการขอเช่าเวลาในการออกอากาศ ซึ่งฝ่ายควบคุมคุณภาพรายการของโมเดิร์นไนน์ ทวี ได้ติดต่อขอให้ทางผู้ผลิตรายการพรรคประชาธิปัตย์นำเทปกลับไปแก้ไขให้ถูกต้องตามที่ฝ่ายผลิตรายการเสนอ แต่ทางผู้ผลิตรายการของพรรคประชาธิปัตย์ก็ไม่ได้มีการติดต่อกลับ และไม่สามารถที่จะประสานงานได้ทันเวลา ก่อนการออกอากาศ เทปบันทึกภาพจึงไม่ได้รับการออกอากาศ ทั้งนี้ ทางโมเดิร์นไนน์ ทวี จึงได้นำเอารายการสำรองของทางสถานีมาออกอากาศแทน

ในเนื้อหาของรายการมีรายละเอียดข้อมูลของเทปบันทึกภาพและเสียงไม่ถูกต้องใน ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. ชื่อรายการไม่ตรงตามที่ได้แจ้งในการขอเช่าเวลา
 ๒. ตราสัญลักษณ์ไม่ถูกต้อง เนื่องจากสัญลักษณ์ที่ปรากฏในเทปบันทึกภาพมีการเขียนข้อความในช่องข้างล่างตัวหนังสือ ซึ่งถือว่าตราสัญลักษณ์ผิด
 ๓. ปรากฏภาพและเสียงที่อาจเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ซึ่งในกรณีนี้มีภาพ เสียง และเนื้อหาที่อาจขัดต่อกฎหมาย เช่น คำว่า “ทุจริต อันโยงโยแม้วต้องรับ” ถ้อยคำ “วันนี้รัฐกำลังจะใช้เงินมหาศาลเพราะรัฐบาลนี้กู้เงืงที่สุดประวัติศาสตร์” เป็นต้น
- ทั้งนี้ ฝ่ายควบคุมคุณภาพรายการของโมเดิร์นไนน์ ทวี ได้ชี้แจงให้ผู้ผลิตรายการนำข้อมูลเทปกลับไปแก้ไข แต่ไม่ได้รับการติดต่อกลับ จึงไม่สามารถแก้ไขได้ทันเวลาก่อนออกอากาศ ซึ่งกรณีที่เทปไม่สามารถออกอากาศได้ ฝ่ายผู้เช่ารายการเดิมก็ไม่สามารถออกอากาศได้เช่นกันก็เกิดความเสียหาย ซึ่งโมเดิร์นไนน์ ทวี จะได้ชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นให้ผู้เช่ารายการเดิมทราบว่าเป็นเพราะเหตุใดรายการของผู้เช่าเวลาเดิมจึงไม่ได้ออกอากาศ

พรรคประชาธิปัตย์

ผู้แทนพรรคประชาธิปัตย์ ชี้แจงต่อคณะกรรมการ สรุปดังนี้ เทปที่ส่งไปนั้นถูกต้องเหมาะสมแล้วไม่น่าจะมีปัญหา ซึ่งถ้าฝ่ายควบคุมคุณภาพรายการเห็นว่าไม่ถูกต้องเพียงเล็กน้อย ก็น่าที่จะออกอากาศให้ โดยทำการแก้ไขด้านเทคนิค ซึ่งการที่เทปรายการดังกล่าวไม่ได้รับการออกอากาศ ทำให้พรรคประชาธิปัตย์เกิดความเสียหาย แต่ก็ไม่อยากให้เรื่องดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาซึ่งต้องถึงกับฟ้องร้องกันในศาล

สำนักนายกรัฐมนตรี

นายนิวัฒน์ธำรง บุญทรงไพศาล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวถึงการกำกับดูแลโมเดิร์นไนน์ ทวี ของสำนักนายกรัฐมนตรีนั้น เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งได้มีการกำกับดูแลในเชิงนโยบายและไม่ได้มีการลงลึกไปถึงการดำเนินกิจกรรมหรือรายการใด ๆ ของโมเดิร์นไนน์ ทวี จึงไม่เป็นการปิดกั้นสื่อแต่อย่างใด สำหรับนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมกิจกรรมของพรรคการเมืองนั้น สำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้กำกับดูแลสื่อของภาครัฐ ได้ปฏิบัติไปตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ตามคำแถลงข้อที่ ๘.๓ ในการส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ สื่อสารมวลชน และสื่อสาธารณะทุกประเภทได้อย่างกว้างขวาง รวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

เมื่อฝ่ายควบคุมคุณภาพรายการของโมเดิร์นไนน์ ทวี อ้างว่ารายการไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมแล้ว ควรชี้แจงให้ชัดเจนถึงระเบียบหลักเกณฑ์หรือวิธีปฏิบัติว่ามีหลักเกณฑ์หรือมีระเบียบใดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งควรมีการแจ้งหรือเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับรู้ รับทราบ เพื่อในอนาคตจะได้ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อการที่ไม่ได้รับการออกอากาศในรายการอื่น ๆ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้อาจมี

ประเด็นทางด้านการเมือง เนื่องจากเป็นการดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง ปัญหาที่เกิดขึ้นน่าจะมาจากความผิดพลาดในการสื่อสารระหว่างกัน

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๒
วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔
นางสาวปรัชญาภรณ์ อมรเวช / นิตกรชำนาญการพิเศษ

**พิจารณาเรื่องร้องเรียนของว่าที่ร้อยตรี นฤมล สุวรรณ
กรณีขอให้ตรวจสอบกระบวนการต่อประทานบัตรเหมืองหินเขาคุหา
จังหวัดสงขลา และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการทำเหมืองหินเขาคุหา**

ผลการพิจารณา

ว่าที่ร้อยตรี นฤมล สุวรรณ ผู้ประสานงานเครือข่ายพิทักษ์สิทธิชุมชนเขาคุหา ตำบลคูหาใต้ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา ได้ทำหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการฯ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ โดยขอให้ตรวจสอบกระบวนการต่อประทานบัตรเหมืองหินเขาคุหา จังหวัดสงขลา และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาการทำเหมืองหินเขาคุหา เนื่องจากประชาชนในบริเวณรอบพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองหินเขาคุหาจากผู้ได้รับประทานบัตร จำนวน ๒ ราย คือ

๑) บริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด อายุประทานบัตรสิ้น เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒ กำลังดำเนินการขอต่ออายุประทานบัตร

๒) นายมนู เลชะกุล อายุประทานบัตรสิ้น เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๓ กำลังดำเนินการขอต่ออายุประทานบัตร

ปัญหาจากการประกอบการเหมืองหินของทั้งสองบริษัทตลอด ๑๐ ปี สร้างผลกระทบต่อประชาชนและที่อยู่อาศัยหลายด้าน เช่น บ้านเรือนแตกร้าว สุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชนแย่งจากสาเหตุฝุ่น เสียง กระทบต่อการดำรงชีพในการเกษตร เลี้ยงสัตว์ และแหล่งน้ำเสียหาย ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ประเด็นที่ต้องการให้คณะกรรมการฯ ตรวจสอบ มีดังนี้

๑. ขอให้ตรวจสอบข้อมูลในการขออนุญาตต่อประทานบัตรของทางราชการว่าถูกต้องตามกระบวนการทางกฎหมายหรือไม่ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินการขออนุญาต

๒. ขอให้ตรวจสอบโครงการเหมืองหินทั้งสองโครงการ มีกระบวนการ EIA ที่มีการตกแต่งเอกสารการประชุมประชาคมหมู่บ้าน โดยมีการเพิ่มวาระการพิจารณาการอนุญาตเหมืองหินเสริมเข้าไปและมีอีกหลายรายการในรายงานการประชุม

๓. ปัญหาการละเมิดสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จากกรณีที่ไม่มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจนประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการศึกษาผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

๑. สมควรรับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไว้พิจารณาหรือไม่ เนื่องจากตามข้อมูลเอกสารประกอบการร้องเรียน ผู้ร้องได้มีการร้องเรียนไปหลายหน่วยงาน หลายองค์กร เช่น ร้องเรียนไปยังนายกรัฐมนตรี กระทรวงอุตสาหกรรม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สภาพัฒนาการเมือง เป็นต้น ทั้งนี้ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และประธานสภาพัฒนาการเมืองได้มีการลงไปพบประชาชนในพื้นที่แล้ว

๒. ประเด็นที่คณะกรรมการธิการ ควรพิจารณาศึกษาคือการเข้าไปตรวจสอบกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า ได้มีการดำเนินการเป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ นอกจากนี้ ในการขอต่ออายุ ประทานบัตรการทำเหมืองหินจำเป็นต้องดำเนินการพิจารณาศึกษาตามกระบวนการ EIA อีกครั้งหรือไม่ เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการขอต่อใบอนุญาตประทานบัตร

๓. ก่อนจะมีการรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา ควรมีข้อมูลที่ชัดเจนจากผู้ร้องเรียนว่าที่ได้มีการร้องเรียนไปยังหลายหน่วยงานนั้น ผลหรือการดำเนินการเป็นอย่างไร เพื่อไม่ให้เป็นการพิจารณาเรื่องซ้ำซ้อนกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมอบหมายให้ นายจิรัชย์ เชาวลิท ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ ประสานไปยัง เครือข่ายของผู้ร้องเรียนในเรื่องดังกล่าว เพื่อติดตามผลการพิจารณาของหน่วยงานต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไร เพื่อคณะกรรมการจะได้ทราบข้อมูลในเบื้องต้นก่อนรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณา

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๓
วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕
นายสุคนธ์ พลบุบผา / นิติกรชำนาญการ

พิจารณาเรื่องร้องเรียนของนางสาวยุภาวดี แซ่ลิ่ม
กรณีขอให้แก้ไขปัญหาของชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนและผลกระทบจากโครงการ
ขยายสร้างด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ ตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ผลการพิจารณา

ปัญหาความแออัดของด้านศุลกากรสะเดา เมื่อปี ๒๕๕๔ กรมศุลกากรมีแผนก่อสร้างด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่บนที่ดิน จำนวน ๗๒๐ ไร่ เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองลำปึง ตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา จะเป็นด้านศุลกากรที่สมบูรณ์และใหญ่ที่สุดในประเทศไทย แต่การดำเนินการยังไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากเป็นที่ดินของชาวบ้านที่ได้รับสิทธิ์จากทางสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ให้เข้าทำการเกษตรในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่ง ส.ป.ก. ได้เข้าไปเจรจากับชาวบ้านจัดหาที่ดินทำกินและเยียวยาชาวบ้านให้เป็นธรรม ตลอดจนการจัดหาที่ดินใหม่ให้กับชาวบ้าน เพราะเป็นที่ดินของชาวบ้านเกือบทั้งหมด ทั้งนี้ได้มีการเจรจาและชาวบ้านยังไม่ยินยอมในเรื่องค่าชดเชยและไม่ยอมเจรจา โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. กรณีโครงการขยายการสร้างด้านศุลกากรสะเดาไปที่แห่งใหม่ คือ บ้านทับโกบ หมู่ที่ ๑ ตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา หรือตำบลประกอบ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ซึ่งจากการรับฟังกรณีดังกล่าวยังไม่อาจฟังเป็นข้อยุติได้ว่าโครงการขยายการสร้างด้านศุลกากรสะเดาจะไปสร้างในบริเวณที่ประชาชนเสนอ

๒. โครงการขยายสร้างด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ ซึ่งรับฟังข้อเท็จจริงได้ว่า (เอกสารผู้ร้อง) กรณีการขยายสร้างด้านศุลกากรสะเดาแห่งใหม่ ได้ดำเนินการก่อสร้างด้านศุลกากรสะเดาในพื้นที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เป็นที่ดินทำกินของประชาชน ซึ่งมีทั้งพืชพันธุ์และเป็นแหล่งพักพิงสัตว์ป่าต่าง ๆ ตลอดจนเป็นแหล่งต้นน้ำ (อ่างเก็บน้ำขนาด ๕๐ – ๖๐ ลูกบาศก์เมตร) อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อนและมีผลกระทบกับประชาชนตำบลสำนักขาม อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้วเห็นว่า ก่อนที่จะมีการรับไว้พิจารณา คณะกรรมการธิการต้องการทราบรายละเอียดข้อมูลของเรื่องร้องเรียนว่าได้มีการร้องเรียนไปยังคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการของวุฒิสภา หรือร้องไปยังหน่วยงานอื่นได้อีกหรือไม่ และมีความคืบหน้าอย่างไร นอกจากนี้ ผู้ร้องเรียนต้องการให้คณะกรรมการดำเนินการในประเด็นใด ซึ่งจะต้องมีความชัดเจนว่าอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือไม่

มติที่ประชุม

ที่ประชุมได้มอบหมายให้ นายจิรัชย์ เชาวลิท ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ เป็นผู้ติดตามสอบถามข้อมูล ข้อเท็จจริงจากผู้ร้องเรียนเพิ่มเติม และให้นำมาเสนอต่อคณะกรรมการ เพื่อจะได้พิจารณาว่าจะรับเรื่องร้องเรียนนี้ไว้พิจารณาหรือไม่

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๓
วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕
นายสุคนธ์ พลบุบผา / นิติกรชำนาญการ

พิจาณาศึกษาการเผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชนในกระบวนการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สสร.)

รายชื่อผู้มาชี้แจง

๑) นายดุสิต เขมะศักดิ์ชัย	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
	แทนรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๒) นายสุเทพ พรหมวาส	รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
๓) นายไพบูลย์ เหล็กพรหม	ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์

ผลการพิจารณา

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หากกฎหมายได้รับการเห็นชอบและผ่านรัฐสภาแล้ว จะดำเนินการในแนวทางเดียวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา โดยจะดำเนินการในเบื้องต้น ดังนี้

๑) การประชาสัมพันธ์อำนาจหน้าที่ของ สสร. ว่า หากได้รับเลือกตั้งไปแล้วเข้าไปทำอะไรบ้าง มีการวางแผนการดำเนินงานว่าจะทำอย่างไรให้ประชาชนได้เข้าใจ

๒) การลงพื้นที่เข้าไปในหมู่บ้าน พูดคุยกับชาวบ้านโดยอาศัยความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนตำบล มีการประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวในหมู่บ้าน การให้ท้องถิ่นรวบรวมคนในหมู่บ้าน เพื่อจัดประชุมชี้แจง ให้ข้อมูลต่าง ๆ

๓) ขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการทำป้ายเพิ่มเติมโดยใช้งบประมาณของท้องถิ่น

๔) การจัดทำเอกสารแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง กกต. จะจัดทำเป็นเอกสารสี โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับคำแนะนำในการใช้สิทธิ การกากบาท อำนาจหน้าที่ของ สสร. ตลอดจนคุณสมบัติของ สสร. ที่ดีควรมีคุณสมบัติอย่างไร เป็นเอกสารประมาณ ๘ หน้า ซึ่งเอกสารเหล่านี้ชาวบ้านไม่อ่านมากนัก แต่ กกต. ได้เตรียมการรองรับไว้โดยการจัดให้มีวิทยากร และขอความร่วมมือจากกลุ่มและเครือข่ายต่าง ๆ เข้าไปอ่านให้ชาวบ้านฟัง ซึ่งสามารถเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น

๕) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น สื่อมีเดีย การส่ง SMS หนังสือพิมพ์และอื่น ๆ

๖) จัดทำที่ติดประกาศ จัดเวทีให้ผู้สมัครแนะนำตัว

สำนักงบประมาณ

การประชาสัมพันธ์ทั่วไป ได้มีการหารือกับรัฐมนตรีแล้วเห็นว่า นอกจากกลไกที่ต้องทำตามกฎหมายแล้ว สื่อสารมวลชนของรัฐบาลต้องเข้ามาช่วยกันประชาสัมพันธ์ และหน่วยงานอื่น ๆ ต้องเข้ามาทำงานสอดคล้องกับ กกต. เนื่องจากการเลือกตั้ง สสร. มีความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา ที่ผู้สมัครมีความมุ่งหวังเข้าสู่ตำแหน่งซึ่งจะมีแรงผลักดันมาจากตัวของผู้สมัครโดยตรง

งบประมาณในส่วนของการเลือกตั้ง สสร. ในขั้นของการทำงบประมาณ จะใช้งบประมาณในรายการงบกลาง ในส่วนของเงินสำรองจ่ายและจะพิจารณาจากงบดุลของ กกต. ด้วย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. การเลือกตั้ง สสร. เมื่อเปรียบเทียบกับ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ สมาชิกวุฒิสภาแล้ว สสร. มีวาระการดำรงตำแหน่งสั้นกว่า ดังนั้น ค่าใช้จ่ายในการหาเสียงควรมีน้อยที่สุด จึงเห็นว่า กกต. ควรเป็นผู้ดำเนินการ เช่น การทำป้ายหาเสียง และพิจารณากำหนดค่าใช้จ่ายในการหาเสียง เพื่อไม่ให้เกิดความได้เปรียบ นอกจากนี้ อาจมีการรณรงค์โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมในการจัดรถประชาสัมพันธ์ โดยจัดสรรงบประมาณให้แต่ละท้องถิ่นดำเนินการ รวมถึงการให้ท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้านช่วยประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าว

๒. กกต. ต้องทำงานเชิงรุกในการลงไปหาประชาชน การตั้งเวทีส่วนใหญ่ประชาชน ไม่ให้ความสนใจ กกต. ควรคิดหาวิธีการอื่นที่จะเข้าถึงประชาชน เพื่อให้สำนักงานงบประมาณได้พิจารณา งบประมาณโดยเร็ว เนื่องจาก สสร. เป็นเรื่องใหม่ ต้องคิดดำเนินการให้แตกต่าง และต้องลงแรงมากกว่า การเลือกตั้งทั่วไป

๓. เอกสารประชาสัมพันธ์ที่ส่งไปยังผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ควรทำเป็นรูปแบบ A๔ มี ๔ สี น่าอ่าน มีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ สสร. และไม่ควรนำดารานักแสดงมาประชาสัมพันธ์ เนื่องจากต้องใช้ งบประมาณจำนวนมาก

๔. ขอให้ กกต. พิจารณาเกี่ยวกับการจัดเวทีแนะนำผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็น สสร. ว่า จะสามารถสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ คุณสมบัติของ สสร. ตลอดจนให้ประชาชน ตั้งคำถามในประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่

๕. ตามที่คณะกรรมการธิการเสนอแนะให้ กกต. ดำเนินการทั้งหมดนั้น สำนักงานงบประมาณ ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หากมีการของบประมาณในการดำเนินการดังกล่าว

๖. กกต. ควรมีหมายเลขโทรศัพท์ที่เปิดไว้ให้ประชาชนได้ร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยแจ้งแล้วมีหน่วยเคลื่อนที่เร็วเข้ามารับเรื่องและดำเนินการได้ทันที เช่น อาจเปิดหมายเลข โทรศัพท์เคลื่อนที่ไว้อย่างน้อย ๑๐ หมายเลข เพื่อให้มีช่องทางการสื่อสารที่สะดวกมากขึ้นระหว่าง ประชาชนกับ กกต. และเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบการทุจริตเลือกตั้ง

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน

และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๔

วันพุธที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕

นางสาวปิติกานต์ สอนดี/วิทยากรชำนาญการ

พิจารณาศึกษาโครงการและแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยอย่างยั่งยืน

รายชื่อผู้มาชี้แจง

- นายปลอดประสพ สุรัสวดี

ประธานคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำ และอุทกภัย (กบอ.)

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย

คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) ถือเป็นหน่วยปฏิบัติงานเพื่อให้แผนการป้องกันปัญหาอุทกภัยสำเร็จลุล่วงตามงบประมาณที่ได้รับ กล่าวคือ ต้องไม่เกิดปัญหาน้ำท่วมขึ้นอีก หากมีน้ำท่วมขึ้นอีกก็ต้องมีความเสียหายน้อยกว่าที่ผ่านมา และต้องมีระบบการบริหารจัดการน้ำที่ดีขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากที่ผ่านมาประเทศไทยต้องเผชิญปัญหาน้ำท่วมเพราะไม่มีระบบระบายน้ำที่ดี มีเพียงระบบส่งน้ำเท่านั้น โดยมีงบประมาณดำเนินการสำหรับโครงการที่เร่งด่วน ๑๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งนำมาใช้เพื่อเตรียมการสำหรับป้องกันปัญหาน้ำท่วมในระยะใกล้นี้ ประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาท โดยความเร่งด่วนนี้ต้องปรากฏผลงานถึงขั้นที่สามารถใช้การได้จริงสำหรับต้นน้ำภายในเดือนมิถุนายน กลางน้ำภายในเดือนกรกฎาคม และปลายน้ำภายในเดือนสิงหาคม ซึ่งจากการประเมินล่าสุดพบว่า ได้ดำเนินการแล้วเสร็จไปกว่าร้อยละ ๕๐ ซึ่งการดำเนินการในระยะเร่งด่วนนี้จะไม่เน้นการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างขนาดใหญ่ แต่จะเน้นในด้านการซ่อมแซมประตูน้ำต่าง ๆ ที่เสียหายจากน้ำท่วมครั้งที่ผ่านมา สำหรับงบประมาณอีกส่วนหนึ่ง จำนวน ๓๕๐,๐๐๐ ล้านบาท นำไปใช้ในส่วนต่าง ๆ ดังนี้ งบประมาณสำหรับการดำเนินงานของคณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อการฟื้นฟูและสร้างอนาคตประเทศ (กยอ.) จำนวน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท งบประมาณสำหรับการดำเนินงานในกลุ่มน้ำ ๑๗ กลุ่มน้ำของประเทศ จำนวน ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท ส่วนอีก ๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท จะนำไปใช้สำหรับ ๘ กลุ่มน้ำหลักของประเทศ ซึ่งปัจจุบันได้ใช้งบประมาณส่วนนี้ไปแล้ว ประมาณ ๒๕,๐๐๐ ล้านบาท โดย ๒๑,๐๐๐ ล้านบาท กรมชลประทานนำไปใช้สำหรับการซ่อมแซมประตูน้ำ กรมเจ้าท่านำไปใช้สำหรับขุดลอกแม่น้ำ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการระบายน้ำ และกระทรวงคมนาคมนำไปใช้สำหรับการยกระดับถนนเป็นคันกั้นน้ำ เพื่อให้่ายต่อการบริหารจัดการน้ำ นอกจากนี้ ขณะนี้ได้มีการอนุมัติงบประมาณ ประมาณ ๓,๒๐๐ ล้านบาท ให้กับกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อนำไปสร้างเขื่อนกั้นป้องกันนิคมอุตสาหกรรมทั้ง ๗ แห่ง และได้มีการอนุมัติงบประมาณเพื่อนำไปใช้สำหรับปลูกป่าในพื้นที่ต้นน้ำ ประมาณ ๙๐๐ ล้านบาท สำหรับงบประมาณส่วนที่เหลือนั้นจะจัดสรรไว้สำหรับเพื่อจ้างบริษัทที่มีความสามารถในการวางแผนจัดการน้ำมาช่วยในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

ประเด็นพื้นที่ที่น้ำสำหรับเก็บน้ำในช่วงน้ำหลากนั้น พื้นที่ที่ประชาชนเสนอมาหลายพื้นที่ ยังไม่เหมาะสม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาในการควบคุมเพื่อระบายน้ำออก จึงต้องมีการจัดหาพื้นที่ใหม่ ซึ่งปัจจุบันได้พื้นที่ที่กั้นน้ำแล้ว ประมาณ ๒.๑ ล้านไร่ โดยเป็นพื้นที่ของกรมชลประทานครึ่งหนึ่ง ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการจัดทำแผนที่พื้นที่กั้นน้ำเพื่อความชัดเจน สำหรับประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการก่อสร้างเขื่อนแม่วงก์ ซึ่งอยู่ในงบประมาณและแผนการแก้ไขปัญหาอุทกภัยด้วยนั้น

หากจะมีการสร้างเขื่อนแม่วงก์นั้น ต้องเป็นการสร้างเพื่อป้องกันปัญหาน้ำท่วม ไม่ใช่สร้างเพื่อการชลประทาน และจะต้องมีการบริหารจัดการในช่วงหน้าน้ำเท่านั้น ในช่วงอื่นให้ปล่อยไปตามปกติ ซึ่งกรมชลประทาน และกระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม จะดำเนินการใด ๆ ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อน มิเช่นนั้นจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. การจัดทำแผนในโครงการต่าง ๆ ควรจัดทำแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนร่วมด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีตลอด ซึ่งจะมีตั้งแต่ระดับต้นให้ข้อมูล ระดับถัดมารับฟังความคิดเห็น และระดับ ๓ พบปรึกษาหารือ เป็นต้น เมื่อมีการจัดทำแผนแล้วควรมีการเข้าไปพูดคุยกับประชาชน เพื่อแจ้งผลดีและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น รวมทั้ง ข้อมูลต่าง ๆ เนื่องจากเป็นสิทธิเบื้องต้นที่ประชาชนควรจะได้รับทราบ ซึ่งหากประชาชนเกิดความไม่เข้าใจจะทำให้เกิดปัญหาตามมาในการจัดทำโครงการมีส่วนร่วมของประชาชน ยังจัดทำเพียงในเชิงรูปแบบเท่านั้น ไม่ได้ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริง และขอความร่วมมือจากคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย จัดส่งแผนโครงการที่จะดำเนินการป้องกันน้ำท่วมต่าง ๆ ดังที่กล่าวชี้แจงมาข้างต้น พร้อมทั้งแผนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้แก่คณะกรรมการธิการ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อไป

๒. กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาครัฐต้องดำเนินการ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นจริง ๆ มีการให้ข้อมูลประชาชนอย่างครบถ้วนและรอบด้าน ไม่ใช่เพียงทำให้ครบรูปแบบและขั้นตอนของกฎหมายเท่านั้น

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๕
วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕
นางสาวอภิสร ทัดฤๅษ/ นิติกรปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษากรณีความเหมาะสมการแกะสลักเทียนพรรษาล้อเลียนการเมือง และการเผยแพร่ภาพทางสื่อมวลชน

รายชื่อผู้มาชี้แจง

๑) นายปรีชา พันนียะ	อธิบดีกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
๒) นายสุเทพ เกษมพรหมณี	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
กระทรวงวัฒนธรรม
๓) นายสมเกียรติ ธิงศรี	ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
๔) นายคธาทร อัครจิรัฐติกรณ์	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายข่าว
สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนได้มีการพิจารณาศึกษากรณีความเหมาะสมการแกะสลักเทียนพรรษาล้อเลียนการเมืองและการเผยแพร่ภาพทางสื่อมวลชน ที่ประชุมได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

คณะกรรมการธิการแสดงความห่วงใย กรณีการแกะสลักเทียนพรรษาล้อเลียนการเมือง ซึ่งมีความไม่เหมาะสม เนื่องจากการตีความหมายของการแกะสลักเทียนพรรษารูปเรือโททานิค นั้น อาจสื่อความหมายไปในทางที่ไม่ดีได้ รวมถึงหนังสือชี้แจงของนายวัชร นาดิ และเหตุใดจึงต้องเป็นการแกะสลักเทียนรูปเรือโททานิค ประกอบกับผู้แกะสลักนั้นมีการสื่อความหมายว่าอย่างไร ในฐานะเป็นอาจารย์ศิลปะ คณะกรรมการจึงแสดงความกังวลในการถ่ายทอดแนวความคิดดังกล่าวด้วย ส่วนการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน ซึ่งอาจขาดการคำนึงถึงความเหมาะสมทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ มีความเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรออกมาทักท้วงการกระทำดังกล่าว

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗

ผู้แทนสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง ๗ กล่าวถึงการปฏิบัติงานของทางสถานีเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวว่า ทางสถานีได้นำเสนอเป็นภาพข่าว เป็นระยะเวลา ๓๐ นาที และหลังจากที่อาจารย์ผู้แกะสลักเทียนพรรษาได้ออกมาขอโทษ ก็ได้นำเสนอข่าว เป็นระยะเวลา ๔๕ วินาที ทั้งนี้ไม่ได้มีการนำเสนอออกรายการสะกิดข่าวแต่อย่างใด

กระทรวงวัฒนธรรม

ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม แสดงความเห็นต่อที่ประชุม สรุปดังนี้ การแกะสลักเทียนพรรษาเป็นเรื่องของวัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งเป็นเรื่องของความดีงามการแกะสลักดังกล่าวจึงไม่ควรก้าวล้ำหรือล่วงเกินบุคคลอื่น หรือสร้างความแตกแยก หรือกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ส่วนในการแก้ไขปัญหา ควรเป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ ซึ่งเกิดจากการสนับสนุนให้มีการประกวดการแกะสลักเทียนพรรษา โดยมีองค์กรของภาครัฐเป็นผู้สนับสนุนและจัดกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้ ในการจัดกิจกรรมการประกวดควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์และกติกาขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดการแกะสลักเทียนพรรษาที่ไม่เหมาะสม

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้มีความเห็นไปในลักษณะเดียวกัน คือ การหารือในกรณีดังกล่าวนี้ ไม่ได้มีจุดประสงค์เพื่อลงโทษผู้ใด การล้อเลียนทางการเมืองผ่านงานศิลปะเป็นเรื่องที่สามารถทำได้ อีกทั้งเป็นเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ แต่ควรอยู่ในกรอบและคำนึงถึงความเหมาะสมของวัฒนธรรม รวมถึงบริบททางสังคม เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานในการสร้างผลงานในปีต่อไป นอกจากนี้ คณะกรรมการธิการ จะได้มีการสรุปประเด็นเพื่อทำหนังสือส่งไปยังกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่แนวทางการปลูกฝัง จิตสำนึก และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมไปถึงนโยบายการสร้างสื่อรณรงค์ถึงกฎเกณฑ์ของ ผู้ที่ให้การสนับสนุนงานที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ และการออกกฎหมายของรัฐบาล ในกรณีที่มีการนำงบประมาณของรัฐบาลไปใช้ในเรื่องดังกล่าว ทั้งนำไปสู่การขับเคลื่อน หรือการปฏิบัติงานของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติที่ประชุม

ที่ประชุมมีมติให้ทำหนังสือถึงกระทรวงวัฒนธรรมเพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังกล่าวต่อไป

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๖
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕
นางสาวศิริรัตน์ อยู่ฉัตร/ นักวิชาการรัฐศาสตร์ฯ

พิจารณาจัดทำแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ

ผลการพิจารณา

๑. ติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ

๑.๑ ความคืบหน้ากรณีเรื่องร้องเรียนของประชาชน

๑) กรณีความเดือดร้อนของประชาชนจากการขอต่ออายุประทานบัตรเหมืองหินเขาคุหา จังหวัดสงขลา ซึ่งศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาให้บริษัทผู้ประกอบการเหมืองหินบริเวณเขาคุหาเป็นผู้รับผิดชอบ โดยชดเชยค่าเสียหายต่อสุขภาพและบ้านของผู้ได้รับความเสียหาย รวมถึงค่าเสียหายจากการทำให้ตกใจทุกครั้งเมื่อได้ยินเสียงระเบิด คณะกรรมการธิการจึงได้มีมติยุติการพิจารณาเรื่องดังกล่าว

๒) กรณีความเดือดร้อนจากการก่อสร้างด้านศุลกากรอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา จากการติดตามความคืบหน้าพบว่าผู้ร้องเรียนไม่ได้มีการประสานงานหรือแจ้งรายละเอียดความคืบหน้าแต่อย่างใด คณะกรรมการธิการจึงได้มีมติยุติการพิจารณาเรื่องดังกล่าว

๑.๒ คณะกรรมการธิการได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) เพื่อขอแผนการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑.๓ ที่ประชุมได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการจัดทำรายงานสรุปผลการพิจารณาของคณะกรรมการธิการ เพื่อนำเสนอที่ประชุม

๒. ประเด็นการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการธิการ

๒.๑ พิจารณาศึกษาร่างประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช. กรณีมีการคัดค้านหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสท.) โดยมูลนิธิเสียงธรรม เพื่อให้มีการแก้ไขการกำหนดคลื่นของเครื่องส่งเป็น ๕๐๐ – ๑,๐๐๐ วัดต์ จากที่มีการกำหนดให้กำลังคลื่นของเครื่องส่งไม่เกิน ๑๐๐ วัดต์ และกรณีการคัดค้านการกำหนดห้ามมีการโฆษณาทางวิทยุชุมชน ทั้งนี้เมื่อคณะกรรมการธิการได้มีการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวแล้ว จะจัดสัมมนาทั่วประเทศเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๒.๒ พิจารณาศึกษากรณีความเดือดร้อนของประชาชนจากการขอขยายเขตไฟฟ้า ภายหลังจากการขยายเขตครัวเรือนของประชาชน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ประชาชนแต่ละครัวเรือนจะต้องจ่ายเงินสมทบเพื่อขอขยายเขตไฟฟ้า และการผลการดำเนินการดังกล่าวให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีดำเนินการใด ๆ คณะกรรมการธิการจึงจะประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว โดยเชิญ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักนายกรัฐมนตรี เข้าร่วมประชุม

๓. การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

ที่ประชุมได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน พิจารณาศึกษาและดำเนินงานต่าง ๆ ดังนี้

๑) พิจารณาศึกษากฎหมายองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม และจัดทำข้อเสนอในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าว

๒) พิจารณาศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการต่าง ๆ ประเด็นการเกิดการต่อต้านของประชาชน และจุดบกพร่องต่าง ๆ ของโครงการ ตลอดจนการลงพื้นที่เพื่อศึกษากระบวนการสร้างความเข้าใจระหว่างรัฐบาลกับประชาชน กรณีการก่อสร้างโครงการต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น กรณีโครงการท่าเรือเซฟรอน โรงไฟฟ้าถ่านหิน และอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่จะสร้างขึ้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นต้น

๓) คณะอนุกรรมการได้เสนอหลักการการจัดทำเสวนาเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาสตรี และโครงการ SML ที่จังหวัดในภาคอีสานตอนบน ทั้งนี้ ที่ประชุมให้ทำโครงการดังกล่าวเสนอในการประชุมคราวต่อไป

๔. การเดินทางไปศึกษาดูงาน

ที่ประชุมมีหลักการที่จะเดินทางไปศึกษาดูงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) การเดินทางไปศึกษาดูงานด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีพิพาทการก่อสร้างเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ตลอดจนกรณีการได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนินงานของภาครัฐในท้องถิ่น

๒) การเดินทางไปศึกษาดูงานการหนุนเสริมความเข้มแข็งแก่การเมืองภาคพลเมืองในพื้นที่ลุ่มน้ำหนองหาน กุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

๕. การดำเนินงานด้านอื่น ๆ

ที่ประชุมมีความเห็นว่าควรมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้โครงการเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญ เนื่องมาจากกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ยังขาดการรับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ศูนย์การเรียนรู้ดังกล่าวจะเป็นศูนย์ที่ให้ข้อมูลข้อเท็จจริง เกี่ยวกับชุมชนและโครงการก่อสร้างต่าง ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าของโครงการประชาชน ชุมชน และหน่วยงานราชการ ในการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง ตามที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๗ วรรคสอง

การประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๗
วันพุธที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕
นางสาวกิริดา ดิษฐากรณ์ / วิทยากรปฏิบัติการ

**พิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามประกาศหลักเกณฑ์และระเบียบ
ของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
ในการบริหารจัดการคลื่นความถี่วิทยุทุกประเภท ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไข
ตลอดจนแนวทางการประสานความร่วมมือ และการเสริมสร้างความรู้ให้แก่ประชาชน**

รายชื่อผู้มาชี้แจง

- พันเอก นที ศุกลรัตน์

รองประธานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ผลการพิจารณา

บทบาทและกระบวนการการทำงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ มีสาระสำคัญอยู่ ๓ ประการ คือ ๑) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบใบอนุญาต ๒) การกำกับดูแล และ ๓) การส่งเสริมการประกอบกิจการ ปัจจุบัน กสทช. ได้มีแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ซึ่งมียุทธศาสตร์ คือ ๑) การเข้าสู่ระบบใบอนุญาต ๒) การกำกับดูแล ๓) การคุ้มครองผู้บริโภค ๔) การส่งเสริมการประกอบกิจการ ๕) การดูแลเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน และ ๖) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบดิจิทัล โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อเข้าสู่ระบบใบอนุญาต ออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกคือผู้ประกอบการที่ไม่เคยได้รับใบอนุญาตมาก่อน และส่วนที่สองคือผู้ประกอบการรายเดิม นอกจากนี้ ปัจจุบัน กสทช. ได้มีประกาศกำหนดกรอบแนวทางปฏิบัติสำหรับวิทยุและโทรทัศน์ออกมาใช้แล้ว คือ ประกาศกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยได้มีการกำหนดลักษณะของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ออกเป็น ๔ ลักษณะ คือ ๑) การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกด้านกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ๒) การให้บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ๓) การให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ และ ๔) การให้บริการแบบประยุกต์ สำหรับปัจจุบันการดำเนินงานของ กสทช. อยู่ในช่วงก่อนเข้าสู่กระบวนการทดลองประกอบกิจการ โดยจะแยกออกเป็น ๓ ประเภท คือ ๑) วิทยุชุมชน ๒) วิทยุสาธารณะ และ ๓) วิทยุทางธุรกิจ ในเบื้องต้น กสทช. ได้กำหนดคุณลักษณะของเครื่องส่งตามหลักวิชาการที่ได้ศึกษามา คือ กำหนดความสูงของเสาอากาศไม่เกิน ๔๐ เมตร และกำหนดกำลังส่งของวิทยุไม่เกิน ๑๐๐ วัตต์ แต่ทั้งนี้ได้มีสถานีวิทยุหลายสถานีไม่เห็นด้วยและได้เสนอมาว่าให้กำหนดความสูงของเสาอากาศไม่เกิน ๖๐ เมตร และให้กำหนดกำลังส่งของวิทยุไม่เกิน ๕๐๐ วัตต์ ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวกำลังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของ กสทช.

กรณีวิทยุเสียงธรรมซึ่งมีการออกอากาศทั่วประเทศนั้น น่าจะไม่เข้าเงื่อนไขของวิทยุชุมชน เนื่องจากวิทยุชุมชนมีจุดประสงค์เพื่อตอบสนองกิจกรรมภายในชุมชนเท่านั้น แต่น่าจะเข้าเงื่อนไขของวิทยุสาธารณะซึ่งจะเป็นการตอบสนองต่อพื้นที่ที่กว้างกว่าชุมชน

กรณีผลตอบรับและข้อโต้แย้งจากกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับประกาศของ กสทช. ที่ได้ประกาศออกมาแล้ว ตลอดจนวิธีการแก้ปัญหาของ กสทช. ต่อข้อโต้แย้งนั้น กสทช. จะเปรียบสถานีวิทยุทั้งหมดที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นชุมชนที่มีความแออัด การจัดการจะไม่ใช้วิธีไล่ส่วนหนึ่งออกไปทีเดียว แต่จะใช้วิธีประนีประนอม คือ เข้าไปจัดการขีดกรอบให้เกิดความเรียบร้อยในชุมชนที่แออัดนั้น ในขณะเดียวกัน

กสทช. จะไปดำเนินการหาพื้นที่อื่นเพื่อรองรับการย้ายออกของสถานีวิทยุที่แออัด จากนั้นทยอยย้ายบางส่วนออกมาในพื้นที่ใหม่ที่จัดเตรียมไว้ แล้วจึงเริ่มออกใบอนุญาตให้สถานีวิทยุตามความจำเป็น

กรณีมาตรฐานและจริยธรรมของผู้ดำเนินรายการ กสทช. ได้มีแนวทางการควบคุมและป้องกันผ่านกระบวนการสอบใบอนุญาตผู้ประกาศ คือ จะมีการแบ่งระดับผู้ประกาศออกเป็นระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง ซึ่งจะมีมาตรฐานในการสอบที่แตกต่างกัน ตลอดจนมีการแบ่งประเภทใบผู้ประกาศที่หลากหลาย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. การดำเนินการและการตัดสินใจของ กสทช. ควรยืนอยู่บนหลักเกณฑ์ตามหลักวิชาการที่ได้ศึกษามา ต้องไม่เอนเอียงตอบสนองความต้องการอำนาจของผู้มีอิทธิพล หรืออำนาจของนักธุรกิจส่วนใหญ่

๒. กสทช. ควรลงไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่หลากหลายมากกว่าที่เป็นมา ซึ่งจะปรับฟังความคิดเห็นเฉพาะในพื้นที่เมืองใหญ่ ๆ เท่านั้น

๓. กสทช. ควรมีมาตรการที่ชัดเจนเพื่อแก้ไขปัญหาความแตกต่างของวิทยุชุมชนกับวิทยุทางธุรกิจ ที่ห้ามวิทยุชุมชนโฆษณา หากมีการโฆษณาแฝงในวิทยุชุมชนผ่านผู้ดำเนินรายการ กสทช. จะมีมาตรการและการตรวจสอบอย่างไร ซึ่งอาจเกี่ยวพันไปสู่ประเด็นการทุจริตการเรียกรับเงินเพื่อให้เกิดการสมยอมกันได้

๔. กสทช. ควรเคร่งครัดในการตรวจสอบนักการเมืองที่ครองสิทธิข้ามสื่อ ซึ่งรัฐธรรมนูญได้ห้ามไว้

๕. กรณีที่ กสทช. จะออกไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือดำเนินการร่างกฎหมาย กสทช. ควรแจ้งให้คณะกรรมการฯ รับทราบด้วย เพื่อเป็นการช่วยเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้กับ กสทช. อีกทางหนึ่ง

๖. กสทช. ควรเร่งดำเนินการดำเนินการจัดระเบียบสื่อต่าง ๆ รวมทั้งเร่งออกหลักเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ให้เรียบร้อย ตามหลักวิชาการ ความเหมาะสมและความถูกต้อง สำหรับประกาศและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ กสทช. ได้ประกาศใช้บังคับมาแล้ว ต้องมีมาตรการควบคุมและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด

๗. กสทช. ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องมาตรฐาน คุณธรรมและจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชนให้มาก เพราะสื่อมวลชนถือว่ามีอิทธิพลต่อสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน

การประชุมคณะกรรมการฯ การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๘
วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕
นายธนพนธ์ พุทธิรักษ์ / นิติกรปฏิบัติการ

พิจารณาศึกษาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและแนวทางการแก้ไขปัญหา
กรณีการขอขยายเขตไฟฟ้าในระดับภูมิภาคให้กับเกษตรกรเมื่อมีการขยายครัวเรือน
ซึ่งแต่ละครัวเรือนต้องจ่ายเงินสมทบทำให้ประชาชนจำนวนมากไม่สามารถจ่ายเงินสมทบได้
จึงประสบกับปัญหายังไม่มีไฟฟ้าใช้

รายชื่อผู้มาชี้แจง

กระทรวงมหาดไทย

- นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑) นายโชคชัย เดชอมรธัญ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒) นายธนา ยันตรโกวิท ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม
และการมีส่วนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- นายวีระชัย ชมสาคร ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

๑) นายธีรวิทย์ วัตรกิจไพศาล ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนระบบไฟฟ้า
๒) นายสมภพ ศรีรัตน รองผู้อำนวยการฝ่ายวางแผน
๓) นายกฤษฎา เลหาลิช หัวหน้าแผนกโครงการภาค ๒
๔) นายจักรพงษ์ สมศรี วิศวกร ๕ แผนกโครงการภาค ๑

ผลการพิจารณา

การขยายเขตไฟฟ้าในหมู่บ้านชนบทและเกษตรกร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเป็นผู้ลงทุนให้
โดยไม่มีการเรียกเงินสมทบจากประชาชนซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์เดิมที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
จะออกค่าใช้จ่าย ๗๐% ประชาชนออกค่าใช้จ่าย ๓๐% ปัจจุบันการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ดำเนินการ
ขยายเขตไฟฟ้าไปยังหมู่บ้านชนบทที่อยู่ห่างไกลภายใต้โครงการขยายเขตจำหน่ายและบริการไฟฟ้า
แก่หมู่บ้านชนบทรายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ครัวเรือนต่อปี ส่วนหมู่บ้านจัดสรร
จะอยู่นอกหลักเกณฑ์จึงจำเป็นต้องจ่ายเงินสมทบ นอกจากนี้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีโครงการ
หมู่บ้านชนบทที่อยู่ห่างไกลและเกินรายละ ๕๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งบ้านที่ตั้งอยู่ในเขตป่าสงวน
พื้นที่ผ่านเขตป่าสงวน และเขตชลประทาน แต่ขั้นตอนการดำเนินการจะล่าช้าหากหมู่บ้านอยู่ในเขต
ป่าสงวน ทางกรไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องดำเนินการขออนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจน
ต้องทำผลวิจัย EIA ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การให้บริการสาธารณะด้านไฟฟ้าและประปาเป็นการให้บริการด้านสาธารณูปโภคประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นตามกฎหมายการจัดตั้งเดิมไม่ใช่ภารกิจถ่ายโอน ดังนั้น เรื่องดังกล่าวจึงไม่มีนโยบายส่วนการกระจายอำนาจเพิ่มเติมเพราะเป็นหน้าที่พื้นฐานของท้องถิ่นเดิม

การจัดสรรงบประมาณของท้องถิ่น คณะกรรมการการกระจายอำนาจได้มีประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง “หลักเกณฑ์การสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในการให้บริการสาธารณะ” ให้จัดสรรงบประมาณได้ตามฐานะของท้องถิ่น แต่เนื่องจากประกาศดังกล่าวได้มีการตีความของคณะกรรมการกฎหมายมีความเห็นว่าการอุดหนุนจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจได้เฉพาะในกรณีที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจะต้องทำเรื่องเสนอเพื่อขอรับการสนับสนุนแล้วจึงจะเข้าไปอยู่ในภายในเงื่อนไขของประกาศว่าจะได้รับงบอุดหนุนตามเงื่อนไข แต่กรณีการขยายเขตดังกล่าวเป็นเรื่องความจำเป็นของประชาชนและส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ร้องขอใช้ไฟฟ้าและประปา ดังนั้น การดำเนินการดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของประกาศ

กรณีที่ส่วนท้องถิ่นได้กลับไปใช้กฎหมายการจัดตั้งเดิม ซึ่งประเด็นดังกล่าวได้มีการประชุมในคณะกรรมการกฎหมายและได้มีการยับยั้งให้หยุดดำเนินการเนื่องจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ทักท้วงว่าไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากเป็นส่วนที่ท้องถิ่นนำงบประมาณไปลงทุนในรัฐวิสาหกิจ และสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะว่าในส่วนท้องถิ่นให้ใช้งบประมาณในการซื้อบริการการประปาและการไฟฟ้า

การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับไฟฟ้าและประปาตามกฎหมายจัดตั้งเดิมแล้ว ทางรัฐบาลและคณะกรรมการการกระจายอำนาจได้เล็งเห็นความสำคัญของประชาชน จึงมีนโยบายการอุดหนุนไฟฟ้าและประปาหมู่บ้านและโซล่าเซลล์ให้กับท้องถิ่นที่ยังไม่มีไฟฟ้าและประปา แต่เนื่องจากกระยะหลังไม่มีการจัดตั้งงบประมาณเนื่องจากมีความเห็นของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทักท้วงว่า ส่วนท้องถิ่นนำงบประมาณไปลงทุนในรัฐวิสาหกิจ

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จะทำการสำรวจล่วงหน้าหนึ่งปีแล้วนำมาเขียนโครงการเพื่อเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วจะเสนอให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาการพิจารณาเป็นเวลาประมาณ ๑ ปีครึ่งหรือ ๒ ปี ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมาระหว่างที่รอการพิจารณาอนุมัติโครงการดังกล่าว จำนวนหมู่บ้านที่ยังไม่ได้รับการสำรวจก็มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี การขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้าตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๓๗ ถึงปัจจุบัน ประมาณล้านกว่าครัวเรือนและครบทุกหมู่บ้านแล้ว ยกเว้นหมู่บ้านที่อยู่ในเขตป่าสงวนประมาณ ๑๒ หมู่บ้าน ที่ยังไม่สามารถเข้าไปได้ โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคลงทุนประมาณ ๒๓,๐๐๐ ล้านบาท

หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท มาจากการขยายเขตจำหน่ายและบริการไฟฟ้าครั้งที่หนึ่งทางสถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) รายงานว่าครัวเรือนที่อยู่ในเป้าหมายการขยายเขตจะต้องไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน มีหลักการคำนวณ คือ ตั้งด้วยเงินลงทุน หาดด้วยจำนวนครัวเรือน ถ้าไม่เกินครัวเรือนละ ๕๐,๐๐๐ บาท ก็อยู่ในเกณฑ์ที่ขยายได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการเห็นว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องมีการประชาสัมพันธ์หรือประกาศที่ชัดเจนเพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนว่ากรณีการขยายเขตไฟฟ้าระดับภูมิภาคเพื่อการเกษตร ไม่ต้องมีการจ่ายเงินสมทบใด ๆ

การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๙
วันพุธที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕
นายสุคนธ์ พลบุบผา / นิติกรชำนาญการ

**พิจารณาศึกษาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและแนวทางการแก้ไขปัญหา
กรณีการขอขยายเขตน้ำประปาของประชาชนในระดับท้องถิ่น
ซึ่งแต่ละครัวเรือนต้องจ่ายเงินสมทบ ทำให้ประชาชนจำนวนมากไม่สามารถจ่ายเงินสมทบได้
จึงประสบกับปัญหายังไม่มีน้ำประปาใช้**

รายชื่อผู้มาชี้แจง

กระทรวงมหาดไทย

- นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

การประปาส่วนภูมิภาค

๑) นายวิเชียร อุดมรัตน์ศิลป์	รองผู้ว่าการการประปาส่วนภูมิภาค
๒) นางสาวทัศนีย์ เตีย	ผู้ช่วยผู้ว่าการด้านแผน
๓) นายพิสิฐ หงส์ฉนิชกุล	ผู้ช่วยผู้ว่าการด้านยุทธศาสตร์องค์กร
๔) นายชวกร เขียวไทย	หัวหน้างานแผนกลยุทธ์

ผลการพิจารณา

การประปาส่วนภูมิภาค

การประปาส่วนภูมิภาคมีกิจการประปา จำนวน ๒๓๑ แห่ง ใน ๗๔ จังหวัดทั่วประเทศ ยกเว้นการประปานครหลวง คือ กรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการ โดยจะไม่เข้าไปทำการประปาในพื้นที่ตามนโยบายการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นผลิตน้ำประปาได้เอง ดังนั้น การประปาส่วนภูมิภาคจะทำประปาในพื้นที่ ๒๓๑ แห่ง จะมีผู้ว่าการประปาเป็นอิสระในการจัดการประปาแต่ละแห่งภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกันทั่วประเทศในราคาค่าน้ำเดียวกันยกเว้นการประปาตามเกาะที่มีราคาแพงกว่า ทั้งนี้ กิจการประปาส่วนภูมิภาคมีลูกค้าจำนวน ๓.๒ ล้านราย นอกจากนี้การประปาได้มีการขยายการจ่ายน้ำไปยังพื้นที่ดูแลหมู่บ้านหรือซอยที่แรงดันน้ำยังไม่ถึง การขยายเขตจำหน่ายน้ำอันเป็นภารกิจหลักจะต้องดำเนินการวางท่อประปาเพื่อให้เข้าถึงครัวเรือนให้ได้มากที่สุด

การจัดสรรงบประมาณจะขึ้นอยู่กับการจัดงบประมาณที่เสนอมาจากกระทรวงมหาดไทย ผ่านมายังสภาผู้แทนราษฎร เช่น เสนองบประมาณจำนวน ๑๐,๐๐๐ รายการ แต่งบประมาณจะผ่านการพิจารณาเพียง ๑,๐๐๐ รายการ เมื่อขยายเขตวางท่อหลักแล้วการติดตั้งผู้ใช้น้ำของแต่ละรายจะต้องจ่ายค่าติดตั้งประมาณ ๔,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ที่ติดตั้งที่มีระยะห่างจากท่อหลักไม่เกิน ๑๐ เมตร ถ้าเกิน ๑๐ เมตรก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มอีก ทั้งนี้การประปาส่วนภูมิภาคไม่มีนโยบายให้ผู้ใช้น้ำจะต้องจ่ายค่าวางท่อหลักร่วมกับการประปาส่วนภูมิภาค แต่ในบางกรณีที่บางพื้นที่หรือบางชุมชนมีงบประมาณจำกัด และได้ทำโครงการเสนอมาเมื่อได้ดำเนินการสำรวจแล้วพบว่า จำนวนไม่มากทางการประปาจะจัดงบประมาณสมทบในการวางท่อหลักให้

การประปาส่วนภูมิภาคไม่มีนโยบายที่จะให้ประชาชนนำเงินมาสมทบ เนื่องจากการวางท่อขยายเขตเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องวางท่อใหม่ ดังนั้น จึงไม่มีเปอร์เซ็นต์งบประมาณในการสมทบเพื่อวางท่อประปาหลัก

การประปาส่วนภูมิภาค ดำเนินงานตามนโยบายการกระจายอำนาจ ซึ่งตามนโยบายการกระจายอำนาจการประปาส่วนภูมิภาคจะต้องคืนประปาไปยังท้องถิ่นทั้งหมด แต่เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระจะทำการประปานอกเขตพื้นที่ไม่ได้ ดังนั้น รัฐบาลจึงมีนโยบายไม่ให้โอนการประปาไปยังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและให้การประปาส่วนภูมิภาคดำเนินการ ซึ่งตามพระราชบัญญัติการปกครองท้องถิ่นและพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจให้องค์การปกครองท้องถิ่นต้องจัดหาหน้าสะอาดเองแต่การประปาส่วนภูมิภาคมีหน้าที่เข้าไปให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำทางวิชาการ

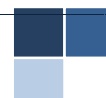
ทั้งนี้ การประปาส่วนภูมิภาคได้จัดทำแผนแม่บทการขยายเขตจำหน่ายและบริการน้ำ คือ มีระยะเวลา ๓ ปี ๕ ปี และ ๑๐ ปี อยู่ในระหว่างการทบทวน เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงเขตการปกครอง

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ขอให้การประปาส่วนภูมิภาคจัดลำดับความสำคัญ รวมถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับตามหลักเกณฑ์อย่างถูกต้องและเป็นธรรม
๒. ขอให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพน้ำอยู่เสมอ
๓. ควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการบริหารจัดการน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาคให้ประชาชนในพื้นที่

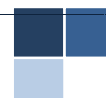
การประชุมคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒๙
วันพุธที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕
นายสุคนธ์ พลบุบผา / นิติกรชำนาญการ

คณะกรรมการ
ในคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง
การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

สรุปผลการพิจารณา
ของ
คณะกรรมการ
การพัฒนาการเมืองและการสื่อสารมวลชน

คณะอนุกรรมการการพัฒนาการเมืองและการสื่อสารมวลชน

ความเป็นมา

คณะอนุกรรมการการพัฒนาการเมืองและการสื่อสารมวลชน จัดตั้งขึ้นตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ เพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องต่าง ๆ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในทุกกระดับ เนื่องจากการเมืองและประชาธิปไตยเป็นเรื่องสำคัญและอยู่ในวิถีการดำรงชีวิตของประชาชนทุกคน และการส่งเสริมและเผยแพร่การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วิถีดคิด และวิถีปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ส่งเสริมการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน เสรีภาพและความรับผิดชอบในการแสดงความคิดเห็นของบุคคลและสื่อมวลชนการคุ้มครองผู้เสียหายจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยมีคณะอนุกรรมการ จำนวน ๑๐ คน ประกอบด้วย

๑. นายวัชร เพชรทอง	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายธนิช มาสีพิทักษ์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายมนต์ไชย ขาดีวัฒนศิริ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นายชาติพงศ์ กุลรัตน์	เลขานุการคณะอนุกรรมการ
๕. นางณัฐชยา นันทิพล	ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๖. นายยุทธภูมิ ตันเล่ง	ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๗. นายอภิชาติ ครุฑทอง	โฆษกคณะอนุกรรมการ
๘. นายแสงธรรม ชุนชฎาธาร	โฆษกคณะอนุกรรมการ
๙. นายณัฐวุฒิ ธารสุนทร	ผู้ช่วยโฆษกคณะอนุกรรมการ
๑๐. นางสาวปวีศา ดิงเพชรทองคำ	อนุกรรมการ

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการการพัฒนาการเมืองและการสื่อสารมวลชน

คณะอนุกรรมการการพัฒนาการเมืองและการสื่อสารมวลชน ในคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีการประชุมเพื่อพิจารณา ศึกษาเรื่องต่าง ๆ ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ – ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ จำนวน ๒๐ ครั้ง ดังนี้

การประชุมครั้งที่ ๑

- พิจารณากรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ
- พิจารณากำหนดวัน เวลา ในการประชุม
- พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ

การประชุมครั้งที่ ๒

- พิจารณาการเดินทางศึกษาดูงานด้านการพัฒนาการเมืองท้องถิ่น กรณีศึกษาเลือกตั้งท้องถิ่น จังหวัดบุรีรัมย์
- พิจารณาการเดินทางศึกษาดูงานด้านสื่อสารมวลชน กรณีศึกษาสถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์ (Spring News) วอยซ์ทีวี (Voice TV) เอเชียอัปเดต (Asia Update)
- พิจารณาร่างโครงการเพื่อเตรียมการจัดสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฯ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการเมืองฯ ได้มอบหมาย
- พิจารณาการเดินทางไปศึกษาดูงานด้านการพัฒนาการเมือง ณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕

การประชุมครั้งที่ ๓

- พิจารณาศึกษาความพร้อมในการจัดสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

- พิจารณาการเดินทางศึกษาดูงานด้านการพัฒนาการเมือง ณ อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

การประชุมครั้งที่ ๔

- พิจารณาการเตรียมความพร้อมในการจัดสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “แก้ไขรัฐธรรมนูญ ๕๐ ประชาชนได้อะไร?”

การประชุมครั้งที่ ๕

- พิจารณาหลักสูตรการเรียนการสอนด้านการสื่อสารมวลชนของสถาบันอุดมศึกษา

การประชุมครั้งที่ ๖

- พิจารณาโครงการเดินทางไปศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- พิจารณาสรุปผลการเดินทางศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕

การประชุมครั้งที่ ๗

- พิจารณาศึกษาโครงการมอบรางวัลให้บุคคลผู้กระทำความดีเป็นแบบอย่างให้แก่สังคม ตามที่ปรากฏทางสื่อมวลชน

การประชุมครั้งที่ ๘

- พิจารณาศึกษาโครงการมอบรางวัลให้บุคคลผู้กระทำความดีเป็นแบบอย่างให้แก่สังคม

การประชุมครั้งที่ ๙

- พิจารณาศึกษาการรวมกลุ่มสร้างอิทธิพลของสื่อมวลชนในภูมิภาค ซึ่งส่งผลกระทบต่อสื่อมวลชนอื่น (มาเฟียสื่อ)

- พิจารณาศึกษาปัญหาความขัดแย้งระหว่าง นายสมบัติ บัญชาเมฆ (บัวขาว ป. ประมุข) กับนายประมุข โจรนต์ฉัตร (ก้านันประมุข) ตามที่ปรากฏทางสื่อมวลชน

การประชุมครั้งที่ ๑๐

- พิจารณาศึกษาการรวมกลุ่มสร้างอิทธิพลของสื่อมวลชนในภูมิภาค ซึ่งส่งผลกระทบต่อสื่อมวลชนอื่น (มาเฟียสื่อ)

การประชุมครั้งที่ ๑๑

- พิจารณาศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของสื่อสารมวลชน

การประชุมครั้งที่ ๑๒

- พิจารณาศึกษาการนำเข้าโทรศัพท์มือถือจากประเทศจีน โดยใช้เอกสารรับรองคุณภาพปลอม

การประชุมครั้งที่ ๑๓

- พิจารณาศึกษาปัญหาผลกระทบต่อสังคมจากการเผยแพร่การแสดงเปลือยอกวาดภาพในรายการไทยแลนด์ก๊อตทาเลนต์ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ อ.ส.ม.ท.

การประชุมครั้งที่ ๑๔

- พิจารณาศึกษาการให้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อของรัฐเกี่ยวกับศาลรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปรองดองแห่งชาติ พ.ศ.

การประชุมครั้งที่ ๑๕ และครั้งที่ ๑๖

- พิจารณาศึกษาการเรียกเก็บเงินค่ากระจายสินค้า ๑% ของราคาหนังสือ ของผู้ประกอบการร้านขายหนังสือในเครือบริษัท ซีอีดียูเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการหนังสือพิมพ์

การประชุมครั้งที่ ๑๗

- พิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์ของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การประชุมครั้งที่ ๑๘

- พิจารณาแนวทางการจัดตั้งสถาบันหนังสือแห่งชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดระบบหนังสือในประเทศไทย

การประชุมครั้งที่ ๑๙

- พิจารณาศึกษาเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับชายชุดดำ จากกรณีเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๕๓

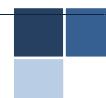
การประชุมครั้งที่ ๒๐

- พิจารณาศึกษาเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับชายชุดดำ จากกรณีเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๕๓

หมายเหตุ : รายละเอียดการพิจารณาการศึกษาเรื่องต่าง ๆ ของคณะอนุกรรมการ ปรากฏอยู่ในรายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการพัฒนาการเมืองและการสื่อสารมวลชน

สรุปผลการพิจารณา
ของ
คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน

คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความเป็นมา

จากการประชุมคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้มีอำนาจพิจารณาศึกษาสอบสวนเรื่องต่าง ๆ อันเป็นการทำงานภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น เป็นคำที่มีความหมายกว้าง และมีความหมายรวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐด้วย เพราะประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้ ทั้งการเสนอความเห็น การเสนอกฎหมาย การตรวจสอบนโยบาย การตรวจสอบงบประมาณ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ดังนั้น คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงมีภารกิจหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และรายงานผลการพิจารณาให้คณะกรรมการรับทราบ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

๑. พิจารณาศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตัดสินใจทางการเมือง การกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

๒. ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. เสริมสร้างองค์ความรู้การมีส่วนร่วมของประชาชน สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง และการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ และคำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนเป็นหลัก

คณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน ๑๐ คน ประกอบด้วย

๑. นายเกียรติอุดม เมนะสวัสดิ์	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นางมุกดา พงษ์สมบัติ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายธีรภัทร พริ้งสุลกะ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นางมนพร เจริญศรี	เลขานุการคณะอนุกรรมการ
๕. นายไพโรจน์ คุณผลิน	โฆษกคณะอนุกรรมการ
๖. นายวรวุฒิ หงษ์สุร	ผู้ช่วยโฆษกคณะอนุกรรมการ
๗. นายสุพล ฟองงาม	อนุกรรมการ
๘. นายวรวัช พันธ์ศิลา	อนุกรรมการ
๙. นางจิราภรณ์ วิริยะพงษากุล	อนุกรรมการ
๑๐. นายสวัสดิ์ เรวรรณ	อนุกรรมการ

การดำเนินงานของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน

คณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชนในคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องต่าง ๆ ระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ – ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ จำนวน ๑๒ ครั้ง ดังนี้

การประชุมครั้งที่ ๑

- พิจารณาเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ
- พิจารณากำหนดวัน เวลา ในการประชุมคณะกรรมการ
- พิจารณาแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ

การประชุมครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓

- พิจารณากรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน

การประชุมครั้งที่ ๔

- พิจารณาศึกษากระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อชุมชน ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

การประชุมครั้งที่ ๕

- พิจารณาการจัดสัมมนา เรื่อง การทบทวนกระบวนการสื่อความหมายในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อการมีส่วนร่วมตามสิทธิแห่งรัฐธรรมนูญ

การประชุมครั้งที่ ๖

- พิจารณาโครงการจัดสัมมนา เรื่อง แนวทางพัฒนากระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐
- พิจารณาการเดินทางศึกษาดูงานของคณะกรรมการ

การประชุมครั้งที่ ๗

- พิจารณาศึกษาปัญหาที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของประชาชนซึ่งอาศัยอยู่บริเวณเขื่อนอุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

การประชุมครั้งที่ ๘

- พิจารณาทหาแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาพลังงานให้เป็นที่ยอมรับของสังคม อันจะนำไปสู่การสร้าง ความมั่นคงทางด้านพลังงานและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนบนพื้นฐานความสันติสุขของสังคม

การประชุมครั้งที่ ๙

- พิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน

การประชุมครั้งที่ ๑๐

- พิจารณาศึกษาร่างกฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและร่างกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่ค้างการพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมครั้งที่ ๑๑

- พิจารณาศึกษาบทบาท อำนาจหน้าที่ และแนวทางการดำเนินงานของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ให้มีความเข้มแข็ง

การประชุมครั้งที่ ๑๒

- พิจารณาศึกษาการเสริมสร้างความเข้มแข็งภาคประชาชนของอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

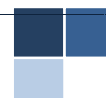
หมายเหตุ : รายละเอียดการพิจาณาศึกษาเรื่องต่าง ๆ ของคณะอนุกรรมการ ปรากฏอยู่ในรายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน

สรุปผลการพิจารณา

ของ

คณะกรรมการพิจารณาศึกษาการคืนคลื่นความถี่
ของกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคม

สรุปผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาการคืนคืนความถี่ ของกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

ความเป็นมา

คณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้มีการพิจารณาศึกษาและติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๙ วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ และได้เดินทางไปศึกษาดูงาน จัดประชุมร่วมกัน ตลอดจนการจัดเวที รับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับร่างแผนแม่บทของ กสทช. ในภูมิภาคต่าง ๆ ทำให้คณะกรรมการได้รับทราบข้อมูลความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งไม่เห็นด้วยกับการกำหนด ระยะเวลาการคืนคืนความถี่ของ กสทช. ตามที่ได้กำหนดระยะเวลาการคืนคืนความถี่ของ กิจการกระจายเสียงไว้สูงสุด ๕ ปี กิจการโทรทัศน์ไว้สูงสุด ๑๐ ปี และกิจการโทรคมนาคมไว้สูงสุด ๑๕ ปี นับจากวันที่แผนแม่บทบริหารคลื่นความถี่บังคับใช้ และในการประชุมร่วมกัน ระหว่างคณะกรรมการกับคณะกรรมการ กสทช. ซึ่งคณะกรรมการไม่เห็นด้วยกับการ กำหนดระยะเวลาการคืนคืนความถี่ดังกล่าว และเห็นควรให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน คณะกรรมการ กสทช. ชุดปัจจุบัน ดังนั้น คณะกรรมการจึงมีมติตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมา คณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาศึกษาเงื่อนไขที่แท้จริง ความจำเป็น และความเหมาะสมของการกำหนด ระยะเวลาการคืนคืนความถี่ทั้ง ๓ ประเภท เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงวิชาการที่ถูกต้องเหมาะสม โดยเชิญ นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญมาพิจารณาศึกษา โดยมีอนุกรรมการ จำนวน ๑๐ คน ประกอบด้วย

๑. นายวัชร เพชรทอง	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นางผุสดี ตามไท	อนุกรรมการ
๓. นายธนิก มาสีพิทักษ์	อนุกรรมการ
๔. นายอภิชาติ ศักดิเศรษฐ์	อนุกรรมการ
๕. นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	อนุกรรมการ
๖. นายปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง	อนุกรรมการ
๗. นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์	อนุกรรมการ
๘. นายวสันต์ ภัยหลีกลี้	อนุกรรมการ
๙. นายรุจิระ บุณนาค	อนุกรรมการ
๑๐. นายสุนทร ช่วยตระกูล	อนุกรรมการ

การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาการคืนคืนความถี่ของกิจการวิทยุ กระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

๑) การเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะอนุกรรมการ

ที่ประชุมคณะอนุกรรมการ ได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะอนุกรรมการ ดังต่อไปนี้

๑. นายวัชร เพชรทอง	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นางผุสดี ตามไท	เป็นรองประธานอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายธนิช มาลีพิทักษ์	เป็นรองประธานอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	เป็นรองประธานอนุกรรมการ คนที่สาม
๕. นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	เป็นโฆษกคณะอนุกรรมการ
๖. นายปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ
๗. นายวิสุทธิ์ คมวัชรพงศ์	เป็นอนุกรรมการ
๘. นายวสันต์ ภัยหลิกี้	เป็นอนุกรรมการ
๙. นายรุจิระ บุญนาค	เป็นอนุกรรมการ
๑๐. นายสุนทร ช่วยตระกูล	เป็นอนุกรรมการ

๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

๑. นายดำรงค์ วัสโสถก	ผู้อำนวยการกลุ่มงานการอนุญาตและกำกับ วิทยุคมนาคม
๒. นางสาวณิรัตน์ กำจรกิจการ	รักษาการผู้อำนวยการกลุ่มงานอนุญาต ประกอบกิจการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายดิศทัต โหตระกิตย์	กรรมการร่างกฎหมายประจำสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา
----------------------	---

๓) กรอบแนวทางในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

- ศึกษาความจำเป็นเหมาะสมเกี่ยวกับระยะเวลาในการคืนคลื่นความถี่ของ
คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)
เพื่อให้สอดคล้องต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย

- ศึกษาความจำเป็นในการคืนคลื่นความถี่ของผู้ถือครองกำหนดระยะเวลาในการ
คืนคลื่นของผู้ถือสิทธิในการครองสื่อ โดยไม่ให้มีระยะเวลาดำเนินการนานเกินไปในแต่ละประเภท
และกิจการ โดยเปิดเผยต่อสาธารณะ

- การสร้างกระแส รวมทั้งกระตุ้นให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบ
การคืนคลื่นของ กสทช.

- ติดตามการทำงานของ กสทช. อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ
การคืนคลื่นความถี่แต่ละประเภทและกิจการว่ามีความจำเป็นและเหมาะสมหรือไม่

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาการคืนคลื่นความถี่ของกิจการวิทยุกระจายเสียง จำนวน ๓ ครั้ง โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปสาระสำคัญดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

เหตุผลและความจำเป็นเกี่ยวกับระยะเวลาในการคืนคลื่นความถี่ของผู้ถือสิทธิในการครองสื่อด้านกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ตลอดจนแนวทางการความจำเป็นในการถือครองสื่อและคลื่นความถี่ของผู้ประกอบกิจการแต่ละประเภทที่มีกำหนดระยะเวลาในการคืนที่ไม่เท่ากัน ซึ่งประกาศหลักเกณฑ์ตามที่คณะกรรมการ กสทช. ได้กำหนดให้ผู้ถือครองคลื่นความถี่กิจการ วิทยุกระจายเสียงไม่เกิน ๕ ปี กิจการโทรทัศน์ไม่เกิน ๑๐ ปี และกิจการโทรคมนาคมไม่เกิน ๑๕ ปี โดยตามเกณฑ์ที่กำหนดว่าต้องคืนเมื่อใดนั้น ถ้าเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานโดยชอบด้วยกฎหมายระยะเวลาในการถือครองคลื่นความถี่ก็เป็นไปตามสัญญาที่ได้รับจากรัฐตามนั้น หากผู้ครอบครองสื่อรายใด สัญญาไม่ได้กำหนดเรื่องระยะเวลาสิ้นสุดเอาไว้ ก็จะเข้าสู่กรอบกำหนดระยะเวลาที่กำหนด คือ ๕ ปี ๑๐ ปี และ ๑๕ ปี โดยต้องชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นในการครองสื่อต่อคณะกรรมการ กสทช. แต่ถ้ารายใดไม่เข้าองค์ประกอบ กสทช. สามารถยึดคลื่นความถี่นั้นมาจัดสรรได้ทันที ดังนั้น ผู้ประกอบการจะต้องมาขึ้นทะเบียน เพื่อเข้าสู่กระบวนการจัดสรรคลื่นความถี่ใหม่ แต่ผู้ประกอบการวิทยุกระจายเสียงทุกประเภทยังอยู่ในระหว่างการทดลองออกอากาศ ส่วนกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมนั้น เป็นไปตามสัญญาที่ทำกับรัฐตามเดิม โดยต้องแสดงเหตุผลในการครองคลื่นความถี่ก่อนที่จะหมดอายุสัมปทานหรือตามสัญญา สำหรับการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เมื่อ กสทช. กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ แล้วเสร็จ จะมีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อบังคับใช้ ซึ่งได้ดำเนินขั้นตอนเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ความเป็นมาของการอนุญาตให้ทดลองออกอากาศวิทยุชุมชนเป็นการชั่วคราว โดยเฉพาะข้อที่กำหนดให้มีอัตรากำลังส่งสัญญาณได้ไม่เกิน ๕๐๐ วัตต์ ซึ่งเป็นเพียงอัตรากำลังส่งสูงสุด โดยผู้รับใบอนุญาตสามารถเลือกส่งสัญญาณเท่าไรก็ได้ที่ต่ำกว่านั้น ไม่ใช่การกำหนดให้ส่งสัญญาณ ๕๐๐ วัตต์เป็นการทั่วไปและเป็นเพียงแค่การทดลองเท่านั้น

เหตุผลในการกำหนดระยะเวลาในการคืนคลื่นความถี่ของกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๗, ๔๖, ๔๘, ๘๑, ๘๒, ๘๓, และ ๘๔ และประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (พ.ศ. ๒๕๕๕) แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) และแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแม่บทการบริหารเคลื่อนความถี่ (พ.ศ. ๒๕๕๕)

ยุทธศาสตร์ที่ ๘.๒ ยุทธศาสตร์การคืนเคลื่อนความถี่เพื่อนำไปจัดสรรใหม่หรือปรับปรุงการใช้เคลื่อนความถี่

การคืนเคลื่อนความถี่เพื่อนำไปจัดสรรใหม่ หรือปรับปรุงการใช้เคลื่อนความถี่ มีแนวทางดังนี้

๘.๒.๑ กรณีส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐที่ นำเคลื่อนความถี่ไปให้ผู้อื่นประกอบกิจการโดยการอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งผ่านการตรวจสอบโดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติแล้ว ให้คืนเคลื่อนความถี่เมื่อสิ้นสุดอายุการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญานั้น

๘.๒.๒ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เคลื่อนความถี่ โดยชอบด้วยกฎหมายที่มีการกำหนดอายุให้คืนเคลื่อนความถี่ เมื่อสิ้นสุดอายุการอนุญาต

๘.๒.๓ กรณีผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เคลื่อนความถี่โดยชอบด้วยกฎหมายที่ได้กำหนดอายุการใช้เคลื่อนความถี่ไว้ กสทช. จะกำหนดเวลาสิ้นสุดการใช้เคลื่อนความถี่ โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะความจำเป็นของการประกอบกิจการ และการใช้เคลื่อนความถี่

๘.๒.๓.๑ กรณีกิจการกระจายเสียงให้มีระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารเคลื่อนความถี่ใช้บังคับ

๘.๒.๓.๒ กรณีกิจการโทรทัศน์ให้มี ระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารเคลื่อนความถี่ใช้บังคับ

๘.๒.๓.๓ กรณีกิจการโทรคมนาคมและกิจการอื่นให้ มีระยะเวลาสูงสุดไม่เกิน ๑๕ ปี นับแต่วันที่แผนแม่บทการบริหารเคลื่อนความถี่ใช้บังคับ ทั้งนี้ ไม่เกินกว่าระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยชอบด้วยกฎหมาย

๘.๒.๔ การคืนเคลื่อนความถี่อื่น ๆ ให้เป็นไปตามที่ กสทช. กำหนด การกำหนดระยะเวลาในการคืนเคลื่อนความถี่ในแต่ละประเภท ซึ่งมีระยะเวลาการคืนเคลื่อนความถี่ ไม่เท่ากันตามแผนแม่บทการบริหารเคลื่อนความถี่นั้น กสทช. กำหนดโดยพิจารณาถึงความจำเป็นของการประกอบกิจการและประโยชน์ของสาธารณะ ทั้งนี้ ไม่ได้หมายความว่า เป็นการกำหนดให้มีระยะเวลาการคืนเคลื่อนเท่ากันทุกราย เพียงแต่เป็นการกำหนดเพดานสูงสุดไว้ ซึ่งต้องมีการพิจารณาการสิ้นสุดการใช้เคลื่อนความถี่เป็นการเฉพาะราย การกำหนดระยะเวลาในการคืนเคลื่อนความถี่ดังกล่าว มิใช่การขยายระยะเวลาในการคืนเคลื่อนความถี่แต่อย่างใด เป็นการใช้อำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการ กสทช. เฉพาะกรณีผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้เคลื่อนความถี่โดยชอบด้วยกฎหมาย โดยที่ได้กำหนดอายุ หรือระยะเวลาในการใช้เคลื่อนความถี่ไว้ ส่วนกรณีคืนเคลื่อนความถี่ที่มีอายุสัญญา เมื่ออายุสัญญาสิ้นสุดต้องเป็นไปตามสัญญา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ตามที่ได้ติดตามการทำหน้าที่ของคณะกรรมการ กสทช. นั้น ได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายทุกประการ เพียงแต่มุมมองของประชาชนหรือผู้ประกอบการแต่ละประเภทอาจมองว่าอาจเสียประโยชน์ในบางเรื่อง จึงพยายามเรียกร้องเพื่อให้ได้สิทธิตามที่ตนต้องการ แต่ กสทช. ก็ได้ดำเนินการตามที่ได้

ออกประกาศหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้ผู้ประกอบการทุกประเภทต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายในการจัดสรรคลื่นความถี่ซึ่งเป็นทรัพยากรของชาติ

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า คณะกรรมการ กสทช. มีอำนาจตามกฎหมาย และมีการออกกำหนดประกาศหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ค่อนข้างชัดเจนไม่ว่าจะเป็นหลักเกณฑ์การประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงทุกประเภท กิจการโทรทัศน์

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ

๑. การกำหนดให้ต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นและความเหมาะสม จำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและกำหนดบรรทัดฐานความจำเป็นดังกล่าว ซึ่งไม่ควรจะเป็นดุลยพินิจของ กสทช. และการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังไม่แน่ชัดว่าจะใช้บรรทัดฐานใดหรือมีหลักการใด ทั้งที่การจะพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นควรเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการที่จะต้องแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน และเหตุผลความจำเป็นนั้นต้องก้าวล่วงไม่ได้ หากผู้ประกอบการไม่สามารถแสดงเหตุผลดังกล่าวก็ต้องคืนคลื่นความถี่เพื่อจัดสรรและบริหารจัดการใหม่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่สาธารณะอันเป็นประโยชน์สูงสุด ซึ่งสำคัญกว่าประโยชน์ส่วนตัวของใครคนใดคนหนึ่ง

นอกจากนี้ กสทช. น่าจะพิจารณาทางเลือกอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดการคืนคลื่นความถี่อย่างจริงจัง เช่น การกำหนดให้คืนคลื่นความถี่ภาคบังคับแก่ทุกฝ่ายไม่มีข้อยกเว้น จึงน่าเงื่อนไขสัญญาสัมปทานหรือเหตุผลความจำเป็นใด ๆ มาพิจารณาอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ใหม่ จะทำให้การคืนคลื่นความถี่มีความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้น

๒. การอนุญาตให้ทดลองออกอากาศวิทยุชุมชนเป็นการชั่วคราว ควรจะมีหลักเกณฑ์ที่ละเอียดรอบคอบมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะข้อที่กำหนดให้มีอัตรากำลังส่งสัญญาณได้ไม่เกิน ๕๐๐ วัตต์ ซึ่งควรจัดให้มีความแตกต่างกันได้ตามความหนาแน่นของประชากร หากเป็นพื้นที่ชุมชนมีความหนาแน่น มีผู้ประกอบการหลายราย ควรให้ส่งสัญญาณในระดับที่ต่ำกว่า เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการรบกวนสัญญาณ หากเป็นพื้นที่ห่างไกล มีประชากรหนาแน่นน้อยสามารถให้ส่งสัญญาณที่แรงกว่าได้

๓. การออกประกาศหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของ กสทช. ค่อนข้างเดินทางลัด และออกได้โดยง่าย ซึ่งแตกต่างจากของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งมีขั้นตอนค่อนข้างมาก แต่ กสทช. สามารถออกหลักเกณฑ์ได้อย่างรวดเร็วในระยะเวลาอันสั้น จึงน่าเป็นห่วงอย่างมากว่าจะไม่มีความละเอียดรอบคอบเพียงพอ และเป็นไปตามกรอบของกฎหมาย

๔. หลักเกณฑ์การประกอบกิจการโทรคมนาคม ค่อนข้างตึงไป ไม่ค่อยยืดหยุ่นเท่าใด ควรจะมีการปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อประโยชน์ต่อประชาชน นอกจากนี้ การออกประกาศหลักเกณฑ์หลายฉบับเน้นให้มีการรับฟังความเห็นสาธารณะตามระเบียบหลักเกณฑ์ของ กสทช. แต่ไม่มีรายงานการศึกษาถึงหลักการและเหตุผล แนวทางที่เป็นไปได้และเหมาะสม ผลกระทบจากการกำกับดูแล และมาตรการเยียวยาผู้เสียหายอย่างเพียงพอ

มติที่ประชุม

คณะอนุกรรมการเห็นว่า สำนักงาน กสทช. ได้ชี้แจงข้อซักถามของคณะอนุกรรมการโดยละเอียดและมีเหตุผลตามสมควร แต่ยังมีประเด็นต้องติดตามตรวจสอบรายละเอียดเรื่องดังกล่าว ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นว่า คณะกรรมการ กสทช. มีอำนาจตามกฎหมายและมีการบังคับใช้อำนาจโดยชอบในการจัดสรรคลื่นความถี่ในการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่สอดคล้องกับกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นหลักเกณฑ์ในการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงทุกประเภท กิจการโทรทัศน์ และหลักเกณฑ์การประกอบกิจการโทรคมนาคม คณะอนุกรรมการจึงให้นำผลการพิจารณา ความเห็นและข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการรายงานต่อคณะกรรมการต่อไป

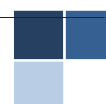

การจัดสัมมนาและการศึกษาดูงาน

ของ

คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน

การจัดสัมมนา จำนวน ๑๕ ครั้ง
การศึกษาดูงานภายในประเทศ จำนวน ๕ ครั้ง
การศึกษาดูงานต่างประเทศ จำนวน ๒ ครั้ง

การจัดสัมมนา
ของคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง
การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

**การจัดสัมมนาของคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน
ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ – เดือนสิงหาคม ๒๕๕๕**

วัน / เดือน / ปี	เรื่อง	สถานที่
วันศุกร์ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔	เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วม ของประชาชน	ห้องภูพาน โรงแรมขอนแก่นโฮเต็ล อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
วันศุกร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔	เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วม ของประชาชน	ห้องสักทอง โรงแรมทีเค การ์เด้น สปา รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
วันศุกร์ที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔	เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วม ของประชาชน	ห้องประกายเพชร โรงแรมโดมอนด์ พลาซ่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
วันจันทร์ที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕	เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วม ของประชาชน	ห้องศรีสุนทร โรงแรมสตาร์ โฮเต็ล ระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
วันอังคารที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕	เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วม ของประชาชน	ห้องประชุมคณะกรรมการธิการ หมายเลข ๒๑๓ – ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒
วันเสาร์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๕	การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาการเมือง	หอประชุมโรงเรียนศรีธาตุพิทย อำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี
วันจันทร์ที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕	การมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาการเมือง	หอประชุมที่ว่าการอำเภออุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
วันศุกร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕	การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานกองทุนพัฒนาสตรี	หอประชุมโรงเรียนศรีบัวบาน วิทยาคม ตำบลนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
วันศุกร์ที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๕	การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาการเมือง	ศูนย์ประสานงานพรรคเพื่อไทย อำเภอสว่างวีระวงศ์ และอำเภอ บุญทริก จังหวัดอุบลราชธานี
วันจันทร์ที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕	แนวทางการพัฒนากระบวนการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนแบบการมีส่วนร่วม ของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐	ห้องประชุมคณะกรรมการธิการ หมายเลข ๒๑๓ – ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

วัน / เดือน / ปี	เรื่อง	สถานที่
วันอาทิตย์ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕	การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาการเมือง	หอประชุมโรงเรียนบ้านชุมแพ อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
วันเสาร์ที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๕	การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาการเมือง	หอประชุมองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดพัทลุง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง
วันอาทิตย์ที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕	การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาการเมือง	โรงเรียนวังแฉกวิทยาคม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
วันอาทิตย์ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๕	ปรองดอง : รัฐธรรมนูญใหม่ ประชาชนได้ – เสียอะไร?	ห้องทักซิโณลัย ๑ โรงแรมสยามธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
วันเสาร์ที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕	การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาการเมือง	โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค

เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน

-----”

การจัดสัมมนาของคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน” มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วน ตลอดจนสื่อมวลชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินสถานการณ์ สาเหตุของปัญหา และข้อเสนอแนะด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนเป็นการเปิดช่องทางให้ประชาชนและสื่อมวลชนทุกแขนงได้รับทราบถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการธิการ การใช้ประโยชน์ของคณะกรรมการธิการ เพื่อแก้ปัญหาของประชาชน คณะกรรมการธิการจะรวบรวมทุกข้อเสนอจากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ซึ่งข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์อย่างยิ่งเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการต่อไป

รายงานสรุปผลการสัมมนาในครั้งนี้ เป็นการสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นจากที่ได้ดำเนินการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการใน ๕ ภูมิภาค จำนวน ๕ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ ภาคอีสานตอนบน ณ จังหวัดขอนแก่น วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๒ ภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงราย วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๓ ภาคใต้ ณ จังหวัดสงขลา วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ครั้งที่ ๔ ภาคตะวันออก ณ จังหวัดระยอง วันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๕ วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๕ ภาคกลาง ณ รัฐสภากรุงเทพมหานคร

โดยแต่ละครั้งได้เชิญผู้เข้าร่วมสัมมนาจากจังหวัดต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกันในแต่ละภูมิภาคมาเข้าร่วมสัมมนา ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนองค์กรภาครัฐ ภาคประชาชน กลุ่มสตรี ผู้นำท้องถิ่น สื่อมวลชน สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น โดยการจัดสัมมนาใน ๕ ภูมิภาค คณะกรรมการธิการต้องการรับฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาจากทุกภาคส่วน จึงให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้ร่วมกันคิด เขียน และนำเสนอความคิดเห็นโดยแบ่งประเด็นการสัมมนาออกเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นวิเคราะห์ สรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ ๑ สรุปความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาจากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (จากบัตรคำของทุกคน)

๑. ด้านการพัฒนาการเมือง

ด้านการเมือง

การเมืองเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ มีความวุ่นวาย ยุ่งเหยิง แยกแยะ รุนแรง แบ่งข้าง แยกสี ความคิดเห็นไม่ตรงกัน ใช้เหตุผลไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง เห็นแก่ตัว เห็นแก่พวกพ้อง ขาดความสามัคคี ขิงความได้เปรียบ ไม่คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม พวกมาลากันไป กลุ่มต่าง ๆ สร้างสถานการณ์ให้อยู่ในความไม่ปกติ การเมืองเหมือนละคร การเมืองอ่อนแอ ขาดความมั่นคง

ขาดเสถียรภาพ ถูกชี้นำจากกลุ่มผลประโยชน์ การเมืองเลวร้ายเพราะใช้เงิน มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง การบริหารงานยังไม่ชัดเจน อยากร่วมมือกัน ผู้นำไม่มีความเป็นเอกภาพในการบริหารประเทศชาตินโยบายรัฐบาลไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ทหารเข้ามายุ่งการเมือง การเมืองไม่สร้างสรรค์ มีความเหลื่อมล้ำทางการเมืองมาก ประชาชนไม่มั่นใจในความมั่นคงของรัฐบาล รัฐบาลใช้ความคิดของตนเป็นใหญ่ ใช้นโยบายด้านประชานิยมมากเกินไป การเมืองมีสองมาตรฐาน การเมืองคือการแสวงหาผลประโยชน์ การเลือกตั้งมาจากเสียงประชาชน ควรให้รัฐบาลบริหารบ้านเมืองก่อน รัฐบาลรอคำสั่งจากต่างประเทศว่าจะให้ทำอะไรต่อไป การเมืองท้องถิ่นมีแต่ความขัดแย้ง

นักการเมืองและพรรคการเมือง

นักการเมืองทะเลาะกัน นักการเมืองไม่มีคุณภาพ นักการเมืองโลก ขาดอุดมการณ์ ไม่มีความจริงใจ ไม่เคารพกติกา โกหก มีการโกงกินคอร์รัปชันมาก ไม่มีความโปร่งใส ไม่เคารพกฎหมาย ปกปิดข้อมูล ประชาชนไม่สามารถตรวจสอบได้ ขาดมารยาท สับปรับ การทำงานยังไม่ดี เป็นหัวโขนละคร ปัญหาในพรรคการเมือง มีเจ้าพ่อธุรกิจการเมือง ทำงานเอาหน้า ไม่ยุติธรรม คนมีฐานะดีจะได้เป็นนักการเมือง ไม่มีสาระ ไร้จุดยืน ขาดภาวะผู้นำมีพรรคการเมืองมากเกินไปควรมีไม่เกิน ๒ พรรค ไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชนพยายามโจมตีฝ่ายตรงข้ามทุกครั้งที่มีโอกาส

การมีส่วนร่วมของประชาชน

ไม่มีจุดยืนที่เป็นของภาคประชาชนอย่างเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้ ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ประชาชนไม่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ควรส่งเสริมความรู้ด้านประชาธิปไตย การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจะทำให้รัฐบาลอยู่ได้นาน ประชาชนใช้ประชาธิปไตยเกินขอบเขต

อื่น ๆ

ชายแดนใต้ยังมีปัญหาความไม่สงบ บางฝ่ายก็ว่าการเมืองดีขึ้นกว่าเดิมและกำลังจะคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มีมาตราเกินไปยากต่อการทำความเข้าใจ ดังนั้น เสนอให้เขียนรัฐธรรมนูญกว้างๆ พระราชบัญญัติการนิรโทษกรรมจะต้องมีการทำประชาพิจารณ์

๒. ด้านการสื่อสารมวลชน

สื่อมวลชนเสนอข่าวลำเอียง เลือกข้าง ไม่เป็นกลาง เสนอข่าวด้านเดียว นำเสนอข่าวเพื่อให้ขายข่าวได้ เสนอข่าวไม่ชัดเจน เสนอข่าวด้านลบมากกว่าด้านบวก เสนอข่าวไม่ตรงประเด็น ไม่ตรงกับความจริง ข่าวไม่สร้างสรรค์ บางครั้งลงข่าวให้ประชาชนตกใจ เสนอข่าวไม่เป็นจริงเข้าข้างรัฐบาล ไม่มีสัจจะ ไม่โปร่งใส ไม่มีความจริงใจ รายงานข่าวเกินจริง ให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ภาษาไม่ชัดเจน ไร้การควบคุม ข่าวเสียหายจะเสียดัง สื่อยุยงให้ประชาชนทะเลาะกัน ปิดบังข้อมูล กระพือข่าวเกินจริง ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม มีการรับจ้างเขียนข่าว มีการซื้อสื่อเพื่อเสนอข่าว สื่อมีเสรีภาพเกินควร บางครั้งขาดความรับผิดชอบในการเสนอข่าว ไม่มีความเป็นกลางในการเสนอข่าวทางการเมือง สื่อบางสื่อขายตัว ขาดคุณธรรมจริยธรรม ขาดจรรยาบรรณ ขาดความเป็นอิสระเนื่องจากอยู่ใต้อำนาจ ถูกรัฐบาลแทรกแซง ถูกครอบงำและแทรกแซงจากนักการเมือง ไม่เอาความจริงออกเปิดเผยต่อสาธารณะ ยังไม่มีหน่วยงานที่กำกับดูแลด้านการนำเสนอข่าว สื่อมุ่งผลกำไรทางธุรกิจ มีแต่ละคร

น้ำเน่า นำเสนอข่าวด้านร้ายมากกว่าด้านดี สื่อสามารถชี้นำประชาชนได้ สื่ออินเทอร์เน็ตไม่มีการคัดกรอง สื่อโทรทัศน์ส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรมน้อย สื่อวิทยุกำลังส่งรบกวนกัน เพราะมีวิทยุชุมชนมากเกินไปจนความจำเป็น สื่อมีการแข่งขันกันสูง

ผู้เข้าร่วมสัมมนาบางส่วนแสดงความเห็นว่า สื่อมีอิสระในการนำเสนอข่าวดีขึ้น เข้าถึงรวดเร็ว สื่อสารรวดเร็ว สื่อเข้าถึงประชาชนมากขึ้น ให้ความรู้ดี ทำให้รู้ทันเหตุการณ์ มีความรวดเร็ว เข้าถึงได้ง่ายแต่ต้องแยกแยะถูกผิดเอง มีความเป็นกลางพอสมควร สื่อดีขึ้นกว่าเดิม สื่อมีอิทธิพลทางความคิดของประชาชน เสนอข่าวแบบเกาะติดสถานการณ์ เด่นชัด มีความชัดเจนมากขึ้น ทันสมัย มีความหลากหลายรวดเร็วดีแต่ยังมีข้อผิดพลาด มีการขยายตัวมากขึ้น การประชาสัมพันธ์กว้างขวางมากขึ้น มีเสรีภาพมากขึ้น ประชาชนสามารถเข้าถึงข่าวสารได้มากขึ้น ทันสมัยไร้ขอบเขต มีการเชื่อมโยงโลกให้เล็กลง มีช่องทางการสื่อสารหลายทางและรวดเร็ว โทรทัศน์สามารถเสนอข่าวได้ชัดเจนกว่าสื่อประเภทอื่น

๓. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

ผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าประชาชนยังมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย นอกจากนั้นได้แสดงความคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

ตัวของประชาชน

ประชาชนเห็นแก่ตัว การมีส่วนร่วมของคนมากเกินไป ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย ยังไม่ทั่วถึง เข้าไม่ถึงคนต่างจังหวัด ไร้ความคิดเห็น ถูกชี้นำโดยผู้นำในพื้นที่ ขาดจิตสำนึก ประชาชนขาดพื้นที่ในการแสดงความคิดเห็น เงินไม่มากไม่เป็น ทำงานแบบตัวใครตัวมัน ประชาชนไม่ยอมมีส่วนร่วม เพราะนักการเมืองไม่ดี โดนกัดกัน ถูกตัดตอน มองภาพการเมืองต่างกัน ขาดความรู้ ขาดข้อมูล ประชาชนมีส่วนร่วมเฉพาะช่วงการเลือกตั้ง เสียงของประชาชนไม่มีความหมาย เสียงประชาชน คือเสียงนกเสียงกา ไม่ยอมรับฟังเสียงส่วนใหญ่ ต้องให้ประชาชนได้รับรู้เท่าทันนักการเมือง ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ ถ้าเป็นผลประโยชน์ของตนเองจะร่วมมือด้วยถ้าไม่เกี่ยวข้องกับตัวเองจะไม่ร่วม ประชาชนไม่ได้ตัดสินใจด้วยตัวเอง ขาดการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ประชาชนถูกกัดกัน ประชาชนส่วนใหญ่ไม่กล้าแสดงออกมากนักเพราะต้องดูทิศทางลมประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีรูปแบบแต่ให้ออกน้อย ไม่เคยรับรู้เรื่องงบประมาณ ไม่จริงจัง เช่น รับรู้ข่าวสารเมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้ว คิดถึงแต่สิทธิแต่ไม่ดูหน้าที่ มีความขัดแย้งเห็นแก่ตัว ไม่เข้าใจการมีส่วนร่วม ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมโดยเฉพาะชุมชนเมือง พวกเขาร่วมมากพวกน้อยร่วมน้อย การมีส่วนร่วมในภาคประชาชนยังไม่เข้าใจว่าเข้ามีส่วนร่วมอย่างไรโดยมากจะมีผู้นำเข้าไปเกี่ยวข้องมากกว่า ประชาชนแสดงออกแต่ไม่ได้ผล แยกไม่ให้ความสำคัญกับประชาชน การเสนอความคิดเห็นบางอย่างรุนแรงเกินไป และเป็นประโยชน์บางกลุ่ม ประชาชนที่รู้จักจริงไม่ค่อยกล้าแสดงออก ใช้สิทธิเรียกร้องมากเกินไป ประชาชนถูกนำมาเป็นกันชน ประชาชนแสดงความคิดเห็นแต่ไม่ถูกนำไปใช้ เพราะประชาชนไม่มีอำนาจมีส่วนร่วมเฉพาะหมู่ เฉพาะพวก บนความไม่เข้าใจทางการเมือง เมื่อไม่เดือดร้อนจึงไม่สนใจ โดนปิดกั้นไม่ให้พูด มีส่วนร่วมมากขึ้น แต่ค่อนข้างไร้ขอบเขต มีความคิดเห็นที่แตกแยกมากกว่าแตกต่าง

ผู้เข้าร่วมสัมมนาบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นในด้านบวกว่า ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นกว่าเดิม มีส่วนร่วมมากขึ้นในการเลือกตั้ง ประชาชนตื่นตัวมากขึ้น ประชาชนแสดงออกมากขึ้น

ประชาชนมีปากมีเสียงมากขึ้น รัฐให้ความสนใจประชาชนมากขึ้น ตัวตัวมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น

ภาครัฐ

ภาครัฐ ยังไม่ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วม เช่น ถ้าผู้นำพาไม่ดีประชาชนก็เป็นไปตามนั้น ถูกผู้มีอำนาจบังคับ มีอิทธิพลครอบงำ ดี ๖๐% แต่นอกนั้นมาจากอำนาจเงิน ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับภาคประชาชนให้มากขึ้นอย่าเห็นแก่การเมืองและให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นกรรมการทุกส่วน ภาครัฐไม่ให้ความสำคัญกับภาคองค์กรประชาชน ปิดหูปิดตาประชาชน ขาดการประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแต่ไม่หมด

จากการรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้สัมมนาทุกคนแล้ว ได้มีการแบ่งเป็นกลุ่มคำตอบ การจัดหมวดหมู่ ลำดับความสำคัญ ตามหัวข้อที่มีการแบ่งกลุ่ม และให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาในแต่ละกลุ่มทำสรุปลงบนกระดาษ เพื่อจัดกลุ่ม สาเหตุ ปัญหา แนวทางการแก้ไขของแต่ละกลุ่มปัญหา และคัดเลือกผู้นำเสนอกลุ่มละ ๑ คน นำเสนอกลุ่มละ ๕ นาที หาข้อสรุปแล้วนำเสนอต่อที่ประชุมสัมมนาตามประเด็นที่กำหนด สรุปได้ดังนี้

๑. สาเหตุของปัญหาต่างๆ มาจากอะไร
๒. แนวทางแก้ไขของประชาชนเป็นอย่างไร
๓. ต้องการให้คณะกรรมการดำเนินการอย่างไร

๑. ด้านการพัฒนาการเมือง

๑.๑ ปัญหาสถานการณ์ทางการเมือง

๑. มีความขัดแย้งสูง
๒. การเมืองวุ่นวาย
๓. มีการซื้อสิทธิขายเสียง
๔. ประชาชนขาดความรู้
๕. มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก
๖. ขาดหลักธรรมาภิบาล
๗. มีความแตกแยก
๘. มีการคอร์รัปชัน
๙. เห็นแก่พวกพ้อง
๑๐. ไม่มีจุดยืน
๑๑. การบังคับใช้กฎหมายไม่ได้ผลในทางปฏิบัติ
๑๒. ต่างคนต่างคิดแตกแยก
๑๓. ไม่ปรึกษาหารือ
๑๔. ชิงดีชิงเด่น
๑๕. มองเห็นเงินเป็นใหญ่
๑๖. เห็นแก่ตัว เห็นแก่พวกพ้อง
๑๗. ไม่เคารพกฎหมาย

๑๘. ขาดสภาวะผู้นำ
๑๙. ความคิดเห็นไม่ตรงกัน
๒๐. วุ่นวาย แตกแยก ขาดความสามัคคี ไม่เข้าใจกัน
๒๑. การเมืองแทรกแซง ขาดสภาวะผู้นำ
๒๒. ประชาชนใช้ประชาธิปไตยเกินขอบเขต
๒๓. แบ่งแยก แบ่งสี ชัดแย้งรุนแรง
๒๔. กำลังดีขึ้น ประชาชนมีส่วนร่วม เริ่มพัฒนาตามนโยบาย และเกิดความสามัคคีมากขึ้น
๒๕. ไม่สร้างสรรค์ ไม่โปร่งใส ไม่มั่นคง
๒๖. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม
และประชาชน
๒๗. ผลประโยชน์ไม่ลงตัว มีระบบการซื้อเสียง มีการแบ่งขั้วทางการเมือง
๒๘. การเมืองมีความขัดแย้ง รัฐบาลมีความเห็นไม่ตรงกัน
๒๙. การเลือกตั้งแต่ละระดับมีการลงทุนสูง
๓๐. นักการเมืองต้องการชิงอำนาจและแสวงหาประโยชน์ เพื่อพวกพ้อง
๓๑. ไม่ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ชื่นชอบช่องทางที่ผิด

ปัญหาประชาชน

๑. เห็นแก่เงิน
๒. ไม่สนใจการเมือง ไม่ติดตามการเมือง
๓. เห็นแก่พวกพ้อง
๔. ขาดความรู้ความเข้าใจ
๕. ถูกชี้นำทางการเมือง
๖. ประชาชนเบื่อหน่าย

สาเหตุของปัญหา

๑. อิทธิพลของผู้นำทางการเมือง ใช้อิทธิพลในการจัดสรรผลประโยชน์ให้พวกพ้องของตนมากกว่าผลประโยชน์ของส่วนรวม ก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมในการจัดสรรผลประโยชน์
๒. ประชาชนไม่มีความเข้าใจในเรื่องสิทธิประโยชน์
๓. ความไม่โปร่งใสในกระบวนการต่างๆ

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

๑. ต้องให้ความรู้ ความเข้าใจให้แก่ประชาชน
๒. พัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำในทุกระดับ ทั้งระดับท้องถิ่น และระดับชาติ
๓. ควรเปิดเวทีเพื่อให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจ
๔. การสร้างคนรุ่นใหม่ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักประชาธิปไตยที่ถูกต้อง
๕. การรณรงค์ต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียงว่าเป็นสิ่งดี
๖. การปลูกฝังค่านิยมต่อการสำนึกประชาธิปไตยให้แก่ประชาชน

๗. เปิดเวทีสาธารณะให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
๘. ต้องสร้างความปรองดองโดยหันหน้าเข้าหากัน
๙. ควรให้ความรู้แก่ประชาชน
๑๐. การใช้สื่อภาษาให้ถูกต้องถูกกลุ่ม
๑๑. การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่ประชาชน
๑๒. สื่อมวลชนเป็นปัจจัยสำคัญ ถ้าสื่อมวลชนไม่เป็นกลางจะทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลไม่ถูกต้องและจะกระทบต่อความรักความสามัคคีของคนในชุมชน
๑๓. ควรมีการทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเปิดโอกาสให้มีการแก้ปัญหาร่วมกัน
๑๔. การยอมรับกฎ กติกา กฎหมาย โดยปลูกฝังสร้างจิตสำนึกตั้งแต่ยังเล็กให้มีเหตุผล
๑๕. สร้างคุณธรรมแบบผู้นำ เช่น ให้มีปราชญ์การเมือง คอยแนะนำสักดักัน นักการเมืองที่ไม่ดี ประชาชนต้องเลือกคนดีมีคุณธรรม และไม่ซื้อสิทธิขายเสียง
๑๖. สร้างจิตสำนึกประชาชนให้รู้หน้าที่ของตนเองที่จะต้องมีส่วนร่วมทางการเมือง และในการเลือกผู้นำให้เป็นคนดีและความเหมาะสม ประชาชนควรจะต้องมีการประชุมปรึกษาหารือกันว่าบุคคลเหล่านั้นมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด
๑๗. ให้ความรู้แก่ประชาชน เช่น ความรู้ด้านประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดสรรผลประโยชน์ เป็นต้น
๑๘. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ต้องมีแนวทางการดำเนินการจากข้างล่าง ขึ้นข้างบน

แนวทางการแก้ไข

คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑. เสนอให้คณะกรรมการธิการลงพื้นที่เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยผ่านสื่อต่างๆ
๒. เสนอมาตรการการลงโทษ ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ ข้าราชการ ผู้กระทำการทุจริตผิดกฎหมายให้ได้รับโทษตามกฎหมาย
๓. ให้คณะกรรมการธิการส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนเคารพกฎหมายและให้มีการใช้มาตรการทางกฎหมายให้เคร่งครัด
๔. การส่งเสริมระบบธรรมาภิบาล การส่งเสริมชุมชนตามโครงการชุมชนต้นแบบประชาธิปไตย โดยจัดทำโครงการนำร่องและขยายวงกว้างไปสู่ภูมิภาคต่างๆ โดยให้มีกฎหมายมารองรับ
๕. ขอให้คณะกรรมการธิการมีความจริงจังในการทำงานหรือทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อประชาชนและขอให้ลงไปในทุกภาคส่วนให้ครบทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ
๖. ต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ประชาชนได้เข้าถึง
๗. การเปิดเผยข้อมูล ข้อเท็จจริง ให้ประชาชนได้รับทราบ
๘. การสร้างระเบียบวินัยของนักการเมืองไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่าย
๙. เปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๑๐. เสนอให้คณะกรรมการการจัดอบรมสัมมนาให้ประชาชนรู้บทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ให้ความรู้กับนักเรียนนักศึกษาเรื่องคุณธรรมศีลธรรม

๑๑. ให้คณะกรรมการเสนอแก้ไขกฎหมายเรื่องการกระจายอำนาจ กล่าวคืองบประมาณที่จะส่งเสริมท้องถิ่น ควรให้ลงมาท้องถิ่นโดยตรง และให้นักการเมืองทุกระดับมาจากการเลือกตั้งไม่ใช่มาจากการแต่งตั้ง

๑๒. เสนอให้คณะกรรมการทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ประชาชนมากๆ

๑.๒ ประเด็นปัญหา มีความขัดแย้งรุนแรง

สาเหตุของความขัดแย้ง คือ

๑. ความคิดเห็นแตกต่าง ไม่ตรงกัน
๒. ข้อมูลข่าวสารเบี่ยงเบน
๓. ผลประโยชน์ขัดกัน ไม่ลงตัว
๔. การบริหารจัดการไม่เป็นธรรม

แนวทางการแก้ไข

ประชาชน

๑. จัดเวทีประชาคมให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและนำไปสู่การปฏิบัติ (มีแนวทางร่วม)
๒. แจกข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงและมีแหล่งที่มาตรวจสอบได้ น่าเชื่อถือ
๓. สามารถเข้าถึงและตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้

คณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑. จัดงบประมาณสนับสนุนประชาชนอย่างต่อเนื่องและทั่วถึงในการให้ความรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒. ปรับปรุงระเบียบการให้ประชาชนมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (ให้ประชาชนมีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมมากขึ้น)

๓. นักการเมือง (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) ควรเป็นต้นแบบ/ตัวอย่างที่ดีให้กับประชาชน

๑.๓ ประเด็นปัญหาความแตกแยก

สาเหตุความแตกแยก คือ

๑. การปฏิบัติ เมื่อปี ๒๕๔๙
๒. ผลประโยชน์ไม่ลงตัว
๓. การแบ่งขั้วพรรค
๔. การนำเสนอของสื่อมวลชน
๕. รัฐธรรมนูญไม่ได้มาจากประชาชน
๖. ไม่ยอมรับในเสียงข้างมาก
๗. สองมาตรฐาน (ในการใช้กฎหมาย)
๘. ดึงสถาบันเบื้องสูงลงมาโยกกับการเมือง
๙. ทหารมีบทบาทในการเมือง
๑๐. ปัญหาจากความคิดเห็นต่างกัน
๑๑. เมื่อเกิดการแข่งขัน ผู้แพ้ไม่ยอมรับ ไม่สามัคคีปรองดอง

๑๒. เล่นพรรคเล่นพวก
๑๓. ประชาชนซึ่งขาดโอกาสในชุมชนไม่มีโอกาสจะได้รับประโยชน์จากการจัดสรร
๑๔. ความมีอคติ คិតลบ ไม่มองในด้านดี ทำให้เกิดความแตกแยก
๑๕. เห็นแก่ตัว อยากมีอยากเป็น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว
๑๖. ไม่ยอมรับความจริง ไม่รู้จักแพ้รู้จักชนะ
๑๗. ค่านิยมและความเชื่อ ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นจากอีกฝ่าย

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

๑. ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง
๒. รับฟังความคิดเห็นเสียงข้างน้อย
๓. ปลูกฝังคุณธรรม ความสามัคคีปรองดอง
๔. ให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
๕. ค่านิยมความเชื่อ ต้องละลายพฤติกรรม ยอมรับฟัง และร่วมกันคิด
๖. ยอมรับกฎกติกาเสียงข้างมาก
๗. ลดการมีผลประโยชน์ของตนเองให้มาก
๘. สื่อมวลชนเสนอข่าวตรงประเด็น ไม่มีการปรุงแต่ง มีจรรยาบรรณ

คณะกรรมการธิการ

๑. ประสานให้ท้องถิ่นให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนที่ไม่มีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสาร
๒. นำความรู้ที่ได้จากการสัมมนาไปเผยแพร่ให้กับประชาชน

๑.๔ ประเด็นปัญหาเรื่องผลประโยชน์

สาเหตุของปัญหา

๑. ผลประโยชน์ไม่ลงตัว เห็นแก่ผลประโยชน์ของพวกพ้องมากกว่าผลประโยชน์ของประชาชน
๒. ความอยากได้โดยไม่มีที่สิ้นสุด ยิ่งมีความอยากได้มากเท่าไร ก็จะเกิดปัญหาทางการเมืองมากขึ้น
๓. การลงทุนจะต้องหวังผลประโยชน์ตอบแทน แม้ว่าจะขัดกับคุณธรรมจริยธรรม

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

๑. ปลูกจิตสำนึก ปลูกฝังจริยธรรม โดยเริ่มตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน โดยสอนให้พอใจในสิ่งที่ตนมี
๒. การศึกษา ปลูกจิตสำนึกด้านศีลธรรม ศาสนา ขัดเกลาจิตใจให้อ่อนโยน โดยเพิ่มวิชาจริยธรรม ศีลธรรม เป็นวิชาหลัก
๓. กฎหมาย ให้มีบทลงโทษที่ชัดเจน

คณะกรรมการธิการ

- ขอให้นำความคิดของผู้เข้าร่วมสัมมนาไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม

๒. ด้านสื่อสารมวลชน

๒.๑ ภาพรวมของปัญหาด้านสื่อสารมวลชน

๑. สื่อไม่มีศีลธรรม จรรยาบรรณ เสนอข่าวไม่เป็นกลาง
๒. เจ้าของธุรกิจสามารถกำหนดทิศทางสื่อมวลชนได้
๓. บิดเบือนข่าว
๔. ไม่เป็นอิสระ
๕. ถูกครอบงำ ชื้อได้ โดยกลุ่มทุน ผู้มีอำนาจ
๖. ขาดจิตสำนึก
๗. เสนอข่าวตามกระแสสังคม
๘. ขาดความรู้ความเข้าใจ
๙. แสวงหาแต่ผลประโยชน์
๑๐. ข้อมูลไม่ชัดเจน เสนอข่าวเกินจริง
๑๑. ยุยงให้ประชาชนทะเลาะกัน สร้างความแตกแยก (อยากให้สื่อเป็นกลางเพื่อประชาชน)
๑๒. เสนอข่าวไม่ตรงประเด็น
๑๓. วิทยุชุมชนมีเสรีภาพ และเชิงธุรกิจมากเกินไปไม่สร้างสรรค์
๑๔. เสนอข่าวไม่ทั่วถึงครอบคลุมข่าวอื่นๆ โดยเฉพาะช่วงน้ำท่วม
๑๕. สื่อไม่มีอุดมการณ์ เงินซื้อได้
๑๖. เสนอข่าวการเมืองเลือกข้าง
๑๗. รู้มากเกินไป เสนอข่าวไม่เป็นจริง ขาดการกลั่นกรองข้อมูล
๑๘. ขาดจิตสำนึก เห็นแก่ผลประโยชน์ ถูกแทรกแซงจากกลุ่มอิทธิพล
๑๙. เสนอข่าวไม่ตรงประเด็น ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง
๒๐. มีการชักจูงประชาชนให้เลือกข้างอย่างชัดเจน
๒๑. มีบทบาทมากกว่ารัฐบาล
๒๒. นำเสนอข่าวได้รวดเร็ว แต่ไม่ถูกต้อง
๒๓. ละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวมากเกินไป
๒๔. มีอิทธิพลมากเกินไป มีเรื่องของการเมืองมาเกี่ยวข้อง มีการนำเสนอข่าวโดยชี้นำ ขาดการกลั่นกรองข้อเท็จจริง สื่อมวลชนมีความไม่เป็นกลาง
๒๕. หยาดคาย

ด้านดีของสถานการณ์การสื่อสารมวลชน

๑. สื่อมวลชนบางสื่อมีความเที่ยงตรง
๒. รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ เข้าถึงในทุกครอบครัว

๓. สื่อมวลชนมีบทบาทในการชี้นำสังคม
๔. ทำให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ
๕. มีการแข่งขันกันสูง

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

๑. เลือกบริโภคสื่อที่มีคุณภาพ จัดตั้งสมาคมหรือชมรมคอยตรวจสอบสื่อให้มีคุณภาพ
 ๒. ให้ประชาชนเลือกบริโภคข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
- โดยการใช้วิจารณ์
๓. ต้องมีความเข้มแข็งและสามัคคีกัน
 ๔. การเลือกคนดีเป็นตัวแทน
 ๕. ประชาชนต้องมีคุณธรรมไม่เห็นแก่เงิน
 ๖. การสร้างให้ประชาชนแยกแยะวิเคราะห์วิจารณ์ในการรับชมรับฟังสื่อ
 ๗. การสร้างจรรยาบรรณให้สื่อมวลชน
 ๘. ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบข้อเท็จจริง
 ๙. ควรมีหน่วยข่าวกรองจากภาคประชาชน

คณะกรรมการธิการ

๑. เสนอให้คณะกรรมการผลักดันให้มีการออกกฎหมายควบคุมสื่อ วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ การควบคุมสื่อควรทำในระดับจังหวัดและอำเภอ โดยจัดตั้งเครือข่ายคณะกรรมการภาคประชาชนเพื่อทำหน้าที่คอยสอดส่องดูแลและรายงานเหตุการณ์โดยตรงต่อคณะกรรมการ การเขียนแผนแม่บทควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้การแก้ไขปัญหาสามารถทำได้ ตรงประเด็นและตรงกับวิถีชีวิตของประชาชน

๒. เสนอให้องค์กรที่มีอำนาจในการตรวจสอบและควบคุมสื่อโดยมีกฎหมายรองรับ
๓. เสนอให้มีกฎหมายมาควบคุมสื่อเพื่อให้องค์กรนั้นมีอำนาจที่แท้จริง
๔. สื่อมวลชนควรมีใบประกอบวิชาชีพที่มาควบคุมอย่างเข้ม แพทยสภา สภานายความ

เป็นต้น

๕. ควรให้ความรู้แก่ประชาชน
๖. สื่อควรให้ความสำคัญแก่ทุกพรรคการเมือง แม้ว่าจะไม่ใช่พรรคที่เป็นรัฐบาล
๗. ควรมีการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารโดยฝ่ายรัฐ
๘. ควรมีการให้ข้อมูลในการตรวจสอบโดยให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการ

ตรวจสอบ

๒.๒ ประเด็นปัญหาสื่อไม่เป็นกลาง

สาเหตุสื่อไม่เป็นกลาง คือ

๑. เผยแพร่ข่าวไม่เป็นไปตามความจริง มีการสร้างสถานการณ์ มากกว่าความจริง
๒. เข้าข้างฝ่ายที่ให้ผลประโยชน์
๓. ต้องการรายได้เป็นของตนเอง สร้างกระแส

๔. แทรกแซงจากผู้มีอำนาจ มีอิทธิพล
๕. ต้องการโฆษณาองค์กรของตนเอง
๖. ถูกครอบงำจากอำนาจและอิทธิพล
๗. มีเวลาจำกัด
๘. ไม่มีความปลอดภัย
๙. ขาดสามัญสำนึก

แนวทางการแก้ไข คือ

ภาคประชาชน

๑. สร้างจิตสำนึก
๒. ต้องมีความเป็นประชาธิปไตย
๓. มีจรรยาบรรณ
๔. ไม่มุ่งเน้นผลประโยชน์
๕. ไม่ยึดติดกลุ่ม/บุคคล
๖. มีการควบคุม ตรวจสอบ อย่างจริงจัง
๗. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบสื่อ
๘. ออกกฎหมายมาควบคุมสื่อให้มากขึ้น
๙. การสร้างจิตสำนึกและควรเลือกบริโภคสื่อที่ดีและมีประโยชน์

คณะกรรมการธิการ

๑. ให้ตั้งองค์กรอิสระมาควบคุมสื่อ
๒. ให้มีการอบรมสื่อมวลชน
๓. ให้มีกฎหมายมาควบคุมสื่อ
๔. ให้นำความเห็นนำเสนอต่อผู้มีอำนาจเพื่อให้สื่อมวลชนอยู่ได้

๒.๓ ประเด็นปัญหาสื่อมวลชนขาดศีลธรรม และจรรยาบรรณ

สาเหตุของปัญหา

๑. ผลประโยชน์ และการแข่งขันทางธุรกิจ
๒. เจ้าของสื่อมีส่วนได้เสียทางการเมือง
๓. ความต้องการของประชาชน
๔. ขาดจริยธรรม มีกลุ่มนายทุน นักการเมืองแทรกแซงด้วยเงิน

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

๑. ปลุกฝังประชาชน รู้จักวิเคราะห์
๒. เปิดเวทีให้ประชาชนได้วิจารณ์สื่อ
๓. สามารถลงประชามติได้
๔. ไม่บริโภคสื่อที่ไม่เป็นกลาง

คณะกรรมการธิการ

๑. ออกกฎหมาย ควบคุมสื่อ และบทลงโทษที่เด็ดขาด
๒. ผลักดันให้มีคณะกรรมการควบคุมสื่อในระดับชาติและระดับจังหวัด โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และจัดฝึกอบรมปลูกจิตสำนึกให้สื่อไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

๒.๔ ประเด็นปัญหาสำคัญ คือ การเสนอข่าวไม่ตรงประเด็น

สาเหตุของปัญหา

๑. ต้องการขายข่าว เพิ่มความน่าสนใจของข่าว
๒. เลือกข้าง เอนเอียง ชื่นนำ
๓. ขาดจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าว แสดงความคิดเห็นส่วนตัวมากเกินไป
๔. รัฐบาลไม่เข้มงวดต่อการนำเสนอข่าว
๕. ขาดการวิเคราะห์ข่าวด้วยเหตุผล
๖. ให้ข้อมูลข่าวไม่ครบถ้วน

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

๑. ให้สื่อมวลชนควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลให้รอบด้านก่อนนำเสนอ
๒. ส่งเสริม สนับสนุนสื่อมวลชน ด้วยการมอบรางวัลสื่อมวลชนที่มีจริยธรรม
๓. สื่อมวลชนควรมีการบูรณาการร่วมกับภาครัฐ
๔. ประชาชนจะต้องบริโภคข่าวอย่างมีสติและมีเหตุผล

คณะกรรมการธิการ

๑. จัดอบรมให้กับสื่อมวลชน
๒. ฝากกรมการให้ดูแลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน เพื่อใช้ในการควบคุมสื่อมวลชนต่าง ๆ

๒.๕ ประเด็นปัญหาการนำเสนอข่าวไม่ถูกต้อง

สาเหตุของปัญหา

๑. เน้นความรวดเร็วของการนำเสนอข่าวมากเกินไป
๒. เน้นผลประโยชน์ ค่าโฆษณา ข่าวที่สื่อออกมาต้องมีการจ่ายเงิน
๓. มีการซื้อสื่อ เช่น สนับสนุนโฆษณา สนับสนุนนักข่าว การเป็นเจ้าของสื่อ เป็นต้น
๔. สื่อเลือกข้าง การนำเสนอข่าวจึงไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

๑. แจ้งเตือนไปยังสื่อมวลชนที่นำเสนอข่าวไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง หรือทำการบันทึกการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนที่เสนอข่าวไม่ถูกต้องแล้วแจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือใช้กระบวนการทางสังคม โดยการบอกกล่าว ตักเตือน หรือรวมกลุ่มกันไม่รับสื่อนั้น
๒. สร้างกระบวนการเรียนรู้การรู้เท่าทันสื่อ

คณะกรรมการธิการ

๑. ผลักดัน ออกกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมสื่อให้ชัดเจน เพื่อป้องกันสื่ออ้าเสรีภาพ
๒. รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน แล้วนำข้อร้องเรียนที่ได้มาทำให้เกิดเป็นรูปธรรม
๓. ตั้งหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนให้ชัดเจน เฉพาะการรับเรื่องสื่อมวลชน
๔. ส่งเสริมกระบวนการการเรียนรู้ด้านสื่อมวลชนทุกระดับ เพื่อให้ประชาชนรู้เท่าทันสื่อ

๒.๖ ประเด็นปัญหาการนำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงที่บิดเบือน ทำให้ประชาชนสับสน

สาเหตุของปัญหา

- การเร่งรีบในการนำเสนอข่าว เพื่อธุรกิจของสื่อมวลชน เพื่อผลประโยชน์ทางด้านการเมือง (การเมืองซื้อสื่อ) ใช้สื่อในการสร้างกระแส เพื่อผลประโยชน์ของสื่อมวลชน

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

- ใช้มาตรการทางสังคม

คณะกรรมการธิการ

๑. ออกกฎหมายในการควบคุมสื่อและติดตาม
๒. สร้างจิตสำนึก จรรยาบรรณสื่อมวลชน โดยการออกข้อบังคับ เพื่อให้สื่อมวลชนทำงานอย่างรัดกุม
๓. ให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารและการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน

๓. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

๓.๑ ประเด็นสถานการณ์การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างไร

๑. มีส่วนร่วมมาก
๒. การมีส่วนร่วมปานกลาง
๓. มีส่วนร่วมน้อย
๔. ไม่มีส่วนร่วมเลย
๕. การเมืองถูกครอบงำจากผู้นำ
๖. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ
๗. ประชาชนมีบทบาทมากขึ้น
๘. ขาดหน่วยงาน ภารกิจ/ไม่ดำเนินงานร่วมกับประชาชน
๙. ประชาชนเพื่อการเมือง
๑๐. ประชาชนถูกชี้นำ
๑๑. พวกมากลากไป
๑๒. ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในการมีส่วนร่วม
๑๓. ประชาชนถูกปิดกั้นข้อมูลโดยผู้นำชุมชน
๑๔. ประชาชนไม่สนใจบทบาทของตนเอง

๑๕. ประชาชนมีส่วนร่วมตามหน้าที่

๑๖. ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อผลประโยชน์

๑๗. ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อให้กลุ่มมีอำนาจ

๑๘. ประชาชนมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนา ริเริ่ม

๑๙. ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ ไม่กล้าแสดงออก ประชาชนมีการนำผลไปใช้
ไม่ต่อเนื่องประกอบกับมีการขึ้นนำ

๒๐. มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก

สาเหตุของปัญหา

๑. ประชาชนรู้สึกเบื่อเรื่องการเมือง จึงเข้ามามีส่วนร่วมน้อย

๒. ถูกปิดกั้นการพูดความจริง

๓. ประชาชนไม่เข้าใจเรื่องการเมือง เพราะถูกปิดกั้นข้อเท็จจริง

๔. ถูกอำนาจบางอย่างครอบงำ

๕. ขาดความสามัคคี

๖. แบ่งพรรคแบ่งพวก

๗. เสนอปัญหาแล้วไม่ได้รับการแก้ไข

๘. ประชาชนรอรับแต่ประโยชน์จากนักการเมือง

๙. การมีส่วนร่วมควรให้มีความเสมอภาค

๑๐. ความเข้าใจของประชาชนในแต่ละระดับไม่เท่ากัน

๑๑. การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย ขาดความรู้ความเข้าใจ

๑๒. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างชุมชน

๑๓. มองการเมืองว่าเป็นเรื่องไกลตัว

๑๔. ไม่ได้รับการตอบสนองจากภาครัฐ

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

๑. ให้มีการออกกฎหมายรองรับ

๒. อบรมเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองให้แก่ประชาชน ให้มีจิตสำนึกความเป็นสภาวะ

๓. การสร้างสำนึกที่ดีด้วยความจริงใจของผู้มีอำนาจ

๔. ให้มีโครงการลงไปสู่ประชาชนในระดับรากหญ้า

๕. จัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนและสร้างเครือข่ายในพื้นที่โดยมีการติดตาม

ขยายผลมีการอบรมผู้จัดทำสถานีวิทยุชุมชน

๖. ผู้นำชุมชนควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

๗. การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์

๘. การมีส่วนร่วมในการประชาคม

๙. การมีส่วนร่วมในการประชุมแบบประชาธิปไตย
๑๐. ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
๑๑. ได้รับการเสริมสร้างความสามัคคีทุกด้าน
๑๒. ให้มีการอบรมแก่สื่อสารมวลชน ประชาชน และเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการธิการ

๑. ให้คณะกรรมการธิการเปิดเวทีสัญจรในการรับฟังความเห็นของประชาชนทั่วทุกภูมิภาค
๒. จัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการจัดนิทรรศการไปในพื้นที่ต่างๆ ของประเทศ
๓. เสนอให้สนับสนุนงบประมาณในการส่งเสริมอาชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๔. การสร้างจิตสำนึกในการยอมรับเสียงข้างมาก
๕. การอบรมสัมมนาเด็กและเยาวชนให้ละเว้นจากอบายมุข สร้างกิจกรรมนันทนาการร่วมกัน
๖. เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ในการให้ความรู้แก่ประชาชนให้มากขึ้น
๗. องค์กร หน่วยงานของรัฐ ต้องนำเสนอข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง
๘. ให้รัฐบาลมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแบบสอบถามประชาชนเกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อรัฐบาล หรือการจัดทำประชาคม

๓.๒ ประเด็นปัญหาการมีส่วนร่วมน้อย

สาเหตุของปัญหา

๑. การไม่เชื่อมั่นนักการเมือง
๒. นักการเมืองทำเพื่อผลประโยชน์
๓. ขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมือง
๔. ถูกผู้นำครอบงำ
๕. หน่วยงานภาครัฐไม่รับผิดชอบตามภารกิจ
๖. ความสามัคคี/แตกแยก
๗. ประชาชนเบื่อการเมือง
๘. ภาวะเศรษฐกิจฝืดเคือง/ไม่มีเวลา
๙. ถูกชี้นำจากนักการเมือง
๑๐. ไม่ไว้วางใจ
๑๑. มีเงื่อนไขมาก
๑๒. ถูกชี้นำ
๑๓. วัฒนธรรมไทย (อาวุโส)
๑๔. ขาดจิตสำนึก
๑๕. ผู้นำไม่เป็นประชาธิปไตย
๑๖. ถูกกีดกันทั้งจากประชาชนด้วยกันเองและกีดกันโดยภาครัฐ

๑๗. ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่เข้าใจกฎระเบียบเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เนื่องจากมีกฎระเบียบจำนวนมาก ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงได้

๑๘. ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น กล่าวคือ การดำเนินโครงการต่างๆ ภาครัฐได้มีการจัดเตรียมไว้หมดแล้ว แล้วจึงจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๑๙. สถานการณ์การมีส่วนร่วมน้อย

๒๐. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

๑. เลือกนักการเมืองที่ดี มีความจริงใจ
๒. ต้องมีการตรวจสอบนักการเมือง
๓. ประชาชนต้องมีส่วนร่วมมากขึ้น
๔. ให้ความรู้ทุกช่องทางสื่อ/สถานศึกษาทุกระดับ
๕. เลือกคนดี มีคุณธรรมขึ้นมาเป็นผู้นำ
๖. กำชับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
๗. เสริมสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ/ชุมชน
๘. ให้ความรู้กับประชาชนด้านสิทธิทางการเมือง
๙. เพิ่มรายได้ลดรายจ่ายให้กับประชาชน/สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน
๑๐. ให้ความรู้ตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน และชุมชน
๑๑. ปลุกจิตสำนึก
๑๒. ปรับปรุงกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม

อย่างทั่วถึง

๑๓. การปลุกฝังจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในสิ่งที่ดีและให้คำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน

ทุกระดับ

๑๔. การติดตามข้อมูลข่าวสารให้ทันต่อเหตุการณ์เพื่อป้องกันไม่ให้ถูกล่อลวง

๑๕. การสร้างจิตสำนึกของผู้นำในชุมชนท้องถิ่น

๑๖. การส่งเสริมศักยภาพผู้นำในท้องถิ่นให้มีการขยายและขับเคลื่อนไปยังชุมชนต่างๆ

ประชาชนต้องมีส่วนร่วมมากขึ้น

คณะกรรมการธิการ

๑. เสนอให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดเองทำเองเป็นและคณะกรรมการธิการควรลงไปให้ความรู้แก่ประชาชนให้ทราบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนคืออะไร

๒. ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องสร้างความเสมอภาคให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชน ต้องมีจิตสำนึกที่ดี โปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่ร่วมกับนักการเมืองกระทำในสิ่งไม่ดี

๓. คณะกรรมการธิการควรลงไปให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในระดับท้องถิ่นและระดับรากหญ้า

๔. ผลักดันให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขกฎหมาย การตั้งข้อกำหนดต่างๆ ควรให้ประชาชนได้รับรู้กระบวนการตั้งแต่เริ่มต้น ให้ข้อมูลข่าวสารกับประชาชน

๕. ให้คณะกรรมการธิการให้ความสำคัญกับประชาชนมากขึ้น โดยผลักดันให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมตัดสินใจในการดำเนินการต่างๆ ของภาครัฐในสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากหากมีสัดส่วนของภาคประชาชนน้อยเกินไปไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ทำให้ข้อเสนอต่างๆ ของภาคประชาชนมักจะตกไป

๖. ให้มีการออกกฎหมายมารองรับ

๓.๓ ประเด็นปัญหาประชาชนไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ

สาเหตุของปัญหา

๑. ประชาชนสับสนเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากมีข้อมูลจากหลายฝ่ายทั้งจาก นักรการเมือง ภาคราชการ และเอกชน ซึ่งมีข้อมูลไม่ตรงกัน ทำให้การตัดสินใจเข้าไปมีส่วนร่วม จึงไม่ตรงกัน

๒. ประชาชนยึดติดในตัวนักรการเมือง เชื่อพรพรคพวกของตนเอง

แนวทางการแก้ไข

ภาคประชาชน

- ประชาชนต้องมีข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องชัดเจน โดยให้มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นกลาง และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

คณะกรรมการธิการ

๑. ผลักดันระเบียบกฎหมายเพื่อจัดให้มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นกลางเป็นระบบที่ถูกต้อง

๒. เผยแพร่ความรู้ให้กับประชาชน

๓. บูรณาการความรู้ของประชาชนและภาคราชการ โดยการเปิดอบรมความรู้ร่วมกัน เพื่อให้ประชาชนได้รับความรู้ที่ถูกต้องและเป็นเอกภาพ

ส่วนที่ ๒ สรุปความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสัมมนาจากการตอบแบบสอบถาม

ประเด็น ๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาของประเทศไทยปัจจุบัน มีปัญหาใดบ้างที่จำเป็นต้องเร่งดำเนินการแก้ไข

- ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง การขาดความสามัคคีในทุกหมู่คณะ คุณภาพของ นักรการเมือง และองค์กรต่าง ๆ ความแตกแยกของคนในสังคม ประชาชนมีความแตกแยกเป็นกลุ่ม เป็นสีต่างๆ อยากให้ยกเลิกการแบ่งสี โดยให้รัฐบาลเป็นตัวอย่าง และสร้างกระบวนการสามัคคี ในทุกภาคส่วน ให้ผู้แทนดูแลประชาชนโดยไม่แบ่งสี แบ่งกลุ่ม

- ปัญหาเศรษฐกิจของคนในประเทศ ปัญหาปากท้องของประชาชนระดับฐานราก ความไม่มั่นคงทางการเมือง ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความยากจน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาหนี้สิน ความเหลื่อมล้ำ ราคาพืชผลเกษตรกรยังมีราคาตกต่ำถูกพ่อค้าเอาเปรียบ

- ปัญหาด้านศีลธรรมและจริยธรรมของนักการเมือง การเมืองยังไม่พัฒนา เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง นักการเมืองยังไม่มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ประเทศชาติ ความซื่อสัตย์ สุจริต มีการทุจริตคอร์รัปชัน เห็นแก่พวกพ้อง ขาดความจริงใจ ปัญหาที่ควรแก้คือ ให้นักการเมืองฟังเหตุผลซึ่งกันและกันเพื่อลดความขัดแย้งลง

- ปัญหาด้านการศึกษา การพัฒนาคน ตั้งแต่ระดับประถมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา ประชาชนในชนบทยังขาดโอกาสทางการศึกษา และขาดความรู้เกี่ยวกับความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ในชนบทยังมีเด็กที่อ่านหนังสือไม่ออก ปัจจุบันจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ยังไม่มีการเตรียมการต้อนรับใด ๆ ปัญหาวัยรุ่นที่มีความก้าวร้าว การเรียนไม่ได้คุณภาพ

- ปัญหาการขาดการยอมรับการกระทำ หรือความคิดของผู้อื่น โดยเฉพาะที่ทำถูกต้อง เป็นประโยชน์ต่อสังคม คนมีความรู้ไม่ควรเอาความคิดของตนเป็นที่ตั้งแล้วมองว่าความคิดของคนอื่น เป็นทางลบ ควรเคารพความคิดของผู้อื่น และเคารพกฎ กติกาของสังคม ความเคารพในหน้าที่

- ประชาชนขาดจิตสำนึกต่อส่วนรวม เห็นแก่ตัว ไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา ขาดความใส่ใจต่อปัญหาส่วนรวม นำไปสู่การเอา رأติดเอาเปรียบกัน

- ปัญหาการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น กระจายงบประมาณ การแก้กฎหมายท้องถิ่น ที่ให้อำนาจฝ่ายบริหาร ทำให้ฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรไม่สามารถตรวจสอบ หรือควบคุมได้ ถูกครอบงำ จากราชการส่วนกลางและภูมิภาค ปัญหาการทุจริตงบประมาณท้องถิ่นระดับจังหวัด กระบวนการ ในการวางแผนและกระบวนการงบประมาณขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน

- การพัฒนาทางการเมืองของไทยจะต้องเริ่มต้นด้วยการสร้างจิตสำนึกในระบอบ ประชาธิปไตยโดยการให้การศึกษาและการพัฒนาความคิดทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่ประชาชน แล้วจึงนำไปสู่การพัฒนาในมิติอื่นๆ เพื่อการพัฒนาการเมืองต่อไปเพราะพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้ การพัฒนาการเมืองไทยบรรลุเป้าหมายคือการที่ประชาชนในประเทศมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนัก และมีจิตสำนึกเป็นประชาธิปไตย ยึดถือหลักประชาธิปไตยเป็นหลักในการดำเนินชีวิต หรือมีวิถีชีวิต ตามวิถีประชาธิปไตย ซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นที่ทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจและหันมาร่วมกันดำเนิน กระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในสังคม

- ปัญหาด้านการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่สามารถบังคับใช้ได้จริง และมีการออก กฎหมายเพื่อเอื้อแก่ผลประโยชน์ของตนและพวกพ้อง

- ปัญหาด้านรัฐบาล สื่อมวลชน

- ปัญหาเรื่องความสามัคคี คอร์รัปชัน ความยุติธรรมในสังคม

- ปัญหาความจงรักภักดี คูหมีนสถาบันพระมหากษัตริย์

- พัฒนาการเมืองให้รับบทบาทหน้าที่ สร้างความสามัคคี

- ปัญหาการว่างงาน ปัญหาค่าครองชีพ ปัญหาคุณภาพชีวิต

- ปัญหาเยาวชน ยาเสพติด ซึ่งระบาดในเด็กและเยาวชน

- ปัญหาระบบการบริหารการจัดการแก้ไขปัญหาของประชาชน ยังมีการดำเนินงานที่เอื้อกันเองส่วนใหญ่ ยังไม่มองประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก
- ปัญหาการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ปัญหาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ ประชาชนยังขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ
- ปัญหาด้านสังคมเพื่อคุณภาพของคนให้มีความรู้ จริยธรรม
- ปัญหาการมีส่วนร่วม จริยธรรม คุณธรรมถดถอย หวังประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่
- ปัญหาสื่อ เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เป็นกลาง
- การบังคับใช้กฎหมาย บทลงโทษที่ไม่เหมาะสม
- ปัญหาทัศนคติและการเป็นประชาธิปไตยของประชาชน รวมทั้งการเข้าใจในสิทธิและหน้าที่

- ประชาชนยังไม่เข้าใจระบอบประชาธิปไตยและสภาพปัญหาโดยทั่วไป
- ปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง สังคม
- ปัญหาสื่อมวลชนไม่มีทิศทาง อนาคต หน่วยงานราชการทำงานไปวันๆ
- ประชาชนอ่อนแอ
- ความสามัคคีของพรรคการเมือง ความสามัคคีของฝ่ายค้านและรัฐบาล
- ปัญหาด้านความรู้พื้นฐานของประชาชน
- ปัญหาด้านข้อมูลข่าวสาร
- ปัญหาความขัดแย้งที่ไม่สร้างสรรค์ ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การไม่ได้รับ

ความเป็นธรรม

- ปัญหาความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบจากภาครัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- ปัญหาภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะน้ำท่วม การฟื้นฟูหลังประสบอุทกภัย และควรวหาวิธีการป้องกันให้ดีกว่าปัจจุบัน ยึดแนวทางการแก้ไขปัญหาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ปัญหา น้ำท่วมซ้ำซากในบางจังหวัด

- ปัญหายาเสพติด
- ความลงตัวในเรื่องกฎ กติกา (รัฐธรรมนูญ)
- ขาดผู้นำที่ดี (ผู้นำที่มีภาวะผู้นำ)
- ปัญหาความเสมอภาคทางกฎหมาย
- ปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียง

ประเด็น ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ

๑. คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร จะมีบทบาทในการช่วยเหลือประชาชนด้านใดบ้าง และช่วยเหลืออย่างไร

- นำข้อมูลต่างๆ ไปเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร นำปัญหาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปสะท้อนในสภาผู้แทนราษฎร นำข้อเสนอจากภาคประชาชนไปเสนอต่อเวทีใหญ่

ในการประชุมพิจารณาออกกฎหมายต่างๆ ศึกษาสภาพปัญหาเพื่อช่วยเหลือและนำเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร

- คณะกรรมการธิการควรมุ่งเน้นบทบาทในด้านการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและประชาธิปไตย การสื่อสารมวลชน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องให้แก่ประชาชน โดยสนับสนุนให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง การดูแลตรวจสอบสถาบันทางการเมือง ตรวจสอบการบริหาร และปลูกจิตสำนึกให้มีความตระหนักรู้ต่อปัญหาของชาติ ให้ข้อมูลข่าวสาร แจ้งข่าวสารให้ประชาชนทราบอย่างถูกต้อง เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์บ้านเมืองและรู้ทันการเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นที่ปรึกษาปัญหาด้านการเมืองการปกครองแก่ประชาชน ปัญหาแก้ได้ถ้าประชาชนเข้มแข็ง

- เป็นสื่อกลางที่จะเชื่อมต่อระหว่างประชาชนกับรัฐมนตรีหรือรัฐบาล เพื่อให้แก้ไขปัญหาดังกล่าว (อาทิ ปัญหาน้ำในการทำเกษตร การส่งเสริมอาชีพหลังฤดูเก็บเกี่ยว การจัดหางานให้กับผู้ตกงาน การสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มสตรีและงบประมาณ) ช่วยลดความกลัวและเพิ่มความกล้าในการพูดแสดงความคิดเห็นและเสนอต่อรัฐบาล ตลอดจนเป็นกระบอกเสียงให้แก่ประชาชนในการเรียกร้องความยุติธรรม นำปัญหาจากทุกภาคส่วนไปเสนอแก้ไขเป็นกฎหมาย ระเบียบ เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

- คณะกรรมการธิการ ควรมีบทบาทที่เกิดจากการทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมระหว่างรัฐบาลกับประชาชน โดยการสนับสนุนงบประมาณกระจายลงสู่ท้องถิ่นอย่างทั่วถึงเพื่อนำไปจัดสรรสำหรับการพัฒนาการเมืองท้องถิ่นในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ อาทิ การสัมมนา การเสวนาเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน เป็นต้น เนื่องจากว่าการเมืองการปกครองท้องถิ่นถือเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกของตนเองต่อท้องถิ่น มีส่วนรับรู้ถึงอุปสรรคปัญหาและแก้ไขปัญหาลocal ของตน โดยสามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการเมืองการปกครองของประเทศโดยรวมในอนาคต

- ด้านของความเป็นประชาธิปไตย
- ช่วยนักการเมืองที่เลวให้กลับเป็นคนดี
- ตรวจสอบนักการเมือง สื่อมวลชน
- รับฟังความคิดเห็นของประชาชน นำไปออกเป็นกฎหมายบังคับใช้
- รวบรวมเผยแพร่ ดำเนินการในการพัฒนาด้านการเมือง การสื่อสารมวลชน และ

การมีส่วนร่วมของประชาชน

- ให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการทุกเรื่องจะได้ช่วยเหลือในพื้นที่แต่ละชุมชน

ตำบล อำเภอ จังหวัด

- ให้มีบทบาทด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น
- ช่วยออกกฎหมายและพัฒนาระบบการมีส่วนร่วมให้เข้าถึงได้
- ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบบทบาทของคณะกรรมการธิการ
- ร่วมกันผลักดันกฎหมาย และรัฐธรรมนูญ โดยประชาชนมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็น

ที่เป็นอิสระได้อย่างเต็มที่

- ช่วยเหลือประชาชนในด้านการถูกละเมิดทางกฎหมาย ช่วยเหลือโดยการสร้างระบบประเมินตรวจสอบนักการเมือง
- เสนอกฎหมาย เป็นปากเป็นเสียงแทนประชาชน
- เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน สื่อท้องถิ่น เป็นอนุกรรมการ
- ให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างมีเกียรติภูมิ มีศักดิ์ศรี
- ช่วยเหลือประชาชนในด้านข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนและแน่นอน โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อ ให้ประชาชนได้รับรู้กันโดยทั่วไปให้ความรู้ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้มีความสำคัญให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วม
- อบรมนักการเมืองทุกระดับให้มีคุณภาพรู้จักอำนาจหน้าที่
- ให้ประชาชนสนใจการเมืองมากขึ้น รู้หน้าที่ของตนเองมากขึ้น กล้าออกความคิดเห็น และทำกิจกรรมทางการเมืองมากขึ้น
- การเปิดศูนย์ Call Center และจัดศูนย์ช่วยเหลือประชาชนประจำอำเภอ จังหวัด ภูมิภาคมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับคณะกรรมการธิการ
- แก้ปัญหาการเมือง สังคม ทำให้การเมืองดี รักษาสิทธิประโยชน์ของประชาชน ให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรม
- เร่งแก้ปัญหาจากข้อมูลที่ได้จากการสัมมนาระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน
- สื่อมวลชนควรเสนอข่าวที่ทำให้คนในชาติมีความสามัคคี
- เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนทั้งประเทศยังมีปัญหา ขอให้คณะกรรมการธิการจัดสัมมนา โดยเฉพาะวิสาหกิจชุมชน ๑,๘๘๐ สถานีในภาคอีสานว่าอย่างไรให้เป็นสื่อที่มีคุณภาพ
- การเดินทางไปจัดสัมมนาของคณะกรรมการธิการทำให้ประชาชนได้รับความรู้ ทันท่วงทีข่าวสารทางการเมือง ไม่ปกปิดข่าวสารต่อประชาชน
- กรรมการธิการควรมีความเป็นกลาง ไม่น้อมน้าวให้ชอบหรือเลือกข้างใดข้างหนึ่ง

๒. คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน สถาปนาขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ควรจัดกิจกรรมหรือดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคสื่อมวลชนอย่างไรบ้าง

- ควรจัดอบรม รมณรงค์ ให้ความรู้กับประชาชนทุกภาคส่วน ตลอดจนจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนที่เป็นระบบให้กับภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ สิทธิของพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย การยอมรับเสียงข้างมากอย่างมีน้ำใจนักกีฬา ตลอดจนความรู้ด้านกฎหมายพลเมือง กฎระเบียบของสังคม รวมถึงการตรวจสอบการทำงานของนักการเมือง การตรวจสอบการคอร์รัปชันอย่างน้อยปีละ ๑ – ๒ ครั้ง อยากให้มีการจัดอบรมสัมมนา มากกว่า ๑ วัน และจัดให้มีการต่อเนื่อง โดยเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วย เพื่อให้ประชาชนสามารถนำความรู้ไปแก้ไขปัญหาในชุมชนได้ และควรมีการจัดสัมมนาเพื่อสร้างความเข้าใจและติดตามประเมินผลเพื่อต่อยอด ควรมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้ร่วมด้วย ควรมีการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ในรูปแบบสื่อและทางสื่อต่าง ๆ

- การออกมาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในระดับภูมิภาค เป็นสิ่งที่ดีทำให้เกิดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน แต่ควรมีบ่อยครั้งมากขึ้น และให้มีความหลากหลายของกลุ่มอาชีพ เข้าถึงกลุ่มปัญหา เข้าใจปัญหา เพราะจะได้ทราบข้อมูลที่แท้จริงและจะได้แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง และควรมีการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนบ้าง

- คณะกรรมการธิการ ควรกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือแนวคิดในการเปิดโอกาสให้ ภาคประชาชนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นกับคณะกรรมการธิการ โดยกำหนดระดับการมีส่วนร่วม ของประชาชนไม่ต่ำกว่าระดับการเข้ามาเกี่ยวข้องซึ่งควรจัดตั้งคณะทำงานส่วนภาคประชาชน ดำเนินการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินงานและช่องทางการรับฟังความคิดเห็น ที่เหมาะสม จากนั้นเปิดช่องทางการรับฟังความคิดเห็น อาทิ การจัดสัมมนาเฉพาะกลุ่ม การจัดทำ แบบสอบถามหรือรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์และเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย รับทราบและเข้าร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

- ควรจัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมดำเนินการและขยายไปสู่ประชาชนให้มี จำนวนมากและทั่วถึงโดยกระจายไปทุกหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด และให้ข้อมูลมากกว่านี้ โดยจัดสัมมนาทุกเดือน

- จัดกิจกรรม ควรเน้นด้านวิชาการ ให้ความรู้ต่อสื่อมวลชนให้มากที่สุด
- ให้มีการจัดสัมมนาด้านวิชาการให้กับประชาชนให้มากขึ้น และจัดให้ความรู้กับ สื่อมวลชน

- จัดกิจกรรมให้ความรู้กับประชาชน
- จัดสรรงบประมาณเพิ่มและกระจายออกสู่พื้นที่ให้มากที่สุด
- ควรสร้างเครือข่ายภาคประชาชนให้มีประสิทธิภาพ
- จัดอบรมให้ความรู้ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- จัดอบรมสัมมนาให้ครบทุกหน่วย ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน
- จัดกิจกรรมด้านการมีส่วนร่วม
- สร้างจิตสำนึกเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมกับเยาวชนในระบบโรงเรียน
- สร้างจิตสำนึกการมีจริยบรรณต่อวิชาชีพของนักการเมืองและสื่อสารมวลชน
- ลงพื้นที่ให้เข้าถึงประชาชนที่ขาดโอกาสรับรู้เหตุการณ์ต่างๆ
- สร้างความสัมพันธ์กับประชาชนด้วยการจัดสัมมนาเชิงท่องเที่ยว
- จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจบทบาทหน้าที่อย่างต่อเนื่อง
- จัดให้มีการเรียนรู้ทางด้านประชาธิปไตย
- จัดกระบวนการคิดของประชาชน
- ตั้งศูนย์ประสานงานย่อยแต่ละอำเภอ
- จัดให้จังหวัดคัดเลือกผู้ทำงานด้านสื่อเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะอนุกรรมการ
- ตั้งคณะกรรมการร่วมกันตรวจสอบการดำเนินการและการบริหารจัดการทั้งภาครัฐ

การเมือง ทุกโครงการ

- ควรส่งเสริมให้เกิดองค์กรภาคประชาสังคม องค์กรท้องถิ่น ให้เป็นองค์กรของ ประชาชนอย่างแท้จริง

- ควรปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างมีเกียรติภูมิ และศักดิ์ศรี
- เร่งปฏิรูปการเมืองให้เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง กระจายอำนาจให้ประชาชน มีอำนาจและเกิดความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ มีการรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็งและมีพลัง
- สื่อควรมีความเป็นกลาง มีจรรยาบรรณ โดยเฉพาะวิทยุชุมชน ควรมีการควบคุมดูแล จัดระเบียบให้มีการเสนอข้อมูล ข่าวสารอย่างมีสาระและสร้างสรรค์ ไม่เพียงจัดแค่เปิดเพลง รับโทรศัพท์ การนำเสนอข่าวสารควรตรงกับความเป็นจริง และมีการกลั่นกรองก่อนนำเสนอ
- มีการจัดทำสื่อออกอากาศทางโทรทัศน์ให้ความรู้แก่ประชาชน โดยเป็นสื่อที่เข้าใจง่าย
- จัดโครงการให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของประชาชน
- อยากให้มีการอบรมผู้นำชุมชนท้องถิ่น ผู้นำกลุ่มสตรีทุกจังหวัด
- ประเด็นการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันขอให้คณะกรรมการธิการดำเนินการให้เต็มรูปแบบ และให้ประชาชนมีส่วนร่วม
- ควรจัดให้มีหน่วยงานระดับจังหวัด หรือมีการตั้งศูนย์เพื่อเผยแพร่ความรู้ อบรม แนะนำข้อกฎหมาย ตลอดจนส่งเสริม ปลุกฝังประชาชนให้ตระหนัก เกิดความเข้าใจและมีส่วนร่วม อย่างแท้จริงให้เกิดความต่อเนื่อง และได้ผลในระยะยาว
- เป็นสื่อกลางที่จะช่วยประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนไปยังรัฐมนตรี รัฐบาล และหน่วยงานต่างๆ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ตลอดจนเป็นกระบอกเสียงให้แก่ประชาชน
- ให้จัดสรรงบประมาณเพื่อนำไปพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ด้านการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน
- รวบรวมประเด็นปัญหาและข้อเรียกร้องของประชาชน เพื่อนำไปผลักดันออกเป็นกฎหมาย
- จัดกิจกรรมในด้านต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง เช่น เวทีสาธารณะ
- สร้างเครือข่ายภาคประชาชน
- เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน
- นำผลที่ได้จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ นำไปสรุปทำเป็นนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริงและเร่งแก้ปัญหาโดยเร็ว
- จัดเวทีให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนและเสนอแนะความคิดเห็น
- ควรจัดอบรม อบรม องค์กร ให้ความรู้กับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ สิทธิของพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย
- เผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ผ่านสื่อสาธารณะ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ และ อินเทอร์เน็ต
- จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามัคคีของคนในสังคม
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยการจัดตั้งเครือข่าย และสร้างเครือข่าย ภาคประชาชนเพื่อกระจายความรู้
- ควรเพิ่มวันสัมมนาให้มากขึ้น เพื่อผู้อบรมได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น
- ควรจัดให้มีหอประชาชนตามชุมชน หรือเป็นหน่วยย่อยจากรัฐสภาในชุมชน

- ช่วยแก้ไขกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล แต่งตั้งผู้นำชุมชน ผู้นำชุมชนควรมาจากการเลือกตั้ง
- ควรจัดอบรมให้กับนักการเมืองทุกระดับเพื่อให้เกิดความสามัคคี
- อยากให้คณะกรรมการธิการมีความเข้าใจและเข้มแข็ง ที่จะแก้ปัญหาได้จริงๆ อย่าเพียงแต่จัดกิจกรรมแล้วเอาข้อมูลไปเฉยๆ
- ควรปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้การมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย และส่งเสริมให้เด็กนำไปบอกต่อกับผู้ปกครอง
- ให้จัดกิจกรรมอบรมตามโครงการพัฒนาการเมืองอย่างต่อเนื่อง ทุกช่วงอายุตามสถานศึกษาต่าง ๆ
- ให้ความรู้เรื่องประวัติความเป็นมาของประเทศไทยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ควรออกเป็นกฎหมายควบคุมนักการเมืองให้มีคุณธรรมและจริยธรรม
- ทั้งด้านการเมือง การสื่อสารมวลชน หรือการมีส่วนร่วมของประชาชนใด ๆ ก็ตาม
- ควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกเรื่อง ให้มากที่สุด

ประเด็น ๓ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- ต้องปลูกฝังความรับผิดชอบและวินัยของคนให้เพิ่มมากขึ้น
- ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการทำงานทุกเรื่องและทุกโครงการ
- ด้านคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมือง รัฐสภาต้องเร่งสร้างคุณธรรมและจริยธรรม ความมีวินัยอย่างเข้มงวด เพื่อให้ นักการเมืองเป็นความหวังของประชาชน และชาติบ้านเมืองได้อย่างแท้จริง
- สร้างค่านิยมใหม่ ไม่ส่งเสริมการทุจริตคอร์รัปชัน มีความกล้าหาญที่จะขจัดคนไม่ดีไม่ให้สร้างความหายนะต่อสังคม
- เร่งปฏิรูปประเทศ ทั้งเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรมให้เกิดความเสมอภาค เป็นธรรมมีเกียรติมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เป็นสังคมอยู่ดีมีสุข มีชาติศาสนา พระมหากษัตริย์อย่างมั่นคง
- ควรมีการสร้างเครือข่ายตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลให้มากขึ้น
- อยากให้นักการเมืองเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนในด้านต่างๆ มีความสามัคคี รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ทำงานเพื่อประเทศชาติอย่างแท้จริง ไม่ทุจริตคอร์รัปชัน โปร่งใสตรวจสอบได้
- ควรมีบทลงโทษนักการเมืองที่ทุจริตคอร์รัปชันให้หนัก
- ส่งเสริมให้เยาวชนและผู้ที่ยึดยาเสพติดได้มีงานทำ เพื่อจะได้ห่างไกลจากยาเสพติด

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาประชาธิปไตย นอกจากจะให้ความรู้กับประชาชนด้วยการพัฒนาการศึกษา ดูแลประชาชนให้อยู่ดีกินดีโดยพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความมั่นคง ตลอดจนพัฒนาระบบการเมือง และสังคมให้มีความมั่นคงแล้ว สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการพัฒนาประชาธิปไตย ให้มีความเข้มแข็ง คือ ต้องทำให้ภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งโดยการส่งเสริมและสนับสนุน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารนโยบายของภาครัฐ รวมทั้งมีส่วนร่วม ในการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติ ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนหลายระดับ ได้แก่ การให้ข้อมูลแสดงความคิดเห็น ให้คำแนะนำปรึกษา ร่วมวางแผนและร่วมปฏิบัติ และติดตาม ตรวจสอบควบคุมโดยประชาชน ดังจะเห็นว่าในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้สิทธิประชาชนไว้หลายมาตรา อาทิเช่น มาตรา ๕๗ ได้บัญญัติรับรองให้ประชาชนมีสิทธิ ที่จะได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม ที่อาจมีผลกระทบต่อตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนต่อหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง มาตรา ๘๗ ได้บัญญัติให้ต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น และส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดบริการสาธารณะ มาตรา ๖๗ บัญญัติให้สิทธิประชาชนในการอนุรักษ์ บำรุงรักษาและ ได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ในกรณีการดำเนินโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน กำหนดให้ ต้องมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย เป็นต้น

แม้ในรัฐธรรมนูญจะบัญญัติรับรองสิทธิให้กับประชาชนในเรื่องการมีส่วนร่วมไว้มากมาย ก็ตาม แต่ในข้อเท็จจริงกลับพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริงยังมีไม่มากนัก ซึ่งมีสาเหตุ มาจากหลายประการ ได้แก่ ประชาชนไม่สนใจเพราะยังไม่เห็นประโยชน์ในการเข้ามามีส่วนร่วม ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน กระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนยังขาดความชัดเจนอันเนื่องมาจากตัวองค์กรของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และความไม่ชัดเจน ของกฎ ระเบียบต่าง ๆ ซึ่งล้าสมัยไม่สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งภาครัฐยังเห็นว่าการดำเนินการเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนมีข้อยุ่งยากและทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน จึงจัดทำเรื่องดังกล่าวแต่เพียงรูปแบบเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ปัญหาที่ตามมาจึงพบว่ามีความเห็นที่ตรงกันตรงกันโครงการจาก ภาคประชาชนหลายครั้ง ซึ่งสาเหตุหนึ่งเกิดจากการที่ภาครัฐไม่ได้ให้ข้อมูลและไม่ได้ให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ

จากสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องมีการมาตรการ เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

๑. ออกเผยแพร่ให้ความรู้และกระตุ้นเตือนจิตสำนึกทั้งส่วนของภาคประชาชน เจ้าหน้าที่ ของรัฐ และภาคเอกชน โดยออกเผยแพร่ให้ความรู้กับประชาชนเพิ่มเติมเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการ การมีส่วนร่วมของประชาชน สิทธิของประชาชนตามกฎหมาย ช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วมและ

การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร กระตุ้นจิตสำนึกให้ประชาชนมีความตื่นตัวในการเข้ามามีส่วนร่วมตามช่องทางของกฎหมาย กระตุ้นจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน และเต็มใจที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

๒. บุรณาการหน่วยงานผู้รับผิดชอบด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน บุรณาการกฎหมาย และระเบียบว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งมีอยู่มากมายในหน่วยงานต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเกิดความชัดเจนในการดำเนินงานของหน่วยงานและไม่ก่อให้เกิดความสับสนกับประชาชน

๓. ออกกฎหมายว่าด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ชัดเจนในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อตนหรือชุมชนท้องถิ่น การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการจัดบริการสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนทราบหลักเกณฑ์และวิธีการที่ชัดเจนในการเข้ามามีส่วนร่วมอันจะสามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้หน่วยงานของรัฐส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ

ภาพกิจกรรมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค

เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน”
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – มกราคม ๒๕๕๕

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค
เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน”
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – มกราคม ๒๕๕๕

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค
เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน”
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – มกราคม ๒๕๕๕

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค
เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน”
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – มกราคม ๒๕๕๕

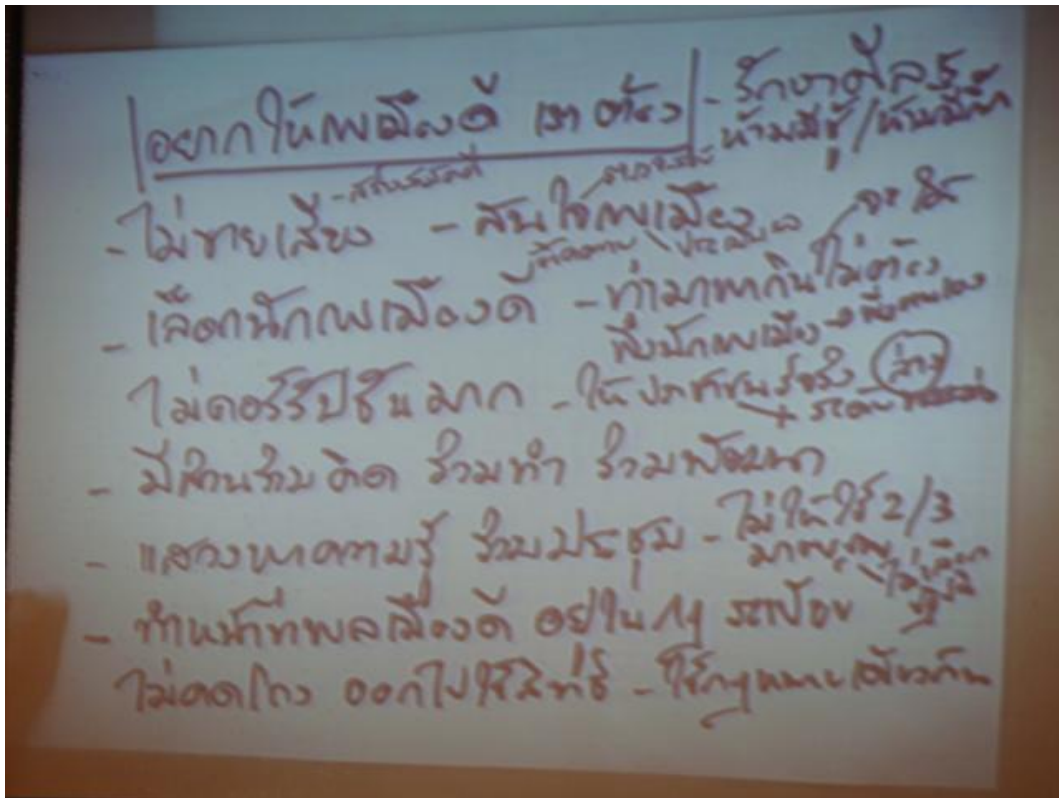
การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค
เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน”
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – มกราคม ๒๕๕๕

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค
เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน”
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – มกราคม ๒๕๕๕

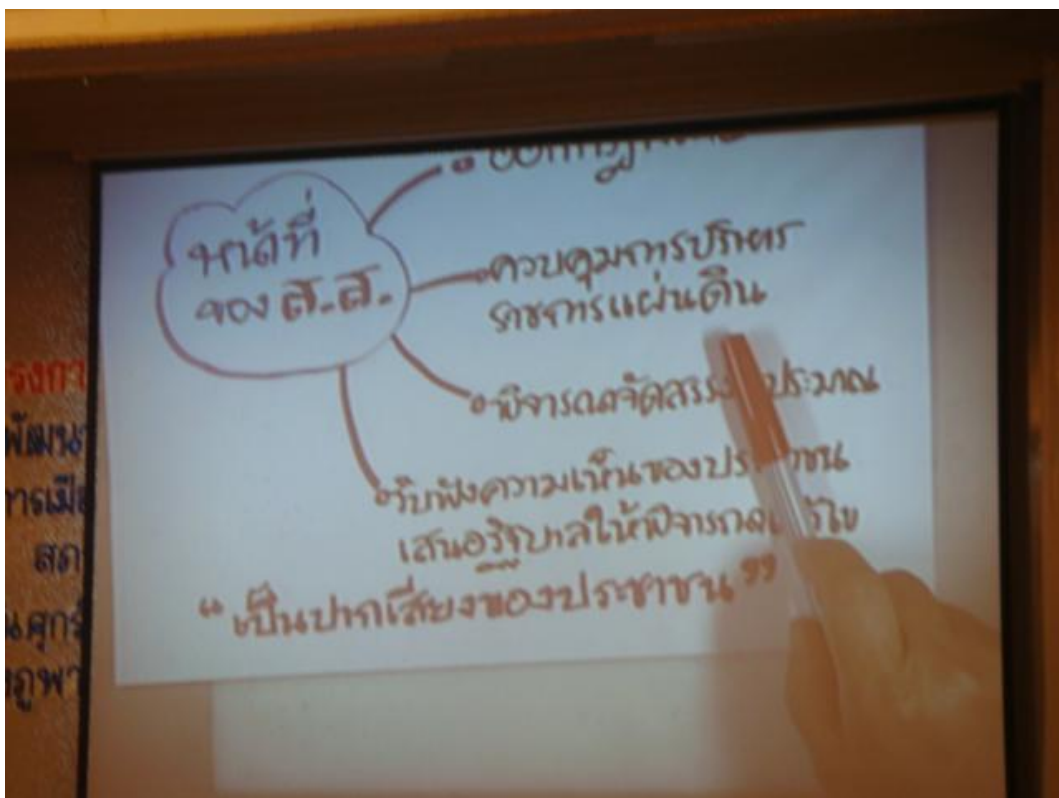

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค

เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน”

ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – มกราคม ๒๕๕๕

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค
เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน”
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – มกราคม ๒๕๕๕

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค
เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน”
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – มกราคม ๒๕๕๕

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ๕ ภูมิภาค
เรื่อง “เปิดกระบวนทัศน์ใหม่ : พัฒนาประชาธิปไตย หัวใจคือการมีส่วนร่วมของประชาชน”
ระหว่างเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ – มกราคม ๒๕๕๕

การสัมมนา

เรื่อง “แนวทางการพัฒนากระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแบบการมีส่วนร่วม
ของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐”

วันจันทร์ที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการธิการ หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน
สภาผู้แทนราษฎร จัดสัมมนา เรื่อง “แนวทางการพัฒนากระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
แบบการมีส่วนร่วม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐” ในวันจันทร์ที่ ๓๐
เมษายน ๒๕๕๐ ณ ห้องประชุมคณะกรรมการธิการ หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒
โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีส่วนได้เสียจากการพัฒนาโครงการ
ผู้ดำเนินโครงการ หน่วยงานผู้รับผิดชอบพิจารณาอนุมัติและอนุญาตโครงการ รวมทั้งหน่วยงานอื่น ๆ
ที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันบูรณาการกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของภาคประชาชน โดยให้ประชาชน
มีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพ และพัฒนากระบวนการรับฟังความคิดเห็นโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม
ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ
ที่ยั่งยืนต่อไป

ผู้เข้าร่วมสัมมนา ประกอบด้วยภาคส่วนต่าง ๆ ดังนี้

คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน
หน่วยงานผู้บังคับใช้ระเบียบ กฎหมาย ในการจัดรับฟังความคิดเห็น หน่วยงานผู้ออกใบอนุญาตหรือ
อนุมัติโครงการ หน่วยงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน คณะกรรมการผู้ชำนาญการ (คชก)

ผู้ดำเนินโครงการ เครือข่ายภาคประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สื่อมวลชน และประชาชนผู้สนใจทั่วไป

วิทยากรผู้ดำเนินรายการและอภิปราย มีดังนี้

๑. นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท	ประธานคณะกรรมการธิการการพัฒนากองเมืองฯ
๒. นายจิรัชย์ เชาวลิขิต	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาความยั่งยืนท้องถิ่นไทย
๓. ดร. ถวิลวดี บุรีกุล	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า
๔. นางสุนี ไชยรส	รองประธานกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

ผลการสัมมนา

วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ ได้อภิปรายแนวทางการพัฒนากระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การแก่งแย่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีบุคคลบางกลุ่มต้องการเข้าไปครอบครองดำเนินโครงการพัฒนาในทรัพยากรของส่วนรวมหรือซึ่งผู้อื่นครอบครองอยู่ และมีการกำหนดมาตรการเยียวยาผลกระทบจากโครงการ ซึ่งผู้ได้รับผลกระทบไม่พึงพอใจ รวมทั้งให้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ทำให้เกิดปัญหาการต่อต้านโครงการพัฒนาต่าง ๆ เกิดขึ้นในสังคมไทย กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเกิดขึ้นมา เพื่อแก้ไขปัญหาการจัดสรรผลประโยชน์ การให้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง และความสัมพันธ์ที่ไม่ดีระหว่างเจ้าของโครงการ ผู้ต่อต้านโครงการ และภาคราชการ โดยการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทุกภาคส่วนต้องยอมรับว่า โครงการจะเกิดขึ้นได้ ต้องเกิดการยอมรับนับถือและไว้วางใจซึ่งกันและกัน

การมีส่วนร่วมของประชาชนจะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางการเมือง กล่าวคือ หากประเทศเป็นเผด็จการ จะใช้วิธีการสั่งการ แต่ปัจจุบันการต่อสู้ของภาคประชาชนได้ก้าวมาไกลจนกระทั่งมีแนวคิดเรื่องประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม ซึ่งแนวคิดนี้ได้รับการยอมรับของสังคม โดยมีรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่าง ๆ บัญญัติรองรับ

ปัญหาการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน บางครั้งเกิดจากกระบวนการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การทำงานของสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ไม่ได้ลงไปดูพื้นที่จริง เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องระยะเวลาการพิจารณาที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งทำให้กระบวนการไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕ ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโครงการ ไม่ได้ให้ข้อมูลที่แท้จริงและครบถ้วนกับประชาชน ทั้งที่บางโครงการมีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับหลายส่วน แต่รัฐเลือกที่จะให้ข้อมูลเพียงบางส่วน นอกจากนี้ มีปัญหาเจ้าหน้าที่ของรัฐวางเฉย ไม่ทำงานในเชิงรุก ไม่มีความเข้มแข็ง ซึ่งหัวใจสำคัญในการแก้ไขปัญหาและลดความขัดแย้ง คือ หน่วยงานการต้องมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นผู้มีอำนาจในการอนุญาต กำกับดูแล และตรวจสอบโครงการต่าง ๆ

พัฒนากระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยการส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็งถือว่าเป็นข้อดี เพราะเป็นเครือข่ายที่จะช่วยสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นในสังคม ดังนั้น เจ้าของโครงการและภาคราชการ ควรปรับเปลี่ยนทัศนคติที่มีกับเอ็นจีโอ แกนนำ และชาวบ้านที่ออกมาประท้วงคัดค้าน ไม่ควรมองบุคคลดังกล่าวว่าเป็นศัตรู เนื่องจากทุกภาคส่วนมีสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง ซึ่งจะช่วยให้เกิดกระบวนการที่มีประสิทธิภาพได้ นอกจากนี้การพัฒนาโดยบูรณาการการทำงานทุกภาคส่วน ได้แก่ พัฒนากฎหมาย พัฒนาหน่วยงานของรัฐ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาประชาชน จะช่วยให้กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า ลดผลกระทบ และสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันได้

เครือข่ายประชาชนผู้มีส่วนได้เสียจากการพัฒนาโครงการ ได้ร่วมอภิปรายและแสดงความคิดเห็น สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. กระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ในปัจจุบันยังเป็นเพียงพิธีกรรมที่ทำเพื่อให้เสร็จตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ผู้ดำเนินโครงการไม่ได้นำเอาความคิดเห็นและข้อกังวลของประชาชนที่ได้แสดงความคิดเห็นไปพิจารณา และไม่มีการชี้แจงสู่สาธารณชนว่าจะแก้ไขปัญหา ข้อกังวลของประชาชนอย่างไร รวมทั้งกระบวนการรับฟังความคิดเห็นไม่ได้ให้สิทธิในการตัดสินใจกับประชาชน อำนาจในการอนุมัติ อนุญาตโครงการเป็นของหน่วยงานราชการ

๒. การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ชุมชน หน่วยงานของรัฐควรนำภูมิปัญญาชาวบ้านเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหา และสร้างกระบวนการเรียนรู้และรับรู้ให้กับประชาชน เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเกิดจากประชาชนไม่มีองค์ความรู้

๓. การกำหนดโครงการของภาคราชการเพื่อพัฒนาพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ว่าต้องการจะพัฒนาพื้นที่ของตนไปในทิศทางใด เพราะแม้จะสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดีเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน จะทำให้เกิดความขัดแย้งและทำให้โครงการไม่ประสบผลสำเร็จ เช่น ถ้าประชาชนในชุมชนกำหนดทิศทางการพัฒนาว่าต้องการเป็นแหล่งเกษตรกรรม หรือแหล่งผลิตอาหาร แต่ภาคราชการจะตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งขัดกับทิศทางการพัฒนาของชุมชน ความขัดแย้งก็จะเกิดขึ้น ดังนั้น การศึกษาทิศทางการพัฒนาในพื้นที่จึงมีความจำเป็นและสำคัญมาก เพราะคือรากเหง้าของปัญหา การแก้ไขปัญหาจึงไม่ใช่เพียงการออกแบบเทคนิคกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ดีขึ้นเท่านั้น

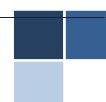

การสัมมนา เรื่อง “แนวทางการพัฒนากระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
แบบการมีส่วนร่วมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐”
วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ ณ อาคารรัฐสภา ๒

การเดินทางไปศึกษาดูงาน
ของคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง
การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

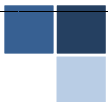
การศึกษาดูงานภายในประเทศ

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน
ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ – เดือนสิงหาคม ๒๕๕๕

วัน / เดือน / ปี	เรื่อง	สถานที่
ระหว่างวันที่ ๒๔ – ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔	กรณีปัญหาราษฎรได้รับผลกระทบ จากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน จังหวัดสกลนคร เพื่อรับฟังปัญหาและอุปสรรค ในการจ่ายค่าชดเชยจากการดำเนินโครงการ ก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน	อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร
วันจันทร์ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔	การดำเนินงานของคณะกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร
ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕	การส่งเสริมการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน	จังหวัดแม่ฮ่องสอน
วันศุกร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการก่อสร้าง สวนสัตว์เขาสวนกวางและการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ ภูเก้า – ภูพานคำ	อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น
ระหว่างวันที่ ๑๘ – ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕	การส่งเสริมการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี	จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การศึกษาดูงานกรณีปัญหาราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน
ณ สำนักงานโครงการชลประทานเขื่อนน้ำอูน ตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร
วันศุกร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑) นายพัฒนเดชณ์ ศรีจันทร์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร
๒) นายไพบูลย์ อยู่มั่น	หัวหน้าฝ่ายจัดหาที่ดิน ๕

ผลการศึกษาดูงาน

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากการพิจารณาของคณะกรรมการธิการการพัฒนากองเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓/๒ สมัยนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ เป็นประธาน คณะกรรมการธิการ ซึ่งเคยมีการพิจารณาและได้มีการติดตามความคืบหน้ามาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

จากกรณีที่นายวันชนะ เข้มรัตน์ ได้มีหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอให้แก้ไขปัญหาราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน ที่ตกค้างโดยเร่งด่วน สำนักประธานและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งเรื่องร้องเรียน ดังกล่าวมายังกลุ่มงานคณะกรรมการการพัฒนากองเมืองฯ เพื่อพิจารณา

ในสมัยนายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ เป็นประธานคณะกรรมการ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณา เรื่องดังกล่าว จำนวน ๕ ครั้ง มีการเชิญผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ผู้แทน จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนจากจังหวัดสกลนคร นายวันชนะ เข้มรัตน์ ผู้แทนประชาชน ผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน และประชาชนผู้ได้รับผลกระทบฯ จำนวนหนึ่ง เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ และคณะกรรมการได้เดินทางไปศึกษาดูงานการดำเนินการแก้ไข ปัญหาผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน ณ สำนักงานโครงการชลประทานเขื่อนน้ำอูน จังหวัดสกลนคร เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๒

จากการพิจารณาของคณะกรรมการ ในสมัยชุดที่ ๒๓/๒ คณะกรรมการได้มีหนังสือ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี และแจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนการอนุมัติ ค่าชดเชยให้แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน จังหวัดสกลนคร โดยขอให้แก้ไข ปัญหากรณีที่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูนที่ยังตกค้างไม่ได้รับเงินค่าชดเชย โดยเร่งด่วนและในการประชุมคณะกรรมการชุดที่แล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการได้มีการพิจารณาความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาลูกผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง เขื่อนน้ำอูน จังหวัดสกลนคร โดยมีผู้แทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายวันชนะ เข้มรัตน์ และประชาชนผู้ได้รับผลกระทบฯ เข้าร่วมประชุม ในการประชุมดังกล่าว ผู้แทนจากกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ได้รายงานจำนวนรายชื่อของผู้ได้รับผลกระทบฯ ที่ต้องจ่ายค่าชดเชย จากที่ได้มีการ ตรวจสอบแล้วมีทั้งสิ้น ๓,๓๕๑ ราย ได้มีการจัดสรรที่ดินให้แล้ว ๑,๑๑๕ ราย และมีการจ่ายค่าชดเชย แทนการจัดสรรที่ดิน จำนวน ๑๕ ไร่ ในอัตราไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๘๙๔ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๘๘๘ รายครั้งที่ ๓ จำนวน ๑๗๙ ราย แต่มีราษฎรที่ตกค้างยังไม่ได้

รับเงินค่าชดเชยมาร้องขอเพิ่มเติมอีก กรมชลประทานร่วมกับกรมประมงสงเคราะห์ จึงได้ตรวจสอบเรื่องดังกล่าวอีกครั้ง และส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของรัฐเพื่อตรวจสอบร่วมกัน โดยเสนอไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาการจ่ายค่าชดเชย ครั้งที่ ๔ อีกจำนวน ๕๗๘ ราย และได้มีการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติแล้วในวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔

ในการประชุมดังกล่าว นายวันชนะ เข้มรัตน์ ผู้แทนประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูนและประชาชนผู้ได้รับผลกระทบฯ จำนวนหนึ่ง เห็นว่าจำนวนเงินค่าชดเชยแทนการจัดสรรที่ดิน จำนวน ๑๕ ไร่ ในอัตราไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท ต่อครอบครัวนั้น เป็นจำนวนที่น้อยเกินไปและไม่เป็นธรรมกับประชาชนที่ได้รับผลกระทบฯ โดยเห็นว่าควรจ่ายตามราคากลางที่กรมธนารักษ์พื้นที่จังหวัดสกลนครได้ร่วมประชุมกับราษฎรที่ได้รับผลกระทบฯ ในอัตราไร่ละ ๓๙,๖๐๐ บาท ซึ่งเป็นราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม แต่หากรัฐบาลจะจ่ายค่าชดเชยในอัตราดังกล่าวข้างต้น ในขั้นนี้ประชาชนยินดีรับไปก่อน แต่ยังคงขอสงวนสิทธิที่จะเรียกร้องในอัตราไร่ละ ๓๙,๖๐๐ บาท ซึ่งหากได้รับตามที่เสนอ ประชาชนจะยุติการเรียกร้อง และขอให้บันทึกไว้เป็นข้อเรียกร้องที่จะต้องเรียกร้องกันต่อไป

ความเห็นของคณะกรรมการ

คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในเบื้องต้น ขอให้ประชาชนรับข้อเสนอที่รัฐบาลเสนอให้ไปก่อน เพื่อให้ประชาชนจำนวน ๕๗๘ ราย ได้รับเงินค่าชดเชย ตามมติของคณะรัฐมนตรี และขอให้กรมชลประทานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติตามเสนอไปก่อน ส่วนการดำเนินงานของคณะกรรมการจะรับข้อเสนอของประชาชน และช่วยประสานงานผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินการเร็วยิ่งขึ้น

เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร เรื่องดังกล่าวจึงไม่มีการพิจารณา ต่อมานายวันชนะ เข้มรัตน์ ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ขอให้แก้ไขปัญหาราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูนที่ตกค้างโดยเร่งด่วน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งเรื่องมายังคณะกรรมการเพื่อให้พิจารณาคณะกรรมการจึงได้เดินทางศึกษาดูงานและร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในวันศุกร์ที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ สำนักงานโครงการชลประทานเขื่อนน้ำอูน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนครโดยมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าประชุม สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การศึกษาดูงานกรณีปัญหาราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน ณ สำนักงานโครงการชลประทานเขื่อนน้ำอูน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร

๑. เรื่องเดิม

โครงการเขื่อนน้ำอูน จังหวัดสกลนคร เป็นชลประทานขนาดใหญ่ ก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๑๑ แล้วเสร็จและเริ่มเก็บกักน้ำเมื่อปี ๒๕๑๖ กรมชลประทานได้ดำเนินการจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบทุกรายครบถ้วนถูกต้องแล้ว การจัดสรรที่ดินแปลงอพยพให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน กรมประมงสงเคราะห์ (เดิม) เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

๒. สภาพปัญหา

การจัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบ กรมประชาสงเคราะห์ (เดิม) ดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรี โดยก่อตั้งเป็นนิคมสร้างตนเองลำน้ำอูน จังหวัดสกลนคร และสามารถดำเนินการจัดสรรที่ดิน (ที่ทำกิน ๑๓ ไร่+ที่อยู่อาศัย ๒ ไร่) ให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบเพียง ๑,๑๑๕ ราย จากบัญชีราษฎรที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด จำนวน ๓,๓๕๑ ราย จึงทำให้เกิดปัญหาการเรียกร้องจากราษฎรเรื่อยมา

๓. ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๓.๑ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ – ๒๕๔๑ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงและหาแนวทางช่วยเหลือราษฎร โดยมีผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการ และตัวแทนราษฎรร่วมเป็นกรรมการ แต่ในระหว่างการพิจารณาของ คณะกรรมการฯ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๑ ลงมติเห็นชอบ หลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อนสรุปว่าจะไม่มีการจ่ายค่าชดเชย ชำซ้อนหรือย้อนหลัง

๓.๒ เมื่อปี ๒๕๔๒ สำนักนายกรัฐมนตรี ได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง เกี่ยวกับราษฎรพบว่า มีผู้ได้รับผลกระทบและยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ จำนวน ๑,๐๐๓ ราย แต่ในขณะนั้นมามีรายงานตัวเพียง ๘๙๖ ราย จึงส่งบัญชีรายชื่อดังกล่าวมาให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาให้การช่วยเหลือส่วนที่เหลืออีก ๑๐๗ ราย หากมารายงานตัวเมื่อใดก็จะส่งให้กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ต่อไป (ภายหลังพบว่าในกลุ่ม ๘๙๖ ราย มีรายชื่อซ้ำจึงเหลือ ๘๘๕ ราย)

๓.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาดำเนินการช่วยเหลือโดยให้ สปก. ตรวจสอบ หาที่ดินเพื่อนำมาใช้จัดสรร แต่ได้รับรายงานว่ามีที่ดินแปลงว่างที่จะนำมาจัดสรรให้แก่ราษฎรกลุ่มนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงมอบให้กรมชลประทานนำเสนอคณะรัฐมนตรี ขออนุมัติในหลักการ ใช้จ่ายเงินชดเชยเพื่อจัดหาที่ดินเป็นกรณีพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบ จากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน

๓.๔ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๖ ลงมติเห็นชอบในหลักการ ที่ให้ความช่วยเหลือราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูนและให้กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ไปพิจารณาทบทวนความจำเป็นเหมาะสมของแนวทางการช่วยเหลือราษฎรอีกครั้ง

๓.๕ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ คณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการให้ สปก. จัดหาที่ดิน ส่วนที่เกินสิทธิจากผู้ถือครองทำประโยชน์ในที่ดินเดิม และส่วนที่ผู้ถือครองทำประโยชน์ในที่ดินเดิมที่ไม่มี คุณสมบัติที่จะได้รับการจัดที่ดินให้ได้ตามกฎหมายในเขตปฏิรูปที่ดินฯ จังหวัดสกลนคร มาจัดให้ แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบ จำนวน ๘๘๕ ราย ๆ ละ ๑๕ ไร่ และอนุมัติใช้เงินงบประมาณ (งบกลาง) เพื่อจ่ายเป็นค่าชดเชยการสูญเสียโอกาสการทำประโยชน์ในที่ดินในอัตราไร่ละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓๔,๒๕๐,๐๐๐ บาท

๓.๖ จังหวัดสกลนคร ได้มีหนังสือ ที่ สน ๐๐๐๕/๑๔๘๕๕ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ รายงานให้กระทรวงเกษตรฯ ทราบว่าได้รับหนังสือฉบับลงวันที่ ๑๒ ก.ค. ๒๕๔๗ จากตัวแทนของราษฎร สรุปความว่าได้สอบถามราษฎรผู้ได้รับผลกระทบทุกรายแล้ว (๘๘๕ ราย) ปรากฏว่าราษฎรที่ได้รับ ผลกระทบจำนวน ๘๕๔ ราย ขอรับเป็นเงินไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท แทนที่ดินที่ สปก. จะจัดหาให้

ส่วนราษฎรที่ได้รับผลกระทบ จำนวน ๔๑ ราย จะขอรับเงินไร่ละ ๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่เคยเสนอ คณะรัฐมนตรี

๓.๗ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ พ.ย. ๒๕๔๗ รับทราบผลการดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ทั้งนี้ ให้กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปดำเนินการด้วยว่า “การจ่ายเงินชดเชยกรณีนี้ ให้ยึดหลักการที่จะจ่าย ในอัตราไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการ โดยใช้บปกติของ ส.ป.ก.”

๓.๘ ภายหลังจากที่ทางราชการได้จ่ายเงินชดเชยพิเศษให้แก่ราษฎรกลุ่ม ๘๙๔ ราย เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้มีตัวแทนราษฎรกลุ่มต่าง ๆ มายื่นเรื่องขอให้จังหวัดสกลนคร, กรมชลประทาน, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อขอให้พิจารณาช่วยเหลือ ผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูน ดังนี้

๑) กลุ่มที่ได้รับเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินไปแล้ว จำนวน ๘๙๔ ราย ซึ่งรับเงินชดเชยพิเศษไปแล้ว รายละ ๑๕๐,๐๐๐ บาท (อัตราไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๕ ไร่) แต่เรียกร้องขอรับเป็นเงินชดเชยพิเศษเพิ่มเติม

๒) กลุ่มที่ยังไม่ได้รับเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินที่เคยผ่านการตรวจสอบ จากสำนักนายกรัฐมนตรี และราษฎรกลุ่ม ๙๗๑ ราย จังหวัดสกลนครได้มีคำสั่ง ที่ ๑๑๑๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และที่ ๔๖๐๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ แต่งตั้ง คณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงและหาแนวทางช่วยเหลือ

๓.๙ ผลการตรวจสอบของคณะทำงาน จากคำร้องของราษฎร ๑,๕๕๕ ราย พบว่า มีรายชื่อตรงกับบัญชีรายชื่อผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนน้ำอูนของกรมชลประทาน จำนวน ๙๗๑ ราย จึงถือว่าเป็นผู้ได้รับผลกระทบที่ควรพิจารณาให้การช่วยเหลือต่อไป คณะกรรมการฯ มีมติสมควรให้การช่วยเหลือราษฎรกลุ่ม ๙๖๑ ราย (กลุ่ม ๘๗๑ ราย ตรวจสอบแล้วพบว่าได้รับการ ช่วยเหลือไปแล้ว ๑๐ ราย) เฉพาะราษฎรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกนิคมฯ จำนวน ๗๘๒ รายเท่านั้น เนื่องจาก เห็นว่าเป็นผู้ที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือจากราชการมาก่อน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๓๐๓/๓๔๙๐ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ ขออนุมัติในหลักการให้มีการจ่ายค่าชดเชย เพื่อจัดหาที่ดินเป็นกรณีพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎร จำนวน ๘๘๘ ราย (๑๐๖ ราย+๗๘๒ ราย) ในอัตราไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท รายละ ๑๕ ไร่ เป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๓๓,๒๐๐,๐๐๐ บาท และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑

๓.๑๐ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๐๓/๔๙๙๗ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ขออนุมัติในหลักการให้มีการจ่ายเงินชดเชย เพื่อจัดหาที่ดินเป็นกรณีพิเศษแทน การจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎร จำนวน ๑๗๙ ราย ในอัตราไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท รายละ ๑๕ ไร่ เป็นเงิน ๑๕๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๖,๘๕๐,๐๐๐ บาท และคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๑

๔. แนวทางแก้ไขปัญหา

เมื่อการจ่ายเงินให้แก่ราษฎรกลุ่ม ๑๐๖ ราย และกลุ่ม ๙๖๑ ราย เสร็จสิ้นลง ได้มี ราษฎรที่อ้างว่าตกค้างยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ (จำนวน ๒,๙๐๐ ราย) มาเรียกร้องขอให้จังหวัด

และกรมชลประทานดำเนินการให้ความช่วยเหลือ โดยกรมชลประทานได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๒ แจ้งให้จังหวัดสกลนครทราบว่า เห็นด้วยที่จะให้มีการช่วยเหลือราษฎรที่ตกค้างแต่แนวทางในการช่วยเหลือควรใช้แนวทางเมื่อปี ๒๕๔๘ คือ ให้จังหวัดสกลนครแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อทำการตรวจสอบสิทธิของราษฎรที่ยื่นคำร้องในแต่ละอำเภอว่าเป็นผู้ที่มีสิทธิและยังไม่เคยได้รับการช่วยเหลือมาก่อนหรือไม่ และกรมชลประทานไม่ขัดข้องที่จะให้แต่งตั้งหัวหน้าฝ่ายจัดหาที่ดิน ๕ เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาน้ำอูน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ แต่ควรให้มีตัวแทนของราษฎรแต่ละกลุ่มเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย การช่วยเหลือในครั้งนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีชื่อปรากฏตามบัญชีรายชื่อราษฎรที่ถูกเขตนํ้าท่วมบริเวณอ่างเก็บนํ้า ซึ่งสำนักงานชลประทานที่ ๕ จังหวัดอุดรธานี ได้จัดส่งให้แก่ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองลำนํ้าอูน เมื่อปี ๒๕๓๙ จำนวน ๓,๓๕๑ ราย หรือเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ที่มีชื่อปรากฏตามบัญชีรายชื่อดังกล่าว และจะต้องเป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับการช่วยเหลือจากทางราชการมาก่อนหรือไม่ได้ใช้สิทธิแทนผู้ที่เคยได้รับการช่วยเหลือไปแล้วตามมติคณะรัฐมนตรีที่ผ่านมา

จังหวัดสกลนคร ได้มีคำสั่ง ที่ ๑๕๑๖๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงและหาแนวทางช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนนํ้าอูน โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร (นางวิทยา ประสงค์วัฒนา) เป็นประธานคณะทำงาน ซึ่งคณะทำงานฯ ได้ประชุมหารือ รวม ๘ ครั้ง สรุปได้ดังนี้

๑. บัญชีรายชื่อราษฎรที่ถูกเขตนํ้าท่วมบริเวณอ่างเก็บนํ้า จำนวน ๓,๓๕๑ ราย ตรวจสอบแล้วมีราษฎรที่ถูกเขตนํ้าท่วมบริเวณอ่างเก็บนํ้า ตามบัญชีจริง ๓,๒๓๘ ราย

๒. ราษฎรหรือทายาทโดยธรรมของผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างฯ ที่คณะรัฐมนตรีได้เคยมีมติให้การช่วยเหลือไปแล้ว และราษฎรผู้ได้รับผลกระทบที่ยังไม่เคยได้รับการช่วยเหลือมาก่อน ร้องขอรับการช่วยเหลือเพิ่มจากเดิมไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นไร่ละ ๓๐,๐๐๐ บาท ตามที่ได้เคยยื่นเสนอไว้ เนื่องจากระยะเวลาการช่วยเหลือได้ล่วงเลยมาเป็นเวลานาน

๓. มีราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนนํ้าอูน แต่ไม่มีชื่อปรากฏในบัญชีรายชื่อราษฎรที่อยู่เขตนํ้าท่วมบริเวณอ่างเก็บนํ้า (๓,๓๕๑ ราย) ร้องขอรับการช่วยเหลือเพิ่มเติม ดังนี้

๓.๑ กลุ่มราษฎรที่ได้รับผลกระทบที่อยู่บริเวณขอบอ่างเก็บนํ้า

๓.๒ กลุ่มราษฎรที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งเป็นสมาชิกของนิคมสร้างตนเองลำนํ้าอูน แต่ยังไม่ได้รับจัดสรรที่ดินทำกินตามสิทธิไร่ละ ๑๕ ไร่ หรือได้รับการจัดสรรยังไม่ครบตามสิทธิ

จังหวัดสกลนคร ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๓๐๓(๐๕)/๙๒๔๐ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แจ้งผลการดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนนํ้าอูนที่ตกค้างถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาดำเนินการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. อนุมัติให้มีการจ่ายเงินชดเชยเป็นกรณีพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนนํ้าอูนหรือทายาทของบุคคลดังกล่าวในกรณีที่บุคคลนั้นเสียชีวิตตามบัญชีรายชื่อที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกร

ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ จำนวน ๕๗๘ ราย ๆ ละ ๑๕ ไร่ ในอัตราไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท วงเงิน ๘๖,๗๐๐,๐๐๐ บาท

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบบุคคลผู้มีสิทธิได้รับเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรกลุ่มนี้และกำกับการจ่ายเงินให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เรียบร้อย ไม่ให้เกิดการจ่ายเงินซ้ำซ้อนด้วยวิธีโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารตามรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิหรือทายาทของบุคคลดังกล่าว โดยถือความเห็นของคณะกรรมการชุดนี้เป็นหลักฐานในการจ่ายเงิน

๓. ในการจ่ายเงินให้ระบุในเอกสารการจ่ายเงินด้วยว่า “ข้าพเจ้าตกลงและยินยอมรับเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดิน ในอัตราไร่ละ ๑๐,๐๐๐ บาท และจะไม่มาเรียกร้องขอรับเงินชดเชยพิเศษเพิ่มเติมหรือขอรับการช่วยเหลืออย่างอื่นจากทางราชการอีก”

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ผู้ที่มีรายชื่อที่เป็นผู้มีสิทธิจะได้รับเงินค่าชดเชย ขอให้กรมชลประทานผู้รับผิดชอบเร่งรัดให้มีการจ่ายโดยเร็ว

๒. ขอให้สำนักชลประทานที่ ๕ เร่งจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิและให้มารับเงินตามขั้นตอนและระเบียบของทางราชการโดยเร็วถ้ารายได้เข้าสู่กระบวนการของศาลในการพิสูจน์สิทธิก็ให้รอคำสั่งศาล ส่วนรายได้ที่ไม่มีปัญหาก็ให้ดำเนินการไปก่อนไม่ต้องรอ

๓. สำหรับข้อเรียกร้องของราษฎรที่ต้องการให้ทางรัฐบาลอนุมัติการจ่ายเงินให้ในอัตราไร่ละ ๓๐,๐๐๐ บาท คณะกรรมการได้ทำหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อขอให้พิจารณา ดังนี้

๑. ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนและมีมติให้มีการจ่ายค่าชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎรจากที่เคยมีมติจัดสรรที่ดินทำกินให้รายละ ๑๕ ไร่ (ที่ทำกิน ๑๒ ไร่ที่อยู่อาศัย ๓ ไร่) เป็นอัตราไร่ละ ๓๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากเป็นอัตราที่ใกล้เคียงกับราคาที่ดินในปัจจุบัน

๒. หากข้อเรียกร้องตาม (๑) ได้รับการทบทวนก็ขอให้ไม่ตัดสิทธิราษฎรหรือทายาทของผู้ที่มีสิทธิให้ได้รับเพิ่มอีกไร่ละ ๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งคณะกรรมการจะได้ติดตามการทำงานของกรมชลประทาน และการพิจารณาทบทวนของคณะรัฐมนตรีว่าจะมีการทบทวนในเรื่องดังกล่าวหรือไม่ และได้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบถึงการดำเนินการของคณะกรรมการ

นายสุคนธ์ พลบุบผา / นิติกรชำนาญการ
ผู้สรุปผลการศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงานการดำเนินงานของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
ณ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
วันจันทร์ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พลอากาศเอก ธีระศ ปุณศรี	ประธานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)
๒. พันเอก นที ศุกลรัตน์	รองประธาน กสทช.
๓. พลโท พีระพงษ์ มานะกิจ	กรรมการ กสทช.
๔. พันตำรวจเอก ทวีศักดิ์ งามสง่า	กรรมการ กสทช.
๕. นายประเสริฐ ศิลไพพัฒน์	กรรมการ กสทช.
๖. นางสาวสุกัญญา กลางณรงค์	กรรมการ กสทช.
๗. นายฐากร ตัณฑสิทธิ์	เลขาธิการ กสทช.
๘. นางสาวมณีรัตน์ กำธรกิจการ	เลขานุการ กสทช.

ผลการศึกษาดูงาน

คณะกรรมการธิการ ได้มีการติดตามการดำเนินงานของ กสทช. มาโดยตลอด และทราบว่า กสทช. จะมีการจัดประชุมผู้ประกอบการวิทยุชุมชน จึงได้เดินทางมาศึกษาดูงานเพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับความคืบหน้าในการดำเนินงานของ กสทช. สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

กสทช. ชุดนี้เพิ่งได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้นั้น มีหลักในการดำเนินงาน คือ การจัดทำแผนแม่บทในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น

๑) แผนแม่บทการจัดสรรคลื่นความถี่ อยู่ระหว่างการดำเนินการ

๒) แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม อยู่ระหว่างการดำเนินการ

๓) แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ซึ่งได้จัดทำบับร่างขึ้นมาแล้ว และผ่านความเห็นชอบจาก กสทช. ขั้นตอนต่อไปคือการจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

สิ่งที่ กสทช. ต้องเผชิญเมื่อมารับตำแหน่ง คือ ปัญหาของวิทยุชุมชน รวมถึงสื่อผ่านเคเบิลต่าง ๆ จะสิ้นสุดระยะเวลาการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ในช่วงต้นเดือนมกราคม กสทช. จึงได้มีการประชุมและมีมติให้มีการขยายระยะเวลาการอนุญาตออกไปอีก ๓๐๐ วัน เพื่อให้ กสทช. มีเวลาในการพิจารณากำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ในการอนุญาต กระบวนการจัดหมวดหมู่ และกระบวนการกำกับดูแล

การขยายระยะเวลาการอนุญาตให้กับสถานีวิทยุต่าง ๆ นั้น จะขยายเวลาให้เฉพาะสถานีที่มีการขึ้นทะเบียนตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการดำเนินการตามบทเฉพาะกาล ของพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการ

โทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งตามที่ได้สำรวจ พบว่ามีสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่ได้รับความคุ้มครองประมาณ ๖,๖๐๐ สถานี

หลังจากมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ สถานีวิทยุที่ไม่ได้ลงทะเบียนไว้พบว่ามี ๗๘๘ สถานีที่สำรวจได้ว่าผิดกฎหมาย กรณีการตั้งสถานีโดยไม่ได้รับอนุญาต กสทช. จะดำเนินการโดยมีหนังสือกล่าวโทษไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผลการดำเนินการปัจจุบัน มีการจับกุมแล้ว ๒๐ สถานี ส่วนสถานีอื่น ๆ ได้ขึ้นทะเบียนไว้เพื่อสืบสวนสอบสวนต่อไป นอกจากนี้ยังมีกรณีของสถานีวิทยุที่เปิดขึ้นมาในช่วงเกิดอุทกภัยโดยไม่ได้รับอนุญาต แต่เป็นสถานีที่เปิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือสังคม กสทช. ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวและมีมติว่าควรชะลอการดำเนินการจับกุม โดยได้มีหนังสือถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้ชะลอการจับกุม ส่วนสถานีวิทยุใดที่เคยแจ้งความประสงค์ขอใบอนุญาตออกอากาศชั่วคราวไว้แล้ว ๖,๖๐๐ สถานี กสทช. ได้แจ้งให้มาแจ้งความประสงค์ภายใน ๗๕ วัน ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ปัจจุบันใน ๖,๖๐๐ สถานีที่ขออนุญาตออกอากาศชั่วคราวอย่างถูกต้อง กสทช. ยังไม่สามารถจัดสรรคลื่นความถี่ให้ได้ทั้งหมด เนื่องจากคลื่นความถี่มีไม่เพียงพอ ซึ่งการดำเนินงานบริหารคลื่นความถี่นั้น กสทช. จะนำ ๖,๖๐๐ สถานี มาจัดหมวดหมู่ เพื่อการกำกับดูแล ดังนี้ ๑) หมวดหมู่การให้บริการชุมชน (ไม่แสวงผลกำไรทางธุรกิจ) ๒) หมวดหมู่การให้บริการสาธารณะ (ไม่แสวงผลกำไรทางธุรกิจ) และ ๓) หมวดหมู่การให้บริการธุรกิจ (ผ่านกระบวนการประมูล)

การขยายระยะเวลา ๓๐๐ วัน ซึ่ง กสทช. ได้กำหนดขึ้นนั้น จะขยายให้กับกลุ่มที่ขึ้นทะเบียนออกอากาศในสมัย กทช. ไม่เกี่ยวข้องกันกับแผนแม่บท เพื่อให้ กสทช. ได้สร้างหลักเกณฑ์ในการจัดสรรคลื่นความถี่ขึ้นว่าจะจัดแบ่งหมวดหมู่อย่างไร และต้องดำเนินการในแต่ละหมวดหมู่อย่างไร การเดินทางไปจัดประชุมของ กสทช. ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจให้สถานีวิทยุต่าง ๆ ตลอดจนเป็นการแจ้งให้ทราบว่า การดำเนินการใด ๆ กสทช. จะปฏิบัติตามกฎหมายและไม่มีการเลือกปฏิบัติ

๔. กรณีปัญหาวิทยุชุมชนที่ไม่อนุญาตให้จดทะเบียนเพิ่มเติม โดยจะอนุญาตเฉพาะรายเก่าที่เคยขึ้นทะเบียนไว้ จะทำให้เกิดการซื้อขายคลื่นความถี่ในราคาสูง แต่หากมีการอนุญาตให้จดทะเบียนเพิ่มจะช่วยแก้ปัญหาการซื้อขายกันได้

หากมีสถานีวิทยุเพิ่มขึ้น ๑ สถานี จะทำให้เกิดปัญหา คือ จากเดิม ๑ สถานีจะใช้ระยะทางส่งสัญญาณออกอากาศ ๑๐ กิโลเมตร เมื่อมีสถานีเพิ่มขึ้น ระยะทางในการส่งสัญญาณออกอากาศจะลดลงเหลือ ๕ กิโลเมตร ส่งผลให้มีคลื่นแทรกกันเป็นจำนวนมาก การขึ้นทะเบียนเป็นการจำกัดจำนวนสถานี ให้ลดลง โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมา การออกนโยบายด้านเทคนิคจึงต้องมีความละเอียดรอบคอบ ไม่เพียงแต่ทำตามกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. กรณีที่ กสทช. ดำเนินการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนแม่บทหรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ขอให้ กสทช. ส่งร่างแผนแม่บทหรือหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้กับคณะกรรมการและคณะกรรมการจะขอไปร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย

๒. กรณีการใช้คลื่นที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ควรปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างภาครัฐ เอกชน และภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้ดำเนินการให้ถูกต้อง

๓. ความรับผิดชอบของสถานีวิทยุในการเสนอข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะกรณีประกอบวิชาชีพ ซึ่งให้ความสำคัญน้อยมาก คณะกรรมการธิการต้องการให้ กสทช. ให้ความสำคัญ เพื่อให้เนื้อหาสาระที่ออกไปเป็นประโยชน์กับประชาชน ผู้ประกาศจึงควรมีประกอบวิชาชีพ

๔. การหาแนวทางแก้ไขและป้องกันการซื้อขายคลื่นความถี่วิทยุชุมชน เนื่องจากเมื่อ กสทช. ไม่อนุญาตให้จดทะเบียนใหม่ จะทำให้เกิดการซื้อขายในราคาสูง กสทช. จึงควรคำนึงถึงและออกมาตรการในการป้องกันให้ชัดเจน

๕. กสทช. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ เกี่ยวกับการออกหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนควรมีการประกาศให้ชัดเจนและบ่อยครั้งมากขึ้น

นางสาวปิติกานต์ สอนดี / วิทยาการชำนาญการ
ผู้สรุปผลการศึกษาดูงาน

การเดินทางศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕
ณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการศึกษาดูงาน

๑. การเดินทางศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑.๑ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอดเกี่ยวกับการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลถ้ำลอด โดยองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอดได้ดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑) โครงการอบรมคณะกรรมการการเลือกตั้งและคณะกรรมการลงคะแนน โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๔๗ ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๘ ข้อกำหนดคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๖ และแก้ไขเพิ่มเติมและประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๔๖

๒) กิจกรรมการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งและการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

๓) กิจกรรมการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ารับฟังการประชุมสภาตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอด เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการสำหรับให้ประชาชนเข้ารับฟังการประชุมสภาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอด พ.ศ. ๒๕๕๑

๔) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนระดับตำบล ในการจัดทำประชาคมเพื่อจัดทำและทบทวนแผนพัฒนาสามปี โดยได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

๕) การฝึกอบรมตามโครงการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและทะเบียนพาณิชย์

๖) โครงการองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอดเคลื่อนที่พบประชาชนประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยจัดทำขึ้นเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร ร่วมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งเพื่อรับทราบปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๗) โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ ประจำปี ๒๕๕๔ โดยจัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ผู้บริหาร สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้นำชุมชนต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน การบริหารงานและเทคโนโลยีต่างๆ

๘) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในโอกาสวันสำคัญ อาทิ โครงการปล่อยปลาเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กิจกรรมประเพณีเข้าพรรษา โครงการวันผู้สูงอายุตำบลถ้ำลอด กิจกรรมประเพณีปีใหม่ กิจกรรมปลูกต้นไม้ในวันแม่ กิจกรรมตักบาตรในวันแม่ เป็นต้น โดยองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการดำเนินการทุกปี ซึ่งใช้งบประมาณไม่มากส่วนใหญ่เป็นการขอความร่วมมือจากประชาชน การปลูกต้นไม้ชาวบ้านและนักเรียนมาช่วยกันปลูกและดูแลรักษาร่วมกัน

๑.๒ ปัญหาเกี่ยวกับสัญชาติในเขตตำบลถ้ำลอด

ประชาชนที่มาอาศัยอยู่ตำบลถ้ำลอดส่วนใหญ่เป็นชนเผ่าไทใหญ่และมูเซอ ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอดได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๒๓ โดยได้แจ้งให้ประชาชนมาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยเฉพาะคนที่มาอาศัยอยู่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๘ แต่ปัญหาสำคัญที่ยังไม่สามารถดำเนินการให้สัญชาติได้คือประชาชนไม่ใส่ใจมาดำเนินการ

๑.๓ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ระเบียบการจ่ายและจำนวนผู้สูงอายุในปัจจุบัน

การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตามนโยบายของรัฐบาล คือ อายุ ๖๐ ปี จ่าย ๖๐๐ บาท อายุ ๗๐ ปี จ่าย ๗๐๐ บาทและอายุ ๘๐ ปี จ่าย ๘๐๐ บาท ตามลำดับ องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำลอดมีวิธีการจ่าย ๒ ระบบ คือ การจ่ายโดยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารและนำไปจ่ายให้ที่บ้าน

๑.๔ ปัญหาของตำบลถ้ำลอด

๑) การออกเอกสารสิทธิที่ดินทำกิน จากความคิดเห็นของชาวบ้านพบว่า ชาวบ้านต้องการให้มีการแก้ไขทั้งระบบ ต้องการเอกสารสิทธิเพื่อแบ่งพื้นที่ป่ากับที่ดินทำกิน โดยหากมีกฎหมายรองรับให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถออกเอกสารสิทธิได้จะทำให้มีความสะดวก นอกจากนี้การแบ่งพื้นที่ป่ากับที่ดินทำกินจะทำให้ประชาชนไม่ทำลายป่าและไม่เกิดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับชาวบ้าน

๒) น้ำที่ใช้ในการอุปโภคบริโภคและน้ำที่ใช้ในการเกษตรมีความขาดแคลนไม่เพียงพอ ชาวบ้านต้องการให้สร้างเขื่อนและกระจายน้ำให้หมู่บ้านต่างๆ

๓) การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบถาวรและยั่งยืน

๔) การสร้างถนน เนื่องจากการสัญจรที่ลำบากซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำหนังสือเสนอขอสร้างถนนแต่ก็ยังไม่ได้รับอนุมัติ

๕) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ต้องการให้ส่งเสริมสินค้าชุมชน เป็นสินค้า OTOP ให้เข้าสู่ตลาดโลก มีการพัฒนาตลาดรองรับสินค้า จัดหาแหล่งทุนมารับซื้อสินค้าของชาวบ้าน

๖) ปัญหาอุทกภัยเกี่ยวกับน้ำกักเซาะที่นาทำให้ที่นาของชาวบ้านได้รับความเสียหาย

๒. การเดินทางศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ โรงเรียนบ้านห้วยแห้ง อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒.๑ แนวทางการพัฒนาประชาธิปไตย

จากการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดโรงเรียนบ้านห้วยแห้ง นายพิมุข ชาญธนะวัฒน์ ครูใหญ่โรงเรียนบ้านห้วยแห้ง ซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนในหมู่บ้าน ได้ให้ข้อมูลว่า ในการพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนและการปลูกฝังการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในชุมชนนั้น ได้มีการดำเนินการโดยการจัดกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ มีการสร้างความสัมพันธ์กับคนในชุมชน มีการให้ความรู้ผ่านสื่อต่างๆ ตัวอย่างเช่น การสื่อสารผ่านรายการเสียงตามสาย การเยี่ยมผู้นำชุมชน เป็นต้น โดยให้ความรู้ด้านวิถีการดำเนินชีวิต พร้อมกับมีการรับฟังความคิดเห็นของคนในชุมชน ซึ่งการกระทำใดๆ จะต้องอยู่ในกฎระเบียบ เนื่องจากหลักประชาธิปไตยนั้นจะมีกฎเกณฑ์ ซึ่งครูและชาวบ้านจะต้องปฏิบัติตามเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ ความเข้าใจว่าหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นหลักการปกครองที่ให้อิสระเสรี โดยที่จะกระทำสิ่งใดก็ได้ นั่น เป็นความเข้าใจที่ผิด ส่วนการพัฒนาประชาธิปไตยและการดำเนินงานภายใต้ระบอบประชาธิปไตยภายในโรงเรียนนั้น ครูใหญ่จะคอยพูดคุยและรับฟังความคิดเห็นของครูทุกคน และมอบหมายงานต่างๆ ให้ครูทุกคนได้มีส่วนร่วมและรับผิดชอบตามความถนัดและความสามารถ

โรงเรียนบ้านห้วยแห้ง มีครูผู้รับผิดชอบด้านการพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียน ซึ่งมีแนวทางการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตแก่นักเรียน การให้นักเรียนมีความใส่ใจในสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ตัวอย่างเช่น กิจกรรมการเลือกตั้งประธานนักเรียน จากการสมัครของผู้สมัครรับเลือกตั้งและการเสนอชื่อ ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าว ผู้สมัครรับเลือกตั้งจะหาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกันกับการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ การดำเนินงานใดๆ จะมีการประชุมคณะนักเรียนทุกเดือน ๆ ละ ๑ - ๒ ครั้ง นอกจากกิจกรรมการเลือกตั้งแล้ว มีกิจกรรมกีฬา ซึ่งจะเปิดโอกาสให้นักเรียนประชุมกันและแสดงความคิดเห็นว่าจะจัดกิจกรรมอย่างไร และจะมีการดำเนินการอย่างไรบ้าง ส่วนแนวทางการพัฒนาประชาธิปไตยในชุมชน นายพิมุข ชาญธนะวัฒน์ ครูใหญ่โรงเรียนบ้านห้วยแห้ง มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานด้านประชาธิปไตยจะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ ปัญหาด้านประชาธิปไตยในชุมชน

การเลือกตั้งผู้นำชุมชน เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งไม่ได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้นำชุมชน พร้อมประชาชนผู้สนับสนุนได้ประท้วง โดยอ้างว่าจะทำการรื้อบ้านและย้ายไปอยู่ที่อื่น ซึ่งปัจจุบันมีผู้ย้ายไปแล้วจำนวน ๑ หลัง การกระทำดังกล่าวถือเป็นความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งหากชุมชนมีความเข้มแข็งและมีความเข้าใจหลักการในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งและประชาชนผู้สนับสนุนจะต้องไม่ย้ายที่อยู่อาศัย และจะต้องคอยตรวจสอบการทำงานของผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้ง หรือ ผู้นำชุมชนคนใหม่ ทั้งนี้ เป็นหน้าที่ของครูที่จะให้ความรู้ความเข้าใจแก่คนในชุมชน

๒.๓ ปัญหาของโรงเรียนบ้านห้วยแห้ง

๑) อาคารเรียนซึ่งสร้างมากกว่า ๒๐ ปี ขณะนี้ได้ทรุดตัวลง และอาจถล่มลงมาทับครูและนักเรียนได้ ซึ่งอาคารเรียนดังกล่าวยังคงใช้เป็นอาคารเรียนสำหรับเด็กนักเรียน ทั้งนี้ ทางโรงเรียนบ้านห้วยแห้งได้ของบประมาณการสร้างอาคารถาวรไปยังเขต เพื่อสร้างอาคารเรียนจำนวน ๓ ห้อง โดยของบประมาณจำนวน ๑.๗ ล้านบาท

๒) การเปลี่ยนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการบ่อยครั้ง ทำให้เกิดการพัฒนาด้านการศึกษาไม่ต่อเนื่อง

๒.๔ เรื่องร้องเรียนจากประชาชน

เรื่องร้องเรียนจากครูโรงเรียนบ้านห้วยแห้ง กรณีบิดาถูกวิสามัญฆาตกรรม จากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตระเวนชายแดน กรณีการวิสามัญกลุ่มผู้ล่าเหยี่ยวยาเสพติดที่เขตตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า ในกรณีนี้มีผู้เสียชีวิต จำนวน ๓ คน

๓. การเดินทางศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ที่ว่าการอำเภอปางมะผ้า

๓.๑ ปัญหายาเสพติด

การปราบปรามมีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหลายฝ่ายสนธิกำลังระหว่างทหาร ตำรวจและอาสาสมัครรักษาดินแดน (อ.ส.) และฝ่ายปกครองร่วมกันปฏิบัติงาน ปัญหาคือแนวชายแดนอำเภอปางมะผ้าจะติดกับสหภาพพม่าพื้นที่เป็นภูเขาสูง การสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติดทหารจะช่วยเหลือตามแนวชายแดน สำหรับปัญหาเสพติดในพื้นที่จะมีชาวชนเผ่าซึ่งอายุกว่า ๔๐ ปีขึ้นไป ยังมีการสูบบุหรี่

ปลูกฝิ่นกันอยู่ และมีการลักลอบปลูกตามเชิงเขา เมื่อปลายปีที่แล้วได้มีการทำลายไร่ฝิ่นเป็นจำนวนกว่า ๑๐ ไร่ จุดที่อันตรายในการลำเลียงยาเสพติดจากประเทศเพื่อนบ้าน คือ ช่องแคบลวงจิ่งจึงต้องมีการประสานข้อมูลระหว่างทหาร ตำรวจเพื่อปราบปรามมาตลอด เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๒ มีการล่อซื้อยาบ้าได้กว่า ๔๐๐,๐๐๐ เม็ด โดยการล่อซื้อของ ปปส. โดยการสนธิกำลังกันระหว่างทหาร ตำรวจและ อปพร. ร่วมกัน

๓.๒ ปัญหาการขอสัญชาติ

อำเภอปางมะผ้าจะดำเนินการตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๒๓ และพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยผู้ขอต้องมีการขอเพิ่มชื่อก่อน จากนั้นจึงมีการแปลงสัญชาติ ซึ่งทางอำเภอได้มีการเร่งรัดให้ ถ้ามีการเสนอขอมาตามขั้นตอนของกฎหมายและถ้ามีหลักฐานเอกสารครบถ้วนก็จะรับรองสัญชาติไทยให้ แต่จากที่ได้ดำเนินการมา บางรายที่มีปัญหาเพราะหลักฐานเอกสารไม่ครบต้องมีการรวบรวมข้อมูลประกอบ นอกจากนี้ ยังพบข้อมูลบางรายสวมสิทธิ์คนอื่นสวมตัวทำบัตรประชาชนซึ่งถ้าพบก็จะไม่ออกให้ จำนวนข้อมูลผู้ขอสัญชาติ มี ๙๐ – ๑๐๐ ราย ถ้ารายใดข้อมูลเอกสารหลักฐานครบถ้วนก็จะออกสัญชาติให้ แต่ปัญหาบางรายข้อมูลไม่ครบและเจ้าตัวไม่ติดตามดำเนินการต่อเรื่องจึงตกค้าง ในการติดต่อประสานงานเพื่อขอสัญชาติไทยทางอำเภอมีข้าราชการและลูกจ้างที่พูดภาษาถิ่นได้เพื่อประโยชน์ในการติดต่อกับชาวชนเผ่าต่าง ๆ นอกจากนี้ในกรณีที่รายใดไม่มีหลักฐานประกอบการขอสัญชาติเพียงพอ ทางอำเภอก็อนุโลมให้มีการสืบพยานบุคคลโดยให้ผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันเป็นผู้รับรองว่าอยู่ในประเทศไทย ๑๐ ปีขึ้นไป แต่ปัญหาคือกรณีที่มีในบางท้องที่ผู้รับรองเป็นผู้ใหญ่บ้านไม่ถึง ๕ ปี จึงรับรองลูกบ้านไม่ได้

๓.๓ ปัญหาในการปฏิบัติราชการและแนวทางแก้ไข

๑. ปัญหาด้านงบประมาณ การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงมีไม่เพียงพอ เนื่องจากในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่และตรวจตราความเรียบร้อยของผู้ปฏิบัติราชการในเขตอำเภอปางมะผ้า พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงทุรกันดารเส้นทางคมนาคมไม่สะดวก ดังนั้น ยานพาหนะ จึงมีความสิ้นเปลืองน้ำมันมากกว่าการใช้เส้นทางราบตามปกติ ซึ่งที่ผ่านมากระทรวงมหาดไทยจะจัดสรรเงินงบประมาณสำหรับจัดซื้อเชื้อเพลิงสำหรับเติมยานพาหนะในการเดินทางเฉลี่ยเท่าอำเภอที่มีพื้นที่เป็นที่ราบทำให้งบประมาณส่วนนี้ไม่เพียงพอ จึงขอให้คณะกรรมการธิการช่วยพิจารณาสนับสนุนอภิปรายในสภาเพื่อจัดหาให้เพียงพอ

๒. ยานพาหนะไม่เพียงพอต่อการใช้งานเนื่องจากรถยนต์ที่ใช้อยู่ปัจจุบันต้องซ่อมแซมบ่อยต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงมาก จึงขอให้กระทรวงมหาดไทยจัดซื้อใหม่เป็นรถยนต์ประเภทกระบะยกสูงขับเคลื่อน ๔ ล้อ เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงและกันดารเพื่อความรวดเร็วและสะดวกต่อการเดินทางปฏิบัติราชการในท้องที่อำเภอปางมะผ้าและการเดินทางไปยังอำเภออื่นหรือจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๓. การสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ข้าราชการ และการบริหารงานบุคคล ขอให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในกระทรวงหรือผู้มีอำนาจได้พิจารณาให้เป็นไปโดยสร้างความเป็นธรรม ไม่ให้เป็นไปโดยการวิ่งเต้นเส้นสายในกรณีที่จะมีการโยกย้ายหรือพิจารณาขึ้นเงินเดือน ขอให้เป็นไปโดยความเหมาะสมจำเป็นและเป็นธรรมแก่ข้าราชการผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละอดทนวิริยะอุตสาหะจริง ๆ

สำหรับแนวทางการแก้ปัญหาในเบื้องต้นของอำเภอปางมะผ้า กรณีงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีไม่เพียงพอ ทางอำเภอจะขอแรงงานบ้านมาช่วย เช่นกรณีการก่อสร้างอาคารศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน ทางราชการให้เงินงบประมาณเพียง ๘๐,๐๐๐ บาท แต่งบก่อสร้างจริง ๆ เกินจึงต้องขอแรงงานชาวบ้านอาสาช่วย

ส่วนการของบสนับสนุนอาชีพของอาสาสมัครรักษาดินแดน (อ.ส.) ปีที่แล้วได้รับงบประมาณสนับสนุนมาทางอำเภอได้นำมาจัดทำเป็น

๑. การทำโครงการจัดหาแหล่งอาหาร เช่น ปลูกผักเพื่อทำอาหาร

๒. การจัดทำสนามดินปูนโดยใช้แรงงาน (อ.ส.)

๓. การของบประมาณมาซ่อมแซมยานพาหนะ (รถยนต์) จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากเก่าและชำรุด

ความคืบหน้าคดีกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจตระเวนชายแดนในกรณีที่มีข่าวว่ามีการวิสามัญกลุ่มผู้ล่าเหยียดยาเสพติดที่เขตตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า มีผู้เสียชีวิต ๓ ศพ เป็นชาวบ้านอยู่ระหว่างดำเนินการตามกฎหมาย โดยความเห็นส่วนตัวของนายอำเภอเห็นว่า ตชด.น่าจะทำงานผิดพลาดแต่ถึงอย่างไรก็ต้องรอผลการพิจารณาสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจอัยการและศาลจะพิจารณาเนื่องจากไม่พบหลักฐานว่าผู้ตาย ๓ ศพ มียาเสพติดไว้ในครอบครองจริงหรือไม่ นายอำเภอจึงได้มอบข้อมูลการจับกุมและการสอบสวนประกอบภาพถ่ายแผ่นวีดีทัศน์ (CD) ให้แก่คณะกรรมการธิการเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขามีธรรมชาติสวยงามและมีศิลปวัฒนธรรมของชนเผ่าต่าง ๆ หลากหลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ได้ แต่ปัญหาคือทางอำเภอขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี จึงทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่มีข้อมูลการท่องเที่ยวของอำเภอปางมะผ้า คณะกรรมการธิการเห็นว่าหากต้องการให้มีการเผยแพร่มากกว่านี้ ต้องมีการประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อขอให้ช่วยประชาสัมพันธ์

๒. ขอให้อำเภอปางมะผ้า จัดกิจกรรมโดยให้ประชาชนในพื้นที่จัดตั้งเป็นชมรมท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ อำเภอจะจัดทำโครงการปลูกสวนดอกไม้ในบริเวณที่ว่าการอำเภอเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาแวะถ่ายรูป และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อีกช่องทางหนึ่ง

๔. การเดินทางศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ที่ว่าการอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คณะกรรมการธิการเดินทางเข้าศึกษาดูงาน ณ ที่ว่าการอำเภอปายเพื่อรับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตลอดจน การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับอำเภอ จึงทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับอำเภอปาย ดังที่กล่าวมาในข้างต้น ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของอำเภอปาย สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

รายได้หลักของอำเภอปายได้มาจากการท่องเที่ยว และอำเภอได้ให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตลอดจนเน้นการแก้ไขปัญหาเสพติดที่ค่อนข้างจะมีอยู่มากในอำเภอปาย และได้กล่าวถึงปัญหาของการดำเนินงานของอำเภอปาย เกี่ยวกับเรื่องปัญหาการสร้างถนน เช่น การเดินทางจากตำบลโป่งสามาถึงอำเภอปาย ซึ่งมีระยะทางเพียงประมาณ ๖๐ กิโลเมตร แต่ต้องอ้อมไปยังจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้เกิดความลำบากในการเดินทาง และพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่อุทยานจึงต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมป่าไม้ แม้จะดำเนินการยื่นเรื่องไปแล้วแต่ก็ยังไม่ได้รับคำตอบ

๔.๑ ปัญหาการดำเนินงานของเทศบาลอำเภอปาย

- ปัญหาระบบน้ำประปา เนื่องจากอำเภอปายมีการขยายตัวแบบก้าวกระโดดและมีผู้ประกอบการรีสอร์ทมีมากขึ้นทำให้ระบบน้ำประปามีไม่เพียงพอ ซึ่งทางอำเภอปายได้มีโครงการขยายระบบน้ำประปาดังกล่าวและต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก

- ปัญหาเกี่ยวกับขยะ เนื่องจากมีนักท่องเที่ยวมีมากขึ้น และแม้ว่าอำเภอปายจะมีการศึกษาถึงผลกระทบในการทำพื้นที่กำจัดขยะแห่งใหม่จนได้รับงบประมาณในด้านการกำจัดขยะมาจำนวน ๕๐ ล้านบาทแล้ว แต่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ไม่ยอมรับจึงไม่สามารถสร้างได้

- ปัญหาด้านงบประมาณ อำเภอปาย เป็นเมืองที่ได้รับความนิยมด้านการท่องเที่ยวอย่างสูง จึงต้องการงบประมาณจำนวนมากในการพัฒนาพื้นที่ให้สามารถรองรับการท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงภูมิทัศน์ การป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น การปรับพื้นที่ทั้งสองฝั่งของแม่น้ำปาย เพื่อป้องกันการกัดเซาะของแม่น้ำ เป็นต้น

๔.๒ ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรอำเภอปาย

- ปัญหาด้านการจับกุมยาเสพติด เนื่องจากอำเภอปายเป็นแหล่งใหญ่ในการคั่นพบยาเสพติดและการจับกุมนั้นต้องใช้หมายศาลในรื้อค้น ตรวจสอบ ซึ่งการขอหมายศาลนั้นมีความยากลำบากและศาลแต่ละที่ไม่มีมาตรฐานในการควบคุมการอนุญาตหรือไม่อนุญาตในการขอแต่ละครั้ง รวมทั้งการเดินทางในการไปขอหมายศาลนั้นมีความยากลำบากและต้องใช้เวลา ซึ่งถ้าหากใช้การรับส่งทางโทรสารได้จะเป็นการดีและสามารถลดระยะเวลาการเดินทาง อีกทั้ง ยังเพิ่มความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาได้

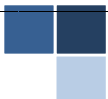
- ปัญหาการแยกอำนาจภายในท้องถิ่นไม่ชัดเจน มีการซ้ำซ้อนด้านการทำงานในระดับท้องถิ่นก่อให้เกิดปัญหาต่อการปฏิบัติงาน

- ควรส่งเสริมให้อำเภอปายเป็นเมืองท่องเที่ยว หรือจัดให้เป็นเมืองพิเศษ

สำหรับปัญหาการขอสัญชาติในพื้นที่อำเภอปายว่า การขอสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ของพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ในปี ๒๕๕๔ อำเภอปายได้อนุมัติสัญชาติไปแล้ว จำนวน ๗ ราย อยู่ในระหว่างดำเนินการ ๘ ราย รอคำร้องระหว่างยื่นหลักฐานการตรวจ DNA และหลักฐานทางเอกสาร จำนวน ๔ ราย

อำเภอปาย เป็นสังคมเกษตรกร ชาวบ้านประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก เมื่ออำเภอปายกลายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่กล่าวได้ว่า เป็นเมืองท่องเที่ยวแบบก้าวกระโดดและประชาชนในชุมชนท้องถิ่นปรับตัวได้ไม่ทัน อำเภอปายจึงมีความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเชิญผู้นำชุมชนเพื่อมาแสดงความคิดเห็นว่า อำเภอปายในอนาคตควรจะเป็นไปในทิศทางใด แม้ว่าจะมีการสร้างรีสอร์ทร้านค้าจำนวนมาก จนทำให้ราคาที่ดินของอำเภอปายมีราคาสูง เป็นแรงจูงใจในการขายที่ดิน อย่างไรก็ตาม อำเภอปายนั้นก็ยังคงมีความเข้มแข็งด้านชุมชน และอำเภอปายได้ส่งเสริม รวมทั้งสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการท่องเที่ยวปาย โดยเน้นการใช้วัฒนธรรมประเพณี เอกลักษณ์ของหมู่บ้านต่าง ๆ และการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น สตรอเบอร์รี่ เข้ามามีส่วนสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวของอำเภอปาย

นายสุคนธ์ พลบุบผา / นิติกรชำนาญการ
นางสาวปิตักานต์ สอนดี / วิทยากรชำนาญการ
นางสาวกิริดา ดิษฐากรณ์ / วิทยากรปฏิบัติการ
นางสาวศิริรัตน์ อยู่ฉัตร / นักวิชาการรัฐศาสตร์ฯ
ผู้สรุปผลการศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงานกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการอุทยานสัตว์ป่า
อีสานตอนบน ขอนแก่น – อุดรธานี (สวนสัตว์เขาสวนกวาง)
และศึกษาดูงานเกี่ยวกับการปลูกป่าทดแทนในตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเขาสวนกวาง
จังหวัดขอนแก่น
วันศุกร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายจารึก เหล่าประเสริฐ	นายอำเภอเขาสวนกวาง
๒. นายประยุทธ์ นาหวาเจริญ	รองผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์
๓. นายอาคม มณีกุล	ผู้อำนวยการอุทยานสัตว์ป่าอีสานตอนบน
	ขอนแก่น-อุดรธานี (สวนสัตว์เขาสวนกวาง)

ผลการศึกษาดูงาน

๑. การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการก่อสร้างสวนสัตว์เขาสวนกวาง
ณ สวนสัตว์เขาสวนกวาง

คณะกรรมการธิการ ให้ความสนใจเกี่ยวกับการดำเนินการของภาครัฐที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม ต้องมีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการการก่อสร้างสวนสัตว์เขาสวนกวางนั้น คณะกรรมการธิการได้เชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการก่อสร้างสวนสัตว์เขาสวนกวาง ไปชี้แจงถึงการดำเนินการและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งได้รับการชี้แจงเบื้องต้นจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่า โครงการก่อสร้างสวนสัตว์เขาสวนกวางนี้ไม่อยู่ในกำหนดที่จะต้องศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ขึ้นอยู่กับทางสวนสัตว์เขาสวนกวางเองว่ามีความประสงค์จะศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่ รวมทั้งได้รับคำชี้แจงจากที่ปรึกษาโครงการว่า การก่อสร้าง

สวนสัตว์เขาสวนกวางนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับชุมชน จึงไม่ได้มีการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและไม่ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างถูกต้อง

พื้นที่สวนสัตว์เขาสวนกวางตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเขาสวนกวาง อำเภอเขาสวนกวาง จังหวัดขอนแก่น และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ อำเภอโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี โดยได้มีการทำบันทึกความเข้าใจ หรือ MOU ระหว่าง ๔ หน่วยงาน ได้แก่ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช องค์การสวนสัตว์ และจังหวัดขอนแก่น ซึ่งการดำเนินการในการก่อสร้างนั้น จะต้องทำการขออนุญาตการใช้พื้นที่ โดยการขออนุญาตนั้นจะต้องให้ข้อมูลในส่วนของการทำประชาพิจารณ์ ซึ่งได้มีการทำประชาพิจารณ์ในการประชุมกลุ่มองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน ผลจากการทำประชาพิจารณ์นั้นได้มีการลงความเห็นให้ก่อสร้างสวนสัตว์เขาสวนกวาง พร้อมกับการลงรายชื่อผู้เห็นด้วย สำหรับการทำรายงานเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมนั้น ทางสวนสัตว์ได้มีการสำรวจและจัดทำรายงานการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรธรรมชาติเพื่อประกอบการออกแบบการสร้างสวนสัตว์ เพียงแต่ไม่ได้มีการทำรายงานการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

สำหรับการก่อสร้างสวนสัตว์เขาสวนกวางนั้น มีระยะเวลาการดำเนินการ ๕ ปี กล่าวคือตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ – ๒๕๕๖ โดยจะมีการดำเนินการสวนสัตว์เป็น ๒ ส่วน กล่าวคือ ส่วนระบบปิด (Zoo Zone) ซึ่งจะเป็นพื้นที่ในการจัดแสดงสัตว์ และส่วนในการศึกษาและวิจัยสัตว์เพื่อคืนสัตว์สู่ป่า สำหรับแผนการดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๕๕ นั้น ทางสวนสัตว์ได้รับงบประมาณประมาณ ๙๐ ล้านบาท ซึ่งจะนำไปใช้ในการก่อสร้างรั้วรอบสวนสัตว์เพื่อเป็นเขตป้องกันไฟฟ้า เพื่ออนุรักษ์พื้นที่อาหารของสัตว์ และเพื่อเตรียมความพร้อมในการปล่อยสัตว์สู่ป่า ทั้งนี้ยังมีการเปิดโอกาสให้ชาวบ้านสามารถเข้ามาหาเห็ดหรือเห็ดป่าในพื้นที่สวนสัตว์ได้ แต่ก็มีปัญหาและอุปสรรคคือ สุนัขของชาวบ้านเข้ามาไล่กัดควางในสวนสัตว์ ชาวบ้านบางคนเข้ามาหาเห็ดป่าได้มีการขโมยทรัพย์สินของสวนสัตว์ไปด้วย เป็นต้น นอกจากนี้ ทางสวนสัตว์ได้มีการร่วมมือกับประชาชนในพื้นที่โดยรับซื้อพืชผลทางการเกษตรของประชาชนเพื่อนำมาเป็นอาหารของสัตว์ในสวนสัตว์ โดยพื้นที่โดยรอบของสวนสัตว์ที่ชาวบ้านทำมาหากินอยู่นั้น เป็นพื้นที่ ส.ป.ก. รวมทั้งให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีพื้นที่ในการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่ของสวนสัตว์ และมีการรับชาวบ้านและเยาวชนในพื้นที่เพื่อมาทำงานในสวนสัตว์ด้วย

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. คณะกรรมการธิการแสดงความกังวลถึงการบริหารจัดการแหล่งน้ำในอนาคตซึ่งอาจมีปัญหาด้านแคลนน้ำได้หากไม่มีการศึกษาและวางแผนที่ดีเพียงพอ ดังนั้น ก่อนดำเนินการใด ๆ สวนสัตว์ต้องมีการศึกษาผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมเสียก่อน

๒. คณะกรรมการธิการแสดงความเป็นห่วงกรณีการก่อสร้างรั้วที่อาจมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนได้ และอาจเป็นประโยชน์เฉพาะคนบางกลุ่มเท่านั้น รวมทั้งพื้นที่ก่อสร้างสวนสัตว์ซึ่งอยู่ค่อนข้างไกลตัวเมืองและเดินทางเข้าสู่สวนสัตว์ลำบาก

๓. คณะกรรมการธิการ แสดงความเป็นห่วงในประเด็นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบว่า ต้องให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม เสมือนชาวบ้านได้เป็นเจ้าของร่วมในสวนสัตว์ ไม่ใช่เป็นเพียงการขอความร่วมมือจากประชาชน และการดำเนินการใด ๆ ก็ให้ดำเนินการโดยถือประโยชน์สูงสุดของประชาชนเป็นหลัก อย่าให้การเมืองมาแทรกแซง รวมทั้งให้ทางสวนสัตว์มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับแผนการดำเนินการของสวนสัตว์เป็นระยะ ๆ

๒. การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในพื้นที่ป่าโคกสูง - บ้านดง ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอสวนทอ จังหวัดขอนแก่น

สืบเนื่องจากชาวบ้านในพื้นที่ป่าโคกสูง - บ้านดง ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอสวนทอ ได้ร้องเรียนมายังคณะกรรมการ ผ่านนางมุกดา พงษ์สมบัติ กรรมการ ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ เนื่องจากในพื้นที่ป่าโคกสูง - บ้านดง ตำบลโนนสมบูรณ์ มีการปลูกป่ายูคาลิปตัส ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ถูกทำลาย มีความแห้งแล้ง ชาวบ้านไม่สามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้ จึงขอให้คณะกรรมการพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้ยกเลิกพื้นที่ป่ายูคาลิปตัสในพื้นที่ เพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์และระบบนิเวศให้กับพื้นที่ ตลอดจนแก้ไขปัญหาระเบิดสารพิษในที่ดินของชาวบ้านเพื่อให้ชาวบ้านสามารถมีพื้นที่ทำกินได้อย่างถูกต้อง

ภาพรวมของพื้นที่ป่าโคกสูง - บ้านดง และแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติภูเก้า - ภูพานคำ ว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ กำหนดให้ป่าโคกสูง - บ้านดง เนื้อที่ประมาณ ๑๑๖,๑๓๔ ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลโนนสมบูรณ์ ตำบลนาจิว อำเภอสวนทอ และตำบลศรีสุขสำราญ ตำบลนาคำ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น เป็นสมบัติของชาติ โดยลักษณะภูมิประเทศมีระดับความสูงเฉลี่ยของพื้นที่ประมาณ ๒๐๐ เมตร และยอดเขาสูงระดับน้ำทะเล ๕๐๐ - ๖๐๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเล บริเวณเทือกเขาจะทำหน้าที่เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำ ซึ่งระบายน้ำลงมาทางลาดเขาด้านทิศตะวันออก ทางน้ำสายหลักของบริเวณนี้คือ ลำน้ำพอง ซึ่งจะไปบรรจบกับลำน้ำชีที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ชั้นดินในพื้นที่เชิงเขา มีชั้นดินบางประกอบด้วย ทรายแป้ง ดินเหนียว หินทรายแป้ง และมีหินร่วนปนทราย ชนิดของป่าและสภาพป่าประกอบด้วย ป่าเต็งรัง ป่าเบญจพรรณ ป่าดิบแล้ง และในอดีต พื้นที่บริเวณนี้เป็นพื้นที่ป่า ซึ่งรัฐให้สัมปทานทำไม้กระยาเลยแก่เอกชน สภาพป่าทั่วไปจึงไม่พบไม้ยืนต้นขนาดใหญ่ สภาพป่าบางแห่งมีลักษณะเป็นป่าปลูกทดแทน ชนิดพรรณไม้ที่ปลูกทดแทน คือ ไม้ยูคาลิปตัส พื้นที่ทั่วไปสภาพป่าถูกบุกรุกทำลายเพื่อทำการเกษตร สำหรับประโยชน์ที่ได้รับจากป่า ทางตรง คือ เป็นแหล่งอาหาร เป็นแหล่งยารักษาโรค และแหล่งผลิตผลจากป่า ส่วนทางอ้อม คือ มีความสำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์ เช่น เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า และเป็นแหล่งพันธุกรรม

ของพืชและสัตว์ รักษาความสมดุลของสิ่งแวดล้อม สำหรับปัญหาอุปสรรค คือ ขาดงบประมาณในการบำรุงและดูแลรักษา ปัจจุบัน สวนป่าโคกสูง - บ้านดง อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๘ (ขอนแก่น) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แต่อยู่ในการปกครองของสำนักจัดการพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗ (กรมป่าไม้)

แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติภูเก้า - ภูพานคำ

๑. สร้างเครือข่ายอบรมราษฎร ที่อยู่รอบเขตอุทยานแห่งชาติภูเก้า - ภูพานคำ ในโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการแนวทางการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมธรรมในอุทยานแห่งชาติ สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ได้มีการอบรมทั้งสิ้น ๑๐ รุ่น

๒. จัดตั้งหน่วยอาสาสมัครอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีกลุ่มอาสาสมัครฯ นามะเฟื่อง ตำบลนามะเฟื่อง จังหวัดหนองบัวลำภู และกลุ่มอาสาสมัครฯ กุดกวางสร้อย ตำบลบ้านถิ่น จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งจะทำหน้าที่คอยสอดส่องดูแลกรณีเกิดไฟป่า หรือมีการลักลอบตัดไม้

๓. มีการจัดชุดลาดตระเวน สนธิกำลังกับหน่วยพิทักษ์ หน่วยป้องกัน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในพื้นที่อุทยานแห่งชาติภูเก้า - ภูพานคำ เช่น ๑) ปัญหาไฟป่า ซึ่งเกิดจากการล่าสัตว์และการเก็บหาของป่า ๒) การล่าสัตว์ เพื่อนำสัตว์ไปจำหน่ายและนำมาบริโภค ๓) การลักลอบตัดไม้ เพื่อนำไปขายให้นายทุนและนำมาสร้างบ้าน ๔) การบุกรุกพื้นที่ทำกิน เพื่อใช้ทำการเกษตรและขยายพื้นที่ทำกิน ๕) การเก็บหาของป่า เพื่อนำไปขายและนำมาบริโภค และ ๖) ปัญหาความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่และชุมชน ซึ่งเกิดจากความไม่เข้าใจของชุมชนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่บางคนที่ไม่เหมาะสม

แนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้ ๑) การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ผลเสียที่เกิดขึ้นในระบบนิเวศ ๒) จัดอบรมโดยการสร้างจิตสำนึก ๓) จัดตั้งคณะกรรมการอาสาสมัครพิทักษ์ป่า ๔) การใช้ทรัพยากรแต่พอประมาณ ๕) จัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับชุมชน ๖) สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่กับชุมชน ๗) เจ้าหน้าที่และชุมชนเมื่อพบเห็นการกระทำผิดร่วมกันว่ากล่าวตักเตือน และ ๘) ร่วมกันประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และชุมชน

พื้นที่ป่าเตรียมการสงวนป่าโคกสูง - บ้านดง เป็นพื้นที่ป่าเตรียมการที่กำลังประกาศเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติภูเก้า - ภูพานคำ สำหรับการเป็นป่าเตรียมการนั้น พิจารณาจากการเป็นพื้นที่ป่าสวยงาม เป็นป่าธรรมชาติ มีภูเขาสูงชัน เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำ ปัจจุบันป่าเตรียมการโคกสูง-บ้านดงอยู่ในการดูแลร่วมกันของกรมป่าไม้และกรมอุทยาน เนื่องจากกรมป่าไม้มีหน้าที่ดูแลป่าเตรียมการและป่าสงวนแห่งชาติ ส่วนกรมอุทยานมีหน้าที่ดูแลอุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า สำหรับที่มาของการปลูกป่ายุคาลิปตัสในพื้นที่นั้น สืบเนื่องจากนโยบายของรัฐบาลในช่วง พ.ศ.๒๕๓๑ ให้ปลูกไม้โตเร็วเพื่อกันพื้นที่สำหรับการสัมปทาน ซึ่งมีการใช้พื้นที่ประมาณ ๑,๕๐๐ ไร่

การศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕

ผลการศึกษาดูงาน

คณะกรรมการธิการเดินทางศึกษาดูงานการส่งเสริมการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อรับฟังการบรรยายสรุปในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

เทศบาลเมืองนาสาร อำเภอบ้านนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กิจกรรมของเทศบาลเมืองนาสารเกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

- ๑) กิจกรรมนาสารใส่ใจห่วงใยการเลือกตั้ง
- ๒) กิจกรรมรณรงค์เลือกตั้งนายกเทศมนตรี
- ๓) กิจกรรมอบรมระเบียบกฎหมายที่ประชาชนควรรู้ในการติดต่อประสานงานและบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๔) กิจกรรมการเลือกตั้งประธานชุมชน
- ๕) การจัดประชุมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทุกเดือน
- ๖) การบริหารจัดการน้ำประปาประจำหมู่บ้านโดยประชาชนมีส่วนร่วม
- ๗) การจัดทำหนังสือวารสารเมืองเงาะ ๒ เดือน /ครั้ง
- ๘) การจัดทำป้ายอักษรวิ้งประชาสัมพันธ์บริเวณหน้าเทศบาล
- ๙) การเผยแพร่ข่าวสารของเทศบาลผ่านสถานีวิทยุชุมชน และเสียงตามสาย

กิจกรรมทั้งหลายเหล่านี้เป็นการดำเนินการเพื่อให้เกิดการสื่อสารกับประชาชน และเกิดกระตือรือร้นความคิดเห็นในการทำงานร่วมกันกับทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองนาสาร

การจัดการปัญหาเงาะโรงเรียนที่มีราคาตกต่ำ ในอดีตเงาะโรงเรียนของนาสารซึ่งเป็นเงาะที่อร่อยที่สุด มีราคาตกต่ำ ชาวสวนได้นำเงาะมากองและโคนต้นทิ้ง แต่เมื่อ ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมา เทศบาลได้ขอขบประมาณมาจัดตั้งโรงงานแปรรูปเงาะ ซึ่งได้งบประมาณมา ๔๐ ล้านบาท ปัจจุบันได้ดำเนินการสร้างจนแล้วเสร็จ แต่ยังมีปัญหาเกี่ยวกับระบบน้ำที่จะต่อเข้าโรงงาน สาเหตุที่ล่าช้าเนื่องจากการเกิดปัญหาน้ำท่วม นอกจากนี้ได้วางแผนไว้ว่าจะมีการแปรรูปมันขี้หนู สับปะรด มะละกอเพิ่มเติม

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ปัญหาน้ำท่วม

๑.๑ การรถไฟแห่งประเทศไทย มีการก่อสร้างเส้นทางเดินรถไฟบริเวณชุมชนสะพานหนึ่ง และทำท่อระบายน้ำขนาดเล็กทำให้น้ำไหลไม่สะดวก ซึ่งเดิมมีลำคลองเป็นช่องระบายน้ำ ประมาณ ๘ เมตร ไหลผ่านจากฝั่งตะวันออกมาฝั่งตะวันตกผ่านทางรถไฟ เมื่อการรถไฟได้ทำการก่อสร้าง

และเปลี่ยนเป็นท่อระบายน้ำ ซึ่งมีขนาดเล็ก เมื่อฝนตกลงมาทำให้น้ำระบายไม่ทัน ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังบ้านเรือนของชาวบ้าน จึงต้องการให้การรถไฟแห่งประเทศไทยแก้ปัญหาโดยทำท่อระบายน้ำให้มีขนาดใหญ่ขึ้น

๑.๒ เทศบาลมีภารกิจมาก แต่ได้งบประมาณน้อยลงทุกปี ช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมามีฝนตกเป็นปริมาณมาก แรงแและเร็ว ทำให้เกิดภัยธรรมชาติตามมา ปีที่ผ่านมามีน้ำท่วมในฤดูร้อน และสภาพคลอง หนองน้ำมีสภาพตื้นเขินทำให้การระบายน้ำเป็นไปอย่างล่าช้า จึงต้องมีโครงการปรับปรุงขุดลอกคลอง ระบายน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ซึ่งปัจจุบันได้จัดทำโครงการขุดลอกคลองฉวางเพื่อป้องกันน้ำท่วม โครงการแก้มลิง ๒๕ ไร่ เป็นต้น เสนอต่อจังหวัดและต้องการให้คณะกรรมการช่วยผลักดันให้เป็นรูปธรรม

๒. การคมนาคมทางรถไฟ

ชาวบ้านต้องการให้ขยายสถานีปลายทางรถด่วนพิเศษ (สปรินเตอร์) เส้นทางกรุงเทพ – สุราษฎร์ธานี ให้ไปสิ้นสุดที่สถานีทุ่งสง โดยหยุดรับผู้โดยสารจากสถานีนาสาร บ้านส้อง จันดี และปลายทางทุ่งสง เนื่องจากชาวบ้านไม่สะดวกในการเดินทางเพื่อไปขึ้นรถที่สถานีสุราษฎร์ธานี และเดินทางกลับ ซึ่งมีระยะทางกว่า ๒๐๐ กิโลเมตร ชาวบ้านได้เคยร้องต่อการรถไฟแห่งประเทศไทย แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ให้รถไฟขบวนรถกรุงเทพ – ยะลา มาแทน ซึ่งเป็นขบวนที่มีระยะทางไกล ผู้โดยสารมีจำนวนมากทำให้ไม่สามารถจองตั๋วได้ จึงต้องการขอขบวนรถด่วนพิเศษ (สปรินเตอร์) เส้นทางกรุงเทพ – สุราษฎร์ธานี ขยายให้มาสิ้นสุดที่ปลายทางทุ่งสง และจอดรับผู้โดยสารตามเส้นทางข้างต้น

๓. ปัญหาเกี่ยวกับการสาธารณสุข

การขาดแคลนแพทย์ และเครื่องฟอกไต ปัจจุบันแพทย์จากโรงพยาบาลประจำจังหวัดลาออกเป็นจำนวนมากไปทำธุรกิจอื่น ทำให้เกิดความขาดแคลน การใช้เครื่องฟอกไตมีราคาไม่แพง แต่ขาดแคลนแพทย์ที่จะดูแล รัฐบาลควรจัดการให้มีบุคลากรด้านการแพทย์ให้เพียงพอต่อการให้บริการกับประชาชน

๔. ปัญหาการศึกษา

๔.๑ ค่านิยมของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานไปเรียนในเขตเมือง ทำให้เด็กไม่เรียนต่อเนื่องกับสถานศึกษาของเทศบาล

๔.๒ นโยบายของรัฐบาลที่มุ่งให้เด็กเรียนอาชีวศึกษา ๗๐% สามัญ ๓๐% แต่ปัจจุบันมีเด็กจบมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เรียนต่ออาชีวจะไม่ถึง ๒๐ % เนื่องจากเห็นว่าถูกกีดกันทางการศึกษา การขอเข้าไปแนะแนวการศึกษาในโรงเรียนมัธยม จะไม่ได้รับความร่วมมือ

๔.๓ นักศึกษาที่จบหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ใช้เวลาศึกษาต่อระดับปริญญาตรีต่อเป็นเวลา ๓ ปี ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาในสายสามัญพบว่าต้องใช้เวลาเรียนเพื่อให้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่าผู้ที่เรียนมาทางสายสามัญ ๑ ปี ทำให้ไม่เป็นแรงจูงใจให้เลือกเรียนสายอาชีวศึกษา

๔.๔ ปัญหายาเสพติด การดำเนินคดีตามกฎหมาย กับเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เป็นปัญหาสำคัญ มีความยุ่งยากในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เด็กที่ไม่เรียนหนังสือซึ่งก่อคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการได้ยาก ตรงจุดนี้ยังเป็นปัญหาว่าจะแก้ไขอย่างไร

๕. การส่งเสริมการท่องเที่ยว

ต้องการของงบประมาณเพื่อเปิดเส้นทางท่องเที่ยวประวัติศาสตร์เชิงนิเวศ บริเวณบ้านช่องข้างบ่อน้ำพุร้อน ซึ่งอำเภอภูผามาศมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก และมีศักยภาพที่จะพัฒนาได้ จึงต้องการให้สนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการ (เคยได้รับงบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท ๒ ปี) ตลอดจนส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ด้วย

โรงเรียนวัดถ้ำสิงขร อำเภอศรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ปัญหาจากการเกิดอุทกภัยในพื้นที่ภาคใต้ช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน ๒๕๕๔ ทำให้พบปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข ดังนี้

๑. ปัญหาน้ำท่วมถนนสายหลักทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๑ สุราษฎร์ – ตะกั่วป่า ตรงบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๙ – ๔๐ เนื่องจากถนนสาย ๔๐๑ ได้กั้นทางน้ำซึ่งหากมีการสร้างท่อระบายน้ำลอดตรงบริเวณดังกล่าวจะเป็นการลดปัญหาที่เกิดขึ้นได้

๒. เส้นทางจราจรหลักเลี่ยงน้ำท่วมจากภาคใต้สู่กรุงเทพฯ ใช้เส้นทางแยก กิโลเมตรที่ ๓๕ (แยกจากถนนหมายเลข ๔๐๑) ซึ่งใช้เส้นทางเลี่ยงน้ำท่วมจากอำเภอบ้านนาเดิมผ่านอำเภอเคียนซา อำเภอพุนพิน อำเภอศรีรัฐนิคม ไปเชื่อมสาย ๔๑ บริเวณแยกนายพัน อำเภอพุนพิน เพื่อเดินทางไปหากมีการซ่อมแซมถนนสาย กิโลเมตรที่ ๓๕ ถึงวัดถ้ำสิงขรจะช่วยแก้ปัญหการระบายรถได้

ทั้งนี้ แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้นำเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีแล้ว

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. ด้านการพัฒนาการเมือง ในสังคมไม่ควรมีการพูดถึงประเด็นความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ เนื่องจากจะเป็นการตอกย้ำความขัดแย้ง

๒. ระบบการศึกษาของไทย ควรมีสถานศึกษาที่รองรับนักเรียนที่จบจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างเพียงพอ และควรมีสถานที่ทำงานเพื่อรองรับผู้จบการศึกษาทุกคน เพื่อให้ผู้ได้รับการศึกษาจบแล้วมีงานทำ เนื่องจากผู้ที่ไม่ได้เข้าเรียนในจังหวัดสุราษฎร์ธานีต้องออกมาทำสวนยาง ซึ่งมีรายได้มากกว่าผู้ที่จบการศึกษาแล้ว

นางสาวปิตกานต์ สอนดี / วิทยากรชำนาญการ
นางสาวกิริดา ดิษฐากรณ์ / วิทยากรปฏิบัติการ
ผู้สรุปผลการศึกษาดูงาน

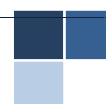
การศึกษาดูงานต่างประเทศ

การศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
และการมีส่วนร่วมของประชาชน
ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ – เดือนสิงหาคม ๒๕๕๕

วัน / เดือน / ปี	เรื่อง	สถานที่
ระหว่างวันที่ ๙ – ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕	ศึกษาดูงานด้านระบบงานรัฐสภา การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน การมีส่วนร่วมของประชาชน และเจรจาธุรกิจ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ไมตรี	สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า
ระหว่างวันที่ ๑๙ – ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕	ศึกษาดูงานด้านระบบงานรัฐสภา การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน การมีส่วนร่วมของประชาชน	ราชอาณาจักรสวีเดน ราชอาณาจักรนอร์เวย์ และราชอาณาจักรเดนมาร์ก

การเดินทางศึกษาดูงาน
ด้านระบบงานรัฐสภา การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
การมีส่วนร่วมของประชาชน และเจรจาธุรกิจเพื่อกระชับความสัมพันธ์ไมตรี
ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า
ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ผลการศึกษาดูงาน

๑. การศึกษาดูงานด้านรัฐสภาสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ณ กรุงเนปิดอว์

คณะกรรมการธิการเดินทางศึกษาดูงาน รัฐสภาสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ณ กรุงเนปิดอว์ โดยคณะกรรมการธิการด้านการกีฬา วัฒนธรรม และการประชาสัมพันธ์ สภาสหภาพพม่า เป็นผู้แทนให้การต้อนรับคณะเดินทางศึกษาดูงาน โดยคณะกรรมการธิการได้แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ ดังนี้

คณะกรรมการธิการด้านการกีฬา วัฒนธรรม และการประชาสัมพันธ์ แห่งรัฐสภาสหภาพพม่า คณะกรรมการธิการการกีฬา วัฒนธรรม และการประชาสัมพันธ์ รัฐสภาแห่งสหภาพพม่า เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ เป็นคณะกรรมการในระดับสหภาพ คณะกรรมการประกอบด้วย กรรมการธิการ จำนวน ๑๕ คน ซึ่งมาจากชนเผ่า ๗ เผ่า และมาจากสมาชิกพรรคการเมือง ๕ พรรค การทำงานของคณะกรรมการไม่ยึดติดกับพรรคการเมือง เชื้อชาติ และอุดมการณ์

การดำเนินงานด้านสื่อสารมวลชน

คณะกรรมการธิการ มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเบื้องต้นสื่อสารมวลชน สำหรับสถานการณ์สื่อสารมวลชนในพม่า ยังไม่ได้รับความเป็นอิสระมากนัก เนื่องจากรัฐบาลชุดที่ผ่านมาได้ควบคุมสื่ออย่างเคร่งครัดตาม คณะกรรมการธิการได้พยายามกำกับดูแลและให้ความเป็นอิสระกับสื่อมวลชนตามความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และกำลังร่างกฎหมายว่าด้วยสื่อสารมวลชน ซึ่งเมื่อบังคับใช้จะทำให้สื่อมวลชนในพม่า มีอิสรภาพมากขึ้น

ประชาธิปไตยในพม่า

พม่ากำลังดำเนินการเพื่อความปรองดองในชาติ ซึ่งมีความซับซ้อนในการเจรจาสันติภาพ ยุติการสู้รบ ถึงขั้นลงนามในสัญญา แต่เนื่องจากการต่อสู้ของชนกลุ่มต่าง ๆ ภายในพม่า ดำเนินมานานกว่า ๖๐ ปี การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงต้องใช้เวลา ซึ่งรัฐบาลพม่าได้พยายามใจเย็น อดทน และใจกว้างเพื่อรับกลุ่มต่าง ๆ เข้ามา โดยมีเป้าหมายเพื่อสันติภาพ

พม่ากำลังเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงและเป็นรูปธรรม โดยมีการจัดการเลือกตั้งทั่วไป และในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ จะมีการเลือกตั้งซ่อมทั่วไป เนื่องจากมีตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่างลง จำนวน ๔๘ ตำแหน่ง ในการเลือกตั้งซ่อมทั่วไปดังกล่าว จะมีนางอองซาน ซูจี จากพรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย" หรือเอ็นแอลดี (National League for Democracy: NLD) ร่วมลงแข่งขันรับเลือกตั้ง

พรรคคอมมิวนิสต์ในพม่าไม่มี แต่ยังคงมีคอมมิวนิสต์ตามแนวชายแดนที่ดำเนินการใต้ดิน และมีพรรคคอมมิวนิสต์พม่าในต่างประเทศ

นโยบายด้านการต่างประเทศ พม่ามีนโยบายในการพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับต่างประเทศโดยไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด และจะเป็นสมาชิกที่ดีของภูมิภาคและสหประชาชาติ

ปัญหายาเสพติด ปัญหายาเสพติดในพม่า ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับกลุ่มที่ต่อต้านรัฐบาล และกลุ่มผู้ถืออาวุธบางกลุ่ม ที่มีการค้าขายยาเสพติด พม่าไม่สนับสนุนยาเสพติด และมีความหวังว่าเมื่อมีการเจรจายุติการสู้รบกับกลุ่มผู้ถืออาวุธแล้ว จะช่วยลดปัญหายาเสพติดได้ อย่างไรก็ตาม ประเทศในภูมิภาคจะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังและจริงใจ เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หมดไป

การค้า การลงทุน และแรงงานพม่า ปัจจุบัน พม่ากำลังดำเนินนโยบายให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนภายในประเทศ เช่น ก่อสร้างท่าเรือน้ำลึก และนิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น โครงการดังกล่าวล้วนเป็นโครงการขนาดใหญ่มาก พม่าจึงเตรียมรับแรงงานชาวพม่าจากประเทศไทยกลับเข้ามาทำงานภายในประเทศ

ในการนี้ คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง ฯ มีกรอบภารกิจ แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาการเมือง ด้านการสื่อสารมวลชน และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีการดำเนินงานประชุม ศึกษาดูงาน และจัดสัมมนา เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเมือง การมีส่วนร่วมของประชาชน และประชาธิปไตย สำหรับประชาธิปไตยที่แท้จริง ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการประเทศ ในการจัดประชุม คณะกรรมการธิการได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย สภาพัฒนาการเมือง เป็นต้น เข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงข้อมูลข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง โดยคณะกรรมการมีเป้าหมายจะส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบคุณธรรมและจริยธรรมของนักการเมือง

การดำเนินงานด้านการสื่อสารมวลชน

สื่อสารมวลชนของประเทศไทย มีความเป็นอิสระ แต่ยังมีปัญหาบางสื่อที่นำเสนอเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ซึ่งการควบคุมเนื้อหาทำได้ลำบาก ประเทศไทยกำหนดห้ามนักการเมืองเป็นเจ้าของสื่อ เพื่อไม่ให้นักการเมืองใช้สื่อเป็นประโยชน์ในทางการเมือง การควบคุมสื่อสารมวลชนประเทศไทย ส่วนใหญ่จะควบคุมดูแลโดยสภาวิชาชีพ ทำหน้าที่ตรวจสอบกันเอง ซึ่งการตรวจสอบจะมีผลสำเร็จมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับความเข้มแข็งของสภาวิชาชีพ

การมีส่วนร่วมของประชาชน

ประเทศไทยในอดีตเคยมีทรัพยากรมาก และมีโครงการลงทุนน้อย การทำโครงการจึงไม่ได้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากนัก แต่เมื่อเวลาผ่านไป ทรัพยากรเหลือน้อย และมีโครงการมากขึ้น การจะดำเนินโครงการ จึงต้องสอบถามความคิดเห็นของประชาชน และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

๒. การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารงานในภูมิภาคของสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ณ เขตย่างกุ้ง
คณะกรรมการธิการเดินทางศึกษาดูงาน ณ เขตย่างกุ้ง โดยมีมุขมนตรี พร้อมด้วย
คณะผู้บริหารเขตย่างกุ้ง ให้การต้อนรับคณะเดินทางศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนข้อมูล และ
แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานในภูมิภาคของสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ดังนี้

คณะผู้บริหารเขตย่างกุ้ง

รัฐสภาสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่ากำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๓๐ คน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากกองทัพ ในสัดส่วน ๑ ใน ๔ ส่วนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ทุกเขต/รัฐ ไม่ว่าจะมีความใหญ่หรือเล็ก จะเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาได้ เขต/รัฐ ละ ๑๒ คน และมีสมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากกองทัพ จำนวน ๕๖ คน

สภาผู้แทนราษฎรของพม่า แตกต่างจากสภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทย กล่าวคือ เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพม่าได้รับการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะมาจากพรรคการเมืองใด และไม่ว่าพรรคการเมืองจะมีสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งมากหรือน้อย สมาชิกทุกคนที่เข้ามารับตำแหน่ง จะทำงานร่วมกัน โดยไม่มีฝ่ายค้าน อย่างไรก็ตามเรื่องดังกล่าวเป็นสิ่งที่เคยปฏิบัติกันมา แต่จะมีการเลือกตั้งซ่อมทั่วไปในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งมีสมาชิกพรรค NLD ของนางอองซาน ซูจี เข้าร่วมแข่งขันรับเลือกตั้ง อาจเกิดพรรคฝ่ายค้านขึ้นหรือไม่ เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องในอนาคต

การบริหารเขต/รัฐ

พม่าแบ่งเขตการปกครองในระดับภูมิภาคออกเป็น ๗ เขต (Region) ๗ รัฐ (States) โครงสร้างการบริหารภูมิภาค จะมีสภาเขต/รัฐ ซึ่งคล้ายกับสภาในระดับสหภาพ แต่มีขนาดเล็กกว่า สำหรับเขตอย่างกั๋ง มีสมาชิกสภาเขตอย่างกั๋ง ทั้งหมด ๑๒๓ คน ประกอบด้วย ผู้แทนจากอำเภอต่าง ๆ ผู้แทนจากทหาร และผู้แทนจากพลเมือง

ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ดูแลเขตอย่างกั๋ง จัดส่งกำลังมาจากกระทรวงมหาดไทย ขึ้นตรงกับอธิบดีกรมตำรวจ ได้รับเงินเดือนจากส่วนกลาง แต่อำนาจในการบังคับบัญชาขึ้นอยู่กับส่วนภูมิภาค

การจัดเก็บภาษีของเขต/รัฐ จะต้องนำส่งส่วนกลางทั้งหมด โดยส่วนกลางจะทำหน้าที่จัดสรรให้ทุกเขต/รัฐ สำหรับปีงบประมาณของพม่าจะสิ้นสุดในเดือนมีนาคม และเริ่มต้นปีงบประมาณในวันที่ ๑ เมษายน กระบวนการพิจารณาปีงบประมาณของเขตอย่างกั๋ง ลำดับแรก จะมีคณะกรรมการทำหน้าที่พิจารณา และขออนุมัติงบประมาณจากส่วนกลาง จากนั้น สภาเขตอย่างกั๋งจึงจะพิจารณาการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าว เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในเขต และหากงบประมาณได้รับอนุมัติไม่เพียงพอ เขตอย่างกั๋งสามารถเสนอขออนุมัติเพิ่มเติมจากส่วนกลาง

การค้าและการลงทุน

เขตอย่างกั๋งเป็นเมืองเศรษฐกิจ มีท่าเรือน้ำลึก และสนามบินนานาชาติ ส่วนกรุงเนปิดอว์เป็นเมืองราชการ สำหรับสินค้าที่พม่าส่งออกให้กับประเทศไทย ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ สินค้าการเกษตร อาหารทะเล และอัญมณี ส่วนสินค้าที่นำเข้าจากประเทศไทย ได้แก่ เครื่องอุปโภคและบริโภค ชาวพม่านิยมสินค้าจากประเทศไทย เนื่องจากมีคุณภาพดี แต่ปัจจุบันจีนได้มีการแข่งขันสินค้าในตลาดพม่าเพิ่มมากขึ้น

กรณีธุรกิจ ที่ประสงค์จะเข้ามาลงทุนในเขตอย่างกั๋ง หากเป็นนโยบายระดับประเทศ จะมีคณะกรรมการการลงทุน (Myanmar Investment Commission หรือ MIC) จากส่วนกลางเป็นผู้รับผิดชอบ หรือกรณีที่มีการติดต่อกับเขตอย่างกั๋งโดยตรง เขตอย่างกั๋งจะทำหน้าที่สนับสนุน โดยให้คำปรึกษาบางส่วน หรือส่งเรื่องพร้อมความเห็นไปยังส่วนกลาง

ในการนี้ คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ซึ่งแต่ละจังหวัดจะแบ่งการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง โดยส่วนกลางจะให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีบางส่วน เพื่อนำไปใช้บริหารภายในเขตและพัฒนาภายในท้องถิ่น

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการเดินทางศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า เนื่องจากเห็นว่าพม่ากำลังมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น และเริ่มมีการเจรจาสันติภาพภายในประเทศ จึงสนใจและต้องการศึกษาเรียนรู้แนวทางการพัฒนาดังกล่าว สำหรับข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานล้วนเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับพม่า อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในการพัฒนาภูมิภาคให้มีความเข้มแข็งต่อไป

นางสาวอภิสร ทัดภูธร / นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวศิริรัตน์ อยู่ฉัตร / นักวิชาการรัฐศาสตร์ฯ
ผู้สรุปผลการศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงานด้านระบบงานรัฐสภา
การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
การมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ราชอาณาจักรสวีเดน
ราชอาณาจักรนอร์เวย์ และราชอาณาจักรเดนมาร์ก
ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

๑. การศึกษาดูงานด้านระบบงานรัฐสภา การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ราชอาณาจักรสวีเดน

๑.๑ การศึกษาดูงาน ณ รัฐสภา ราชอาณาจักรสวีเดน

คณะกรรมการธิการเข้าพบและรับฟังการบรรยายสรุปจากคณะบุคคล ดังนี้

๑. Mr. Per Bill Vice Chairman of The Standing Committee on the Constitution
๒. Mr. Hans Ekstom Member of The Committee on the Constitution

คณะกรรมการธิการเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ของรัฐสภาสวีเดน

คณะกรรมการธิการเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ของรัฐสภาสวีเดน ทำงานร่วมกับฝ่ายการเงินการคลังและกฎหมายของประเทศ และมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลด้านรัฐธรรมนูญ สิทธิเสรีภาพ การเงิน และสื่อของประเทศ ในแต่ละปีทางคณะกรรมการธิการจะมีการร่างกฎหมายออกมาประมาณ ๔๐ ฉบับ ซึ่งถือว่าเป็นคณะกรรมการที่มีการร่างกฎหมายออกมามากที่สุดของรัฐสภาสวีเดน

คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงซักถาม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐสภาสวีเดน ดังนี้

แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของรัฐสภาสวีเดน

ราชอาณาจักรสวีเดนเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในกระบวนการตรากฎหมาย โดยในขั้นแรกนั้นรัฐสภาจะมีการนำเสนอร่างกฎหมายไปยังภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศ ประมาณ ๑๐๐ องค์กรที่มีความหลากหลาย เช่น มหาวิทยาลัย องค์กรแรงงาน ฯลฯ เพื่อให้องค์กรเหล่านั้นได้แสดงความคิดเห็น หากพบว่าร่างกฎหมายเหล่านั้นมีข้อผิดพลาดประการใด รัฐสภาจะได้นำร่างกฎหมายนั้นมาปรับปรุงแก้ไข เมื่อได้นำมาแก้ไขแล้วจะนำร่างกฎหมายที่แก้ไขนั้นไปให้ประชาชนทำประชาพิจารณ์อีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงมีการนำร่างกฎหมายดังกล่าวเข้ารัฐสภาเพื่อตราเป็นกฎหมายต่อไป เช่น การร่างกฎหมายเกี่ยวกับการล่าสุนัขป่า ซึ่งมีทั้งฝ่ายที่สนับสนุนและคัดค้าน นอกจากนี้ ราชอาณาจักรสวีเดนเป็นประเทศที่มีความเก่าแก่ในการเคารพการแสดงความคิดเห็นของประชาชน และความเสมอภาคของประชาชน และรัฐบาลเองต้องมีความโปร่งใส ภาคประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้

บทบาทของสตรีในสังคมและในรัฐสภาของสวีเดน ตลอดจนนโยบายและแนวทางการส่งเสริมบทบาทของสตรี ราชอาณาจักรสวีเดนมีสตรีเข้ามาทำงานด้านการเมือง ประมาณ ๔๐ – ๕๐ % ปัจจุบันมีสตรีที่อยู่ในรัฐบาลประมาณ ๔๗ % โดยในปี ค.ศ. ๑๙๒๐ ราชอาณาจักรสวีเดนมีสตรีคนแรกที่เข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในปี ค.ศ. ๑๙๔๐ ราชอาณาจักรสวีเดนมีสตรีคนแรกที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี และในปี ค.ศ. ๑๙๘๐ ราชอาณาจักรสวีเดนมีสตรีคนแรกที่ดำรงตำแหน่งประธานรัฐสภา แต่ทั้งนี้ราชอาณาจักรสวีเดนยังไม่มีสตรีที่ขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แต่บทบาทของสตรีในภาคสังคมของราชอาณาจักรสวีเดนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้ ประเด็นที่น่าสนใจ คือ เมื่อก่อนการลงมติในรัฐสภาของสวีเดนจะไม่มีกำหนดเวลาลงมติที่แน่นอน ทำให้มีการประชุมและลงมติในช่วงค่ำหรือดึกบ่อยครั้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสตรีที่มีครอบครัวที่ทำงานตรงนี้ทำให้ไม่มีเวลาอยู่กับครอบครัวหรือดูแลบุตร แต่ปัจจุบันเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐสภาสวีเดนได้กำหนดเวลาลงมติที่แน่นอน คือ ไม่เกิน ๑๖.๐๐ นาฬิกา ทำให้สตรีที่ทำงานตรงนี้ได้มีเวลาไปรับบุตรของตนจากโรงเรียนและมีเวลาอยู่กับครอบครัวมากยิ่งขึ้น

นโยบายและแนวทางการสนับสนุนภาคการเกษตรของราชอาณาจักรสวีเดน ประชากรสวีเดนทำงานในภาคการเกษตรน้อยกว่า ๒ % สำหรับนโยบายและแนวทางการดูแลประชาชนที่ทำงานภาคการเกษตร ภาครัฐยึดแนวทางการปฏิบัติตามที่สหภาพยุโรป (EU) ได้กำหนด ซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งยุโรป และเป็นไปตามข้อกำหนดขององค์การการค้าโลก (WTO)

๑.๒ เข้าเยี่ยมคารวะเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงสต็อกโฮล์ม ราชอาณาจักรสวีเดน

คณะกรรมการธิการเข้าเยี่ยมคารวะเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงสต็อกโฮล์ม ราชอาณาจักรสวีเดน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาของคณะกรรมการธิการ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการต่อไป

๒. การศึกษาดูงานด้านระบบงานรัฐสภา การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ราชอาณาจักรนอร์เวย์

๒.๑ การศึกษาดูงาน ณ รัฐสภา ราชอาณาจักรนอร์เวย์

คณะกรรมการธิการเข้าพบและรับฟังการบรรยายสรุปจากคณะบุคคล ดังนี้

๑. Mr. Per-Kristian Foss รองประธานรัฐสภา คนที่สอง และ สมาชิกของ The Standing Committee on Scrutiny and Constitutional Affairs
๒. Mrs. Marit Nybakk รองประธานรัฐสภา คนที่สาม และ สมาชิกของ The Standing Committee on Scrutiny and Constitutional Affairs

คณะกรรมการเกี่ยวกับการควบคุมตรวจสอบและการร่างรัฐธรรมนูญ ของรัฐสภานอร์เวย์

ราชอาณาจักรนอร์เวย์ให้ความสำคัญสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของประชาชน และสื่อมวลชนของนอร์เวย์มีอิสระมาก สำหรับด้านเศรษฐกิจของนอร์เวย์นั้นมีสินค้าส่งออกที่สำคัญ ๒ ประเภท คือ พลังงาน และปลาทะเล ด้านปัญหาคนว่างงานของนอร์เวย์นั้นต่ำมาก คือ มีคนว่างงานไม่ถึง ๔ % ซึ่งถือว่าต่ำที่สุดในกลุ่มประเทศยุโรป และนอร์เวย์ยังมีความต้องการแรงงานต่างชาติอีกมาก สำหรับปัญหาสำคัญที่ภาคีรัฐพบอยู่ มี ๒ ปัญหา คือ ปัญหาแรก ประชากรนอร์เวย์ถือว่ามีความคุณภาพและอายุยืน ทำให้รัฐต้องจัดหางบประมาณจำนวนมากมาช่วยเหลือและสนับสนุนกลุ่มผู้สูงอายุนี้ และปัญหาที่สอง เนื่องจากธุรกิจด้านพลังงานและปิโตรเลียมของนอร์เวย์ให้ผลตอบแทนดีมาก จนทำให้ธุรกิจด้านอื่นที่ไม่เกี่ยวกับปิโตรเลียมนั้นมีสภาพขบเซา เกิดช่องว่างด้านค่าครองชีพของประชาชน สำหรับโครงสร้างการเมืองการปกครองและรูปแบบรัฐสวัสดิการของนอร์เวย์นั้น ราชอาณาจักรนอร์เวย์ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับแรกเมื่อ ค.ศ. ๑๘๑๔ ซึ่งราชอาณาจักรนอร์เวย์จะมี ๒ ภาคส่วนสำคัญในการผลักดันประเทศ คือ รัฐบาลและกลุ่มองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐ (NGO) และราชอาณาจักรนอร์เวย์ได้ให้ความสำคัญกับบทบาทสตรี โดยมีสัดส่วนการจ้างงานสตรีประมาณ ๘๗ % ด้านการจัดสวัสดิการนั้น จะมีการจัดโรงเรียนเด็ก โรงเรียน โรงพยาบาล ให้กับประชาชน ซึ่งกลุ่มสตรีจะมีบทบาทมากในเรื่องสวัสดิการส่วนนี้ ด้านเศรษฐกิจของนอร์เวย์นอกจากมีการส่งออกพลังงานและการประมงแล้ว นักการเมืองของนอร์เวย์เป็นนักการเมืองที่มีวินัยทางการเงินสูงมากอีกด้วย แม้ว่านอร์เวย์จะมีรายได้จากการส่งออกพลังงานจำนวนมาก แต่ภาครัฐก็นำเงินรายได้จากส่วนนี้มาใช้เพียง ๔ % ส่วนที่เหลือนั้นภาครัฐจะเก็บเอาไว้เพื่อนำไปลงทุนในรูปแบบของกองทุนน้ำมันสำรองไว้เพื่ออนาคตของประเทศ ซึ่งงบประมาณหลักในการบริหารประเทศนั้นจะมาจากเงินภาษีที่เก็บจากประชาชนและการประกอบการในประเทศ ด้านประชาธิปไตยของนอร์เวย์นั้น นอร์เวย์ให้ความสำคัญมากกับความเป็นอิสระ และสิทธิเสรีภาพของนักการเมือง สื่อมวลชน และกลุ่มองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐ (NGO) ซึ่งทั้งสาม

ภาคส่วนนี้จะทำงานและคอยตรวจสอบระหว่างกัน และแม้กระทั่งเหตุการณ์ก่อการร้ายในราชอาณาจักรนอร์เวย์ เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งทางการสามารถจับกุมผู้ต้องหาได้แล้วและมีหลักฐานชัดเจนถึงการก่อการร้ายของผู้ต้องหา แต่กระนั้นศาลก็คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ต้องหาได้ต่อสู้คดีในชั้นศาลได้

คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงซักถาม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐสภานอร์เวย์ ดังนี้

แรงงานต่างชาติและแรงงานต่างชาติผิดกฎหมายในราชอาณาจักรนอร์เวย์ ราชอาณาจักรนอร์เวย์ประสบปัญหาเรื่องแรงงานต่างชาติผิดกฎหมายเช่นกัน โดยเฉพาะแรงงานอพยพลี้ภัยสงคราม ซึ่งตอนนี้ทางการนอร์เวย์มีนโยบายที่จะไม่รับผู้อพยพลี้ภัยสงครามจากประเทศอิรักแล้ว เพื่อลดจำนวนผู้อพยพลี้ภัยสงครามในประเทศซึ่งมีจำนวนมากในปัจจุบัน ด้านแรงงานส่วนอื่นในราชอาณาจักรนอร์เวย์ที่ถูกกฎหมายนั้น เนื่องจากการเป็นสมาชิกกลุ่มสหภาพยุโรป ซึ่งมีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างอิสระในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปด้วยกัน ทำให้มีแรงงานจากประเทศต่าง ๆ ในกลุ่มสหภาพยุโรปเข้ามาทำงานที่ราชอาณาจักรนอร์เวย์จำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียด้วยกัน และคนต่างชาติที่เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรนอร์เวย์จะได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐานจากรัฐทันทีที่มีการจ้างงานเกิดขึ้นตามกฎหมาย และหากมีการทำงานครบ ๔๐ ปี จะได้รับสวัสดิการและสิทธิต่าง ๆ เช่นเดียวกับคนนอร์เวย์ เช่น เงินเกษียณ เป็นต้น

บทบาทและการทำงานกลุ่มองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐ (NGO) ในราชอาณาจักรนอร์เวย์ การจัดตั้งกลุ่มองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐ (NGO) ในราชอาณาจักรนอร์เวย์นั้น ไม่ต้องมีการลงทะเบียน ซึ่งกลุ่ม NGO ในราชอาณาจักรนอร์เวย์ จะได้รับการสนับสนุนด้านการเงินจากทางรัฐบาลด้วย สำหรับเงินสนับสนุนที่ราชอาณาจักรนอร์เวย์ให้กับกลุ่ม NGO ของประเทศไทยนั้นลดน้อยลง เนื่องจาก

ราชอาณาจักรนอร์เวย์ถือว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ขณะนี้ราชอาณาจักรนอร์เวย์ให้ความสนใจเกี่ยวกับประเทศที่กำลังพัฒนาเกี่ยวกับประชาธิปไตยมาก โดยเฉพาะกลุ่มประเทศแอฟริกาและประเทศพม่า ซึ่งล่าสุด นางอองซาน ซูจี ได้เดินทางมาราชอาณาจักรนอร์เวย์เพื่อรับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพด้วย

๑.๒ เข้าเยี่ยมคารวะเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงออสโล ราชอาณาจักรนอร์เวย์

คณะกรรมการธิการเข้าเยี่ยมคารวะเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงออสโล ราชอาณาจักรนอร์เวย์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาของคณะกรรมการ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการต่อไป

๓. การศึกษาดูงานด้านระบบงานรัฐสภา การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ณ ราชอาณาจักรเดนมาร์ก

๓.๑ การศึกษาดูงาน ณ รัฐสภา ราชอาณาจักรเดนมาร์ก

คณะกรรมการธิการเข้าพบและรับฟังการบรรยายสรุปจากคณะบุคคล ดังนี้

๑. Ms. Liv Holm Andersen	Chairman of The Municipal Affairs Committee
๒. Mr. Finn Skrives Frandsen	Secretary of The Municipal Affairs Committee
๓. Ms. Ane Elmoose	Secretary of The Municipal Affairs Committee

คณะกรรมการกิจการเทศบาล ของรัฐสภาเดนมาร์ก

ราชอาณาจักรเดนมาร์กก่อตั้งมาร่วม ๑,๒๐๐ ปี มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รัฐสภาของเดนมาร์กก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๑๘๔๙ โดยในช่วงแรกของการก่อตั้งรัฐสภา กษัตริย์จะใช้อำนาจ

ในการบริหารประเทศผ่านทางวุฒิสภา ซึ่งอำนาจของวุฒิสภานี้มีเหนือกว่าอำนาจของสภาล่างที่ตัวแทนมาจากการเลือกตั้งของประชาชน จนกระทั่งปี ค.ศ. ๑๙๐๑ ได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยลดอำนาจของวุฒิสภาลงให้มีเท่ากับอำนาจของสภาล่าง และมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีความรู้ความสามารถด้านการเมืองการปกครองได้มีโอกาสเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากยิ่งขึ้น ไม่ได้ผูกขาดอยู่แต่เฉพาะพวกขุนนางเก่า สำหรับในปัจจุบัน ประชากรของเดนมาร์กมีคุณภาพและการศึกษาที่สูงขึ้น และมีชาวเดนมาร์กที่เข้าไปมีบทบาทในเวทีโลกหลายคน อย่างเช่น ผู้อำนวยการ NATO สำหรับการบริหารงานของท้องถิ่นกับรัฐบาลส่วนกลางนั้น เทศบาลของราชอาณาจักรเดนมาร์กมีอิสระที่จะบริหารจัดการงบประมาณและจัดสวัสดิการในท้องถิ่นของตน ตัวอย่างสวัสดิการของเดนมาร์ก เช่น การให้ความช่วยเหลือผู้ที่ตกงานให้มียางงานทำ การให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มเด็กและคนชรา รวมถึงการปฏิรูปสังคมเดนมาร์กตามกรอบการพัฒนาของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ ซึ่งเน้นที่การพึ่งพาอาศัยกันในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป

คณะกรรมการธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงซักถาม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐสภาเดนมาร์ก ดังนี้

นโยบายและแนวปฏิบัติของเดนมาร์กในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในกรณีการส่งกองกำลังรักษาสันติภาพไปยังพื้นที่ต่าง ๆ เช่น อัฟกานิสถาน ราชอาณาจักรเดนมาร์กมีนโยบายที่จะให้กองกำลังทหารของตนที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในอัฟกานิสถานถอนกองกำลังออกมาภายในปี ค.ศ. ๒๐๑๔ สำหรับแนวทางการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนนั้น กฎหมายของเดนมาร์กมีช่องทางให้ประชาชนเข้าชื่อเสนอเรื่องร้องเรียนต่อรัฐสภาได้ อย่างเช่นกรณีที่ประชาชนรวบรวมรายชื่อเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลถอนกองกำลังออกจากอัฟกานิสถาน และความใกล้ชิดระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและประชาชนของเดนมาร์กมีมาก ซึ่งประชาชนสามารถนัดเวลาเข้าพบเพื่อยื่นข้อร้องเรียน

ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ง่าย และสามารถเสนอเรื่องราวร้องเรียนต่อคณะกรรมการธิการที่รับผิดชอบในเรื่องนั้น ๆ ได้โดยตรง และหากประเด็นที่ประชาชนร้องเรียนมาเป็นเรื่องสำคัญและน่าสนใจ จะมีการถ่ายทอดการประชุมให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบด้วย

สวัสดิการของกลุ่มคนชรา ประชากรเดนมาร์กจะมีการเกษียณเมื่ออายุ ๖๗ ปี ซึ่งภาครัฐจะมีเงินบำนาญประมาณ ๒๕,๐๐๐ ดอลลาร์ต่อปี ให้กับกลุ่มคนเกษียณ และยังมีการลดหย่อนภาษีให้กับสตรีที่ไม่มีสามีที่ต้องเลี้ยงบุตรเพียงลำพังด้วย

๓.๒ เข้าเยี่ยมคารวะเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโคเปนเฮเก้น ราชอาณาจักรเดนมาร์ก

คณะกรรมการธิการเข้าเยี่ยมคารวะเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโคเปนเฮเก้น ราชอาณาจักรเดนมาร์ก และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาของคณะกรรมการ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการต่อไป

นายธนพจน์ พุทธิรักษ์ / นิติกรปฏิบัติการ
ผู้สรุปผลการศึกษาดูงาน

รายนามเจ้าหน้าที่กลุ่มงานคณะกรรมการ
การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๑. นางสาวจิตชนก ภูรนนท์	วิทยาการชำนาญการพิเศษ
บังคับบัญชาข้าราชการในกลุ่มงาน
๒. นางสาวปรัชญาภรณ์ อมรเวช	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๓. นายสุคนธ์ พลบุบผา	นิติกรชำนาญการ
๔. นางสาวปิติกานต์ สอนดี	วิทยาการชำนาญการ
๕. นางสาวอภิสรรา ทัดภูธร	นิติกรปฏิบัติการ
๖. นางสาวภีรดา ดิษฐาภรณ์	วิทยาการปฏิบัติการ
๗. นายธนพจน์ พุทธรักษ์	นิติกรปฏิบัติการ
๘. นางสาวยุรี สุขเฟื่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๙. นางสาวตรีทิพย์นิภา ธานี	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
๑๐. นางสาวศิริรัตน์ อยู่ฉัตร	นักวิชาการรัฐศาสตร์ฯ

